ROK DRUGI.

KALENDARZ
„Polaka-Katolika”

na rok przestępny

1912.

Wydał

KS. IGNACY

KŁOPOTOWSKI,

Redaktor „Polaka-Katolika“

i „Posiewu“.

WARSZAWA.

Skład główny w Księgarni **„Polaka-Katolika”**

Krakowskie-Przedmieście 64.

Cena 20 kop.

ROK II.

KALENDARZ
POLAKA-KATOLIKA

Na rok przestępny

1912

Wydał Ks. Ignacy Kłopotowski,
Redaktor Polaka-Katolika i Posiewu.

a 20 kop.

WARSZAWA.
Skład Główny w Księgarniach Polaka-Katolika:
w Warszawie—Krak.-Przedm. 64, w Lublinie—Królewska 10 i w Siedlcach ul. Warszawska pod Ratuszem.

Czcionkami Drukarni Polaka-Katolika
Trębacka 11 w Warszawie.

1912.

Liczba zwrotów kalendarskich.

Według Gregorjańskiego kalendarza (n. st.).			Według Juljańskiego kalendarza (st. st.).
XIII	Liczba złota	XIII	
XI	Epakta	XXIII	
XVII	Okres słońca	XVII	
X	Poczet rzymski	X	
A.	Litera niedzielna	B.	

Święta ruchome

Kościoła Rzymsko-Katolickiego.

Niedziela Starozapustna	4	Lutego.
„ Mięsopustna	11	„
„ Zapustna	18	„
Popielec	21	„
Niedziela Wstępna	25	„
„ Sucha	3	Marca
„ Głucha	10	„
„ Środopostna	17	„
„ Męki Pańskiej	24	„
„ Palmowa	31	„
Wielkanoc	7	Kwietnia.
Krzyżowe dni	13, 14 i 15	Maja.
Wniebowstąpienie Pańskie	16	„
Zesłanie Ducha Św.	26	„
Trójcy Świętej	2	Czerwca.
Boże Ciało	6	„
Niedziela 1-a Adwentu	1	Grudnia.

Karnawału licząc od Nowego Roku włącznie do Popielca jest tygodni 7 i 1 dni.

Suche dni.

Pierwsze dni	28 lut. 1 i 2 marca
Drugie	29, 31 maja i 1 czerw.
Trzecie	18, 20 i 21 wrześ.
Czwarte	18, 20 i 21 grudn.

Cztery pory roku.

Początek Wiosny,	d. 21 marca.
„ Lata,	d. 22 czerw.
„ Jesieni	d. 24 wrześ.
„ Zimy	d. 22 grudnia.

Wykład znaków kalendarskich.

- Nów księżyca.
- Pierwsza kwadra.
- Pełnia.
- Ostatnia kwadra.

EPOKI GŁÓWNE.

Rok 1912 ery Chrześcijańskiej jest
„ 6625 peryodu Juljańskiego.
„ 7420/21 ery Bizantyńskiej.
„ 1330 ery machomet., której początek 2 Stycznia 1912 r.
„ 5673 ery Żydowskiej, której początek 23 Wrześ. 1912 r.
„ 2665 od założenia Rzymu według Warrona.
„ 1912 wedle nowego stylu, zaprowadzonego w roku 1582 dnia 4 Październ., liczy się od 1 Stycznia; wedle zaś rachuby Juljańskiej w 14 dni później.

Rok 1043 od wprowadzenia religji chrześc. w Rosyi.
„ 472 od wynalezienia druku.
„ 439 od urodzenia Mikołaja Kopernika.
„ 420 od odkrycia Ameryki przez Kolumba.
„ 210 od założenia miasta St.-Petersburga.
„ 44 od urodz. Najjaśniejszego Cesarza MIKOŁAJA II ALEKSANDROWICZA.
„ 18 od wstąpienia na Tron Najjaśniejszego Pana.

Zaćmienia.

W r. 1912 przypadają dwa zaćmienia słońca i dwa księżyca.

Zaćmienie księżyca d. 1 kwietnia, widziane będzie w Europie, Azyi na Oceanie Indyjskim, w Afryce na Oceanie Atlantyckim i w Ameryce południowej. Początek o g. 10 m. 44 w., koniec o g. 12 m. 28 wieczór.

Zaćmienie słońca obrączkowe d. 17 kwietnia, widziane będzie w Europie, w północnej i południowej Ameryce, na Oceanie Atlantyckim, w Azji i Afryce. Początek o g. 10 m. 14 r., koniec o g. 3 m. 34 po południu.

Zaćmienie księżyca cząstkowe d. 26 września, widziane będzie w północnej Ameryce, na Oceanie Wielkim, w Azji i Australji. Początek o g. 12 m. 22 w poł., koniec o g. 1 m. 45 po południu.

Całkowite zaćmienie słońca d. 10 października. Widziane będzie w południowej Ameryce, w południowej Afryce i w południowej części Oceanu Atlantyckiego. Początek o godz. 12 m. 16 w południe, koniec o g. 4 m. 32 po południu.

STYCZEŃ.

Odmiany księżyca.
Pełnia d. 4 o g. 2 m. 55 pp.
Pierw. kw. d. 11 o g. 9 m. 14 r.
Nów d. 19 o g. 12 m. 35 pp.
Ost. kw. d. 27 o g. 10 m. 16 r.

Wschód słońca.		
d.	g.	m
1	8	12
5	8	11
10	8	9
15	8	5
20	8	0
25	7	54
31	7	45
Zachód słońca		
1	3	56
5	4	0
10	4	7
15	4	15
20	4	23
25	4	32
31	4	43

STYCZEŃ ma dni 31.			STYCZEŃ ma dni 31.	
ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.			SWIĘTA KOSCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st. stylu).	
1	P.	**Ob. Pań. Nowy Rok 1912.**	19	Darjusza Nem.
2	W.	Makarego Op.	20	Teof. Zenona.
3	Ś.	Daniela M.	21	*Tomasza Ap.*
4	C.	Tytusa B.	22	Herona M.
5	P.	*Wigilja.* Telesfora B. M.	23	†Wiktorji P.
6	S.	**Objaw. Pańs. Trzech Króli**	24	†*Wigilja.* Irminy P.
7	N.	Lucjana i Julji	25	**Narodz. Chr. Pana.**
8	P.	Seweryna Op.	26	**Szczepana 1 Męcz.**
9	W.	Marcjanny P. M.	27	*Jana Ap. i Ewan.*
10	Ś.	Agatona P.	28	*Młodzianków M.*
11	C.	Honoraty P.	29	Tomasza B.
12	P.	†Arkadjusza i Modesta	30	†Eugeniusza B.W.
13	S.	Weroniki P.	31	Sylwestra P. W.
14	N.	*Im. Jezus*	1	**Stycz. Nowy Rok 1912.**
15	P.	Pawła I Pust.	2	Makarego Op.
16	W.	Marcellego P. M.	3	Daniela M.
17	Ś.	Antoniego O.	4	Tytusa B.
18	C.	Katedry św. Piotra.	5	†*Wigilja.* Telesf. B. M.
19	P.	†Henryka B.	6	**Objaw. Pań. Trzech Król.**
20	S.	Fabiana P.	7	Lucjana i Julji
21	N.	*Sw. Rodziny*	8	Seweryna Op.
22	P	Wincentego	9	Marcjanny P. M.
23	W.	*Zaśl. N. M. P.*	10	Agatona P.
24	S.	Tymoteusza	11	Honoraty P.
25	C.	*Naw. św. Pawła.*	12	Arkadjusza i Modesta M.
26	P.	† Polikarpa	13	†Weroniki P.
27	S.	Jana Złotoustego	14	Hilarego B. W.
28	N.	Agnieszki M.	15	*Im. Jezus.* Pawła I Pus.
29	P.	Francisz. S.	16	Marcellego P.
30	W.	Martyny P.	17	Antoniego O.
31	Ś.	Piotra N. W.	18	Kat. św. Piotra.

Święta wyznania mojżeszowego. Dnia 6, 13, 20, 27 Sabaty; d. 20 Rozchodesz czyli 1-szy dzień miesiąca Szwat.

ZMIANY POWIETRZA. Od 1—6 mrozy; od 7—10 śnieg i wiatr; od 11—20 mroźna pogoda; od 21—27 śniegi i deszcze, od 28 do końca pogoda przy chłodnym wietrze.

L U T Y.

Odmiany księżyca.
Pełnia d. 3 o g. 1 m. 13 pn.
Pierw. kw. d. 10 o g. 2 m. 16 pn.
Nów d. 18 o g. 7 m. 6 r.
Ostat. kw. d. 25 o g. 8 m. 52 w.

Wschód słońca.

d.	g.	m.
1	7	44
5	7	37
10	7	28
15	7	18
20	7	8
25	6	58
29	6	49

Zachód słońca.

d.	g.	m.
1	4	45
5	4	52
10	5	2
15	5	11
20	5	20
25	5	28
29	5	37

LUTY ma dni 29. ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.			LUTY ma dni 29. ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st. stylu).	
1	C.	† *Wigilja.* Ignac. B. M.	19	Henryka B. M.
2	P.	**Oczyszczenie N. M. P.**	20	†Fabiana P.
3	S.	Błażeja B. M.	21	Agnieszki P. M.
4	N.	Ansgarego i Andrz.	22	*Św. Rodziny.* Wincent.
5	P.	Agaty P. M	23	*Zaślubiny N. M. P.*
6	W.	Doroty P. M.	24	Tymoteusza
7	Ś.	Romualda Op.	25	*Nawr. Sw Pawła.*
8	C.	Jana z Matty W.	26	Polikarpa B. M.
9	P.	†Apolonii P. M.	27	†Jana Złotoust.
10	S.	Scholastyki P.	28	Flawiana M.
11	N.	*Obj. N. M. P. w Lurdes*	29	Franciszka Salezego B.
12	P.	Eulalii P. M.	30	Martyny P. M.
13	W.	Jana i Dobrosława	31	Piotra Nolasko W.
14	S.	Walentego Kapł. M.	1	**Luty.** †Ignacego B. M.
15	C.	Faustyna i Jowity M.	2	**Oczyszczenie N. M. P.**
16	P.	†Julijanny P. M.	3	†Błażeja B. M.
17	S.	Patrycjusza B. W.	4	Ansgarego i Andrz.
18	N.	Symeona B. M.	5	Agaty P. M.
19	P.	Konrada W.	6	Doroty P. M.
20	W.	Leona i Eucherjusza B.	7	Romualda Op.
21	S.	†*Pop.* Maksymiana	8	†*Pop.* Jana z Matty W.
22	C.	*Kat. św. Piotra w Ant.*	9	Apolonii P. M.
23	P.	†Piotra Damiana B. D. K.	10	† Scholastyki P.
24	S.	† Sergiusza	11	†*Obj. N. M. P.*
25	N.	Macieja Ap.	12	Eulalii P. M.
26	P.	Zygfryda B. W.	13	Jana i Dobrosława
27	W.	Aleksandra i Nestora B.	14	Walentego Kapł. M.
28	S.	†S. d. Leandra	15	† Faustyna i Jow.
29	C.	Romana Op.	16	Juljanny

Święta wyznania mojżeszowego. D. 3, 10, 17, 24 Sabaty; d. 18 i 19 Rozchodesz czyli 1-sze dnie miesiąca Adar; d. 29 post Estery (cofnięty z soboty).

ZMIANY POWIETRZA. Od 1-5 śnieżne zamiecie; od 6—14 zmienna pogoda; od 15-22 silne mrozy; od 23—29 deszcz ze śniegiem.

♔ Oznacza dni galowe. † Oznacza wigilje i posty.

MARZEC.

Odmiany księżyca.
☺ Pełnia d. 3 o g. 11 m. 58 r.
☽ Pierw. kw. d. 10 o g. 9 m. 14 w.
● Nów d. 18 o g. 11 m. 27 w.
☾ Ostat. kw. d. 25 o g. 4 m. 24 r.

Wschód słońca.		
d.	g.	m.
1	6	47
5	6	38
10	6	27
15	6	17
20	6	5
25	5	54
31	5	40
Zachód słońca.		
1	5	39
5	5	46
10	5	55
15	6	2
20	6	11
25	6	19
31	6	28

MARZEC ma dni 31. ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.			**MARZEC** ma dni 31. SWIĘTA KOSCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st. stylu).	
1	P.	†*Such. d.* Albina B.	17	†Patrycjusza B.
2	S.	†*Such. d.* Heleny Cesarz.	18	†Symeona B. M.
3	N.	Kunegundy cesarz.	19	Konrada W.
4	P.	Kazimierza Kr. W.	20	Leona i Eucherjusza B.
5	W.	Adrjana i Euzebiusza M.	21	Maksymiana
6	Ś.	†Wiktora i Wiktoryna M.	22	†*Kat. św. Piot. w Ant.*
7	C.	Tomasza z Akw.	23	Piotra Dam.
8	P.	†Jana Bożego W.	24	†Sergiusza
9	S.	†Francisz. Rzym.	25	†*Macieja Ap.*
10	N.	40-tu Męczennik.	26	Zygfryda B. W.
11	P.	Konstantego W.	27	Aleksandra
12	W	Grzegorza Wielk. P. W.	28	Leandra B.
13	Ś.	†Krystyny P. M.	29	†Romana Op.
14	C.	Matyldy Kr. Wd.	1	**Marzec.** Albina B.
15	P.	†Klemensa Hofbauera W	2	†Heleny Ces.
16	S.	†Abrahama Pust.	3	†Kunegundy cesarz.
17	N.	Józefa z Arymatei.	4	Kazimierza Kr. W.
18	P.	*Gabr. Arch.*	5	Adrjana i EuzebjuszaM.
19	W.	*Józefa Obl. N. M. P.*	6	Wiktora i Wiktor. M.
20	Ś.	†Wolframa B.	7	†Tomasza z Akw.
21	C.	Benedykta Op.	8	Jana Bożego W.
22	P.	†Katarzyny.	9	†Francisz. Rzym.
23	S.	†Katarzyny Król.	10	†40-tu Męczennik.
24	N.	Marka i Tymot.	11	Konstantego W.
25	P.	**Zwiast. N.M.P.**	12	Grzegorza Wielk. P. W.
26	W.	Ludgera B.	13	Krystyny P. M
27	Ś.	†Jana Damasc. B.D.K.	14	†Matyldy Kr. Wd.
28	C.	Jana Kapist.	15	Klemensa Hofbauera
29	P.	†*Siedm.b.N.M.P.* Eust.Op.	16	†*Siedm.b.N.M.P.* Abra. P.
30	S.	†Anieli Wd.	17	†Józefa z Arymatei.
31	N.	Balbiny P.	18	*Gabr. Arch.*

Święta wyznania mojżeszowego Dnia 2, 9, 16, 23, 30 Sabaty; d. 3 i 4 Purym (ostatki); d 19 Rozchodesz czyli 1-szy dzień m-ca Nisan.

ZMIANY POWIETRZA. Od 1—8 wiatr i zimno; od 9—12 sucho i mroźno; od 13—18 deszcz ze śniegiem; od 19—25 pogoda i przymrozki; od 26 do końca pochmurno i wiatr.

KWIECIEŃ.

Odmiany księżyca.
⊕ Pełnia d. 1 o g. 11 m. 24 w.
☽ Pierw. kw. d. 9 o g. 4 m. 42 w.
● Nów d. 17 o g. 12 m. 59 r.
☾ Ostat. kw. d. 24 o g. 10 m. 6 r.

Wschód słońca.

d.	g.	m.
1	5	37
5	5	28
10	5	19
15	5	5
20	4	55
25	4	44
30	4	34

Zachód słońca.

d.	g.	m.
1	6	31
5	6	38
10	6	47
15	6	56
20	7	4
25	7	13
30	7	21

KWIECIEŃ ma dni 30. ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.			KWIECIEŃ ma dni 30. ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st. stylu).	
1	P.	Teodory M.	19	*Józefa Obl. N. M. P.*
2	W.	Franciszka a P.	20	Wolframa B.
3	S.	†Ryszarda B. W.	21	†Benedykta Op.
4	C.	†*Wiel.* Izydora B.	22	†*Wiel.* Katarzyny
5	P.	††*Wiel.* Wincentego W.	23	†*Wiel.* Katarzyny Król.
6	S.	††*Wiel.* Wilhelma.	24	†*Wiel.* Marka i Tymot.
7	N.	**Zmartw. Chr. Pana.**	25	**Zmartw. Chr. Pana.**
8	P.	**Wielkanoc.** Dyonizego.	26	**Wielkanoc.** Ludgera B.
9	W.	*Wielk.* Maryi Kleof.	27	*Wielk.* Jana Dam.
10	S.	Ezechiela	28	Jana Kapistrana.
11	C.	Leona Wielk.	29	Eustazego Op.
12	P.	†Wiktora M.	30	†Anieli Wd.
13	S.	Hermeneg. Kr.	31	Balbiny P. M.
14	N.	Walerjana.	1	**Kwiecień.** Teodoryka.
15	P.	Anastazego.	2	**Zw. N. M. P.**
16	W.	Marceljana.	3	Ryszarda B. W.
17	S.	Aniceta	4	Izydora
18	C.	Bogumiła W.	5	Wincentego W.
19	P.	†Tymona	6	†Wilhelma
20	S.	Sulpicjusza M.	7	Epifaniusza B.
21	N.	*Grobu Chrys.*	8	*Grobu Chrys.* Dyonizego.
22	P.	Sotera i Kaja.	9	Marji Kleof.
23	W.	*Wojciecha B.*	10	Ezechiela
24	S.	Fidelisa Kapuc.	11	Leona Wielk.
25	C.	*Marka Ewang.*	12	Wiktora M.
26	P.	†Kleta i Marcellina P. M.	13	†Hermeneg. Kr.
27	S.	Teofila i Tertuljana B.	14	Walerjana
28	N.	*Op. św. Józefa.*	15	*Op. św. Józefa,* Anast.
29	P.	Piotra M., Roberta Op.	16	Marceljana.
30	W.	Katarzyny Seneń.	17	Aniceta P. M.

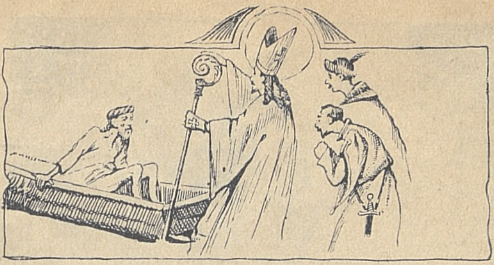
Święta wyznania mojżeszowego. Dnia 6, 13, 20, 27 Sabaty, d. 2 i 3 Pesach (Wielkanoc); d. 4, 5, 6 i 7 wolne święta; d. 8 i 9 ostatnie dwa dni uroczyste Pesach; dn. 17 i 18 Rozchodsz czyli 1-sze dni m-ca Ijar.

ZMIANY POWIETRZA. Od 1—3 deszcz i śnieg mały; od 9—15 pogoda; od 16—24 deszcz ciepły; od 25 do końca umiarkowana pogoda.

M A J.

Odmiany księżyca.

- Pełnia d 1 o g. 9 m. 38 r.
- Pierw. kw. d. 9 o g. 9 m. 16 r.
- Nów d. 16 o g. 11 m. 34 w.
- Ostat. kw. d. 23 o g. 3 m. 30 w.
- Pełnia d. 30 o g. 12 m. 54 pn.

Wschód słońca. d.	g.	m.
1	4	32
5	4	25
10	4	16
15	4	8
20	4	0
25	3	54
31	3	48
Zachód słońca,		
1	7	23
5	7	29
10	7	38
15	7	45
20	7	53
25	8	0
31	8	7

MAJ ma dni 31. ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.			MAJ ma dni 31. SWIĘTA KOSCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st.stylu).	
1	Ś.	*Filipa i Jakóba Ap.*	18	Apolonii, Bogumiła
2	C.	Zygmunta.	19	Tymona M.
3	P.	†*Znalezienie Krz. Św.*	20	†Sulpicjusza M.
4	S.	Florjana M., Moniki Wd.	21	Anzelma.
5	N.	Piusa V P.	22	Sotera i Kaja.
6	P.	*Jana Ap.*	23	*Wojciecha B.*
7	W.	Domiceli.	24	Fidelisa
8	Ś.	**Stanisława B. M.**	25	*Marka Ewang.*
9	C.	Grzegorza.	26	Kleta i Marcellina
10	P.	†Izydora Or.	27	†Teofila B. i Tertuljana
11	S.	Mamerta B. W.	28	Pawła od Krz.
12	N.	*N. M. P. Łask.*	29	Piotra M., Roberta Op.
13	P.	†*Krz. d.* Serwacego B.	30	Katarzyny Seneńsk. P.
14	W.	†*Krz. d.* Bonifac.	1	**Māj**. *Fil. i Jak.*
15	Ś.	†*Krz. d.* Zofii Wd.	2	†Zygmunta
16	C.	**Wniebowst. P.**	3	**Wniebowst P.**
17	P.	†Paschalisa W.	4	†Florjana M., Moniki W.
18	S.	Feliksa Kapuc. M.	5	Piusa V P.
19	N.	Piotra Cel.	6	*Jana Ap.*
20	P.	Bernardyna P.	7	Domiceli.
21	W.	Wiktora M.	8	**Stanisława B. M.**
22	Ś.	Julji P. M.	9	Grzegorza
23	C.	Dezyderego	10	Izydora Or.
24	P.	†Joanny.	11	†Mamerta B. W.
25	S.	*Wig.* Grzegorza.	12	Pankracego M.
26	N.	**Zesłanie Ducha św.**	13	**Zesłanie Ducha św.**
27	P.	♔**Świąt.** Bedy W. D. K.	14	♔ **Świąt.** Bonifac.
28	W.	*Świat.* Augustyna	15	Zofii Wd.
29	S.	†*Such d.* Teodozji P. M.	16	Jana Nepomuc. Kapł.
30	C.	Feliksa P. M.	17	Paschalisa W.
31	P.	†*Such d.* Anieli, Petron.	18	†Feliksa Kapuc. M.

Święta wyznania mojżeszowego Dnia 4, 11, 18, 25 Sabaty; d. 1 Pesachszeni d. 5 Lagbeomer (dnie rados.); 17 Rozchodesz czyli 1-y dzień m-ca Siwan; d. 22, Szewuos (Ziel świąt.) pamiątka odebrania 10 przykazań na górze Synai.

ZMIANY POWIETRZA. Od 1—5 pochmurno i ciepło od 6—11 zmienna pogoda; od 12—19 piękna pogoda; od 20—22 burze; od 23-28 pogoda; od 29 do końca ulewne deszcze.

CZERWIEC.

Odmiany księżyca.
☾ Pierw. kw. d. 8 o g. 3 m. 54 r.
● Nów d. 15 o g. 7 m. 42 r.
☽ Ostat. kw. d. 21 o g. 9 m. 57 w.
○ Pełnia d. 29 o g. 2 m. 52 pp

Wschód słońca.

d.	g.	m.
1	3	47
5	3	43
10	3	41
15	3	40
20	3	40
25	3	41
30	3	43

Zachód słońca.

d.	g.	m.
1	8	9
5	8	13
10	8	18
15	8	21
20	8	23
25	8	23
30	8	22

CZERWIEC ma dni 30.			CZERWIEC ma dni 30.	
ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.			SWIĘTA KOSCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st.stylu).	
1	S.	†*Such. d.* Jakóba B. W.	19	†Piotra
2	N.	**Trójcy św.**	20	**Trójcy św.** Bernardyna
3	P.	Erazma B. W.	21	Wiktora M.
4	W.	Franciszka	22	Julji P. M.
5	Ś.	Bonifac., Waleryi	23	Dezyderego.
6	C.	**Boże Ciało.**	24	**Boże Ciało** Joanny
7	P.	♕ †Roberta Op.	25	♕ †Grzegorza VII W.
8	S.	Maksyma, Medarda	26	Filipa i Nereusza W.
9	N.	Pryma i Felicyana M.m.	27	Bedy W. D. K.
10	P.	Małgorzaty K., Zacharj.	28	Augustyna.
11	W.	Barnaby Ap.	29	Teodozji
12	S.	Jana W., Onufrego Pust.	30	Feliksa P. M.
13	C.	Antoniego Padews. W.	31	Anieli P., Petroneli P.
14	P.	†*Serca Jezusowego.*	1	†**Czerwiec.** *Serca Jezus.*
15	S.	Wita i Modesta	2	Marcelina i Blandyny
16	N.	Bennona B., Julitty	3	Erazma B. W.
17	P.	Jolanty W., Innocentego	4	Franciszka
18	W.	Marka i Marcellina	5	Bonifacego B.
19	Ś.	Gerwazego i Protazego	6	Norberta i Klaudjursza
20	C.	Sylwerjusza P. M.	7	Roberta Op.
21	P.	†Alozjego Gonzagi W.	8	†Maksyma, Medarda
22	S.	Paulina B. W., Flawiusza	9	Pryma i Felic.
23	N.	*N.M.P.Nieus.Pom.*	10	Małgorzaty Kr., Zacharj.
24	P.	*Nar. Św. Jana Chrz.*	11	Barnaby Ap.
25	W.	Prospera B. W., Adelber.	12	Jana W.
26	Ś.	Jana i Pawła M.m.	13	Antoniego Padews. W.
27	C.	Władysława Kr. W.	14	Bazylego
28	P.	†*Wigilja.* Leona II P.	15	†Wita i Modesta.
29	S.	**Piotra i Pawła Apostołów.**	16	Bennona B., Julitty
30	N.	Wsp. św. Pawła, Emilii	17	*N. M. P. N. Pom.* Jolan. W.

Święta wyznania mojżeszowego. Dnia 1, 8, 15, 22, 29 Sabaty; d. 15 i 16 Rozchodesz czyli 1-sze dni m ca Thamus.

ZMIANY POWIETRZA Od 1—6 zmienna pogoda; od 7—12 piękna pogoda; od 13—22 wiatr i deszcze; od 23—27 pogoda od 28 do końca pogoda i burze.

L I P I E C.

Odmiany księżyca.
Pierw. kw. d. 7 o g. 6 m. 5 w.
Nów. d. 14 o g. 2 m. 32 pp.
Ostat. kw. d. 21 o g. 6 m. 37 r.
Pełnia d. 29 o g. 5 m. 47 r.

Wschód słońca.		
d.	g.	m.
1	3	44
5	3	47
10	3	52
15	3	57
20	4	4
25	4	9
31	4	18
Zachód słońca.		
1	8	22
5	8	21
10	8	17
15	8	13
20	8	8
25	8	1
31	7	51

LIPIEC ma dni 31. ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.			LIPIEC ma dni 31. ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st. stylu).	
1	P.	Teodoryka Kapł.	18	Marka i Marc.
2	W.	*Nawied. NMP.*	19	Gerwazego i Protazego
3	Ś.	Anatoljusza i Heliodora	20	Sylwerjusza P. M.
4	C.	Józefa Kalasantego W.	21	Alojzego Gonzagi W.
5	P.	†Antoniego Zakkarya W.	22	†Paulina B. W.. Flaw.
6	S.	Izajasza Pr., Dominiki P.	23	*N. M. P. n. pom.*
7	N.	*N. Kr. J. P. Chr.*	24	*Nar. Św. Jana Chrz.*
8	P.	Elżbiety Kr. Wd.	25	Prospera B. W., Adelber.
9	W.	Weroniki	26	Jana i Pawła M. m.
10	Ś.	7 br. męcz. syn. Felicyty.	27	Władysława Kr. W.
11	C.	Pelagii M., Piusa I P.	28	†*Wig.* Leona II P. W.
12	P.	†Jana Gwalberta Op.	29	**Piotra i Pawła Apostołów.**
13	S.	Małgorzaty P. M.	30	Wsp. św. Pawła., Emilii
14	N.	Bonawentury B., Justa M.	1	**Lipiec.** †Teodoryka K.
15	P.	Rozesł. Apost. Henryka	2	*Naw. N. P. M.*
16	W.	*N. M. P. Szkaplerznej.*	3	Anatoljusza i Heliodora
17	Ś.	Aleksego W., Westyny	4	Józefa Kalasantego W.
18	C.	Szymona z Lipnicy W.	5	Antoniego Zakkarya W.
19	P.	†Wincentego á Paulo.	6	†Izajasza Pr., Dominiki
20	S.	Czesława W., Emiliana	7	Cyryla i Metodego Ap.
21	N.	Praksedy P. M. Wiktora	8	*Bł. Jana* Elżbiety Kr. Wd.
22	P.	Marji Magdal. Platona	9	Weroniki
23	W.	Apolinarego B. M. Teof.	10	7 br. męcz. syn. Felicyty
24	Ś.	Krystyny P. M.	11	Pelagii M., Piusa I P. M.
25	C.	Jakóba Apost.	12	Jana Gwalberta Op.
26	P.	†*Anny Matki N. M. P.*	13	†Małgorzaty P. M.
27	S.	Natalii M., Pantaleona M.	14	Bonawentury B.,
28	N.	*Bł. Kunegundy K. Pol.*	15	Rozesł. Apost.. Henryka.
29	P.	Marty P., Olawa Kr. M.	16	*N. M. P. Szkaplerznej*
30	W.	Julity i Donatylli	17	Aleksego W.,
31	S.	Ignacego Loyoli, Heleny	18	Szymona z Lipnicy W.

Święta wyznaniamoj żeszowego. Dnia 6, 13, 20, 27 Sabaty; d. 2 Szywe-usor-betamuz (post na pamiątkę obleż. Jeroz.); d. 15 Rozchodesz czyli 1 d. m-ca Ab; d. 23 Tysze-beaw (post na pamiątkę zburzenia Jerozolimy).

ZMIANY POWIETRZA: Od 1—10 upały; od 11—16 deszcze; od 17—23 upały; od 24—28 pochmurno i wiatr od 29 do końca m-ca deszcze.

SIERPIEŃ.

Odmiany księżyca.

☾ Pierw. kw. d. 6 o g. 5 m. 36 r.
● Nów d. 12 o g. 9 m. 16 pp.
☽ Ostat. kw. d. 19 o g. 6 m. 25 w.
○ Pełnia d. 27 o g. 9 m. 17 w.

Wschód słońca.

d.	g.	m.
1	4	21
5	4	27
10	4	35
15	4	43
20	4	52
25	5	0
31	5	10

Zachód słońca.

d.	g.	m.
1	7	50
5	7	47
10	7	34
15	7	22
20	7	12
25	7	1
31	6	50

SIERPIEŃ ma dni 31.			SIERPIEŃ ma dni 31.	
ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.			SWIĘTA KOSCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st. stylu).	
1	C.	*Piotra w Okowach.*	19	Wincentego à Paulo
2	P.	†*N.M.P.Anielsk.* Alfon.	20	Czesława W., Emiliana
3	S.	Znal. relik. św. Szczep.	21	Praksedy P. M.,
4	N.	♔ Dominika W., Aryst.	22	♔ Marji Magd., Platona
5	P.	*N. M. P. Snieżnej*, Afry	23	Apolinarego B., M.Teof.
6	W.	*Przemienienie Pańskie.*	24	Krystyny
7	Ś.	Kajetana W., Donata B.	25	Jakóba Apost.
8	C.	Cyrjaka,Larga i Smarag.	26	*Anny Matki N. M. P.*
9	P.	†Romana M., Rustyka M.	27	†Natalii M. Pantaleona
10	S.	*WawrzyńcaM.*, Bogdana	28	Inocentego P. M.
11	N.	Zuzanny P. M., Dygny	29	*Bł. Kuneg. K. Pol.*
12	P.	♔ Klary P., Hilaryi M.	30	♔ Julitty i Donatylii M.
13	W.	Hippolita i Kassyana	31	Ignacego Loyoli, Heleny
14	Ś.	† *Wig.* Euzebiusza Kapł.	1	**Sierp.** *Piotra Ap. w Ok.*
15	C.	**Wniebowzięcie N. M. P.**	2	*N.M.P.Anielskiej.* Alfon.
16	P.	†Rocha W.	3	†Znal. relik. św Szczep.
17	S.	Mirona, Pawła i Juljan.	4	Dominika W., Arystar.
18	N.	*Jacka Wyz.*	5	*N. M. P. Śnieżnej.*
19	P.	Marjana i Rufina W. w.	6	*Przemienienie Pańskie.*
20	W.	Bernarda Op.	7	Kajetana W. Donata B.
21	Ś.	Joanny Fremiot Wd.	8	Cyrjaka,Larga i Smar.
22	C.	Symforjana i Tymot.	9	Romana M., Rustyka M.
23	P.	†Filipa Benicjusza W.	10	†*Wawrzyńca M.*, Bogd.
24	S.	*Bartłomieja Ap.*	11	Zuzanny P. M., Dygny
25	N.	Ludwika Kr. W.	12	Klary P., Hilaryi M.
26	P.	Ireneusza i Zefiryna	13	Hippolita i Kassjana M.
27	W.	Przen. relik. św. Kazim.	14	†*Wig.* Euzebiusza Kapł.
28	Ś.	*N. M. P. Jasnogór.*	15	**Wniebowzięcie N. M. P.**
29	C.	*Scięcie gł. św. Jana.*	16	Rocha W.
30	P.	Róży Lim.	17	Mirona, Pawła i Juljan.
31	S.	Rajmunda W., Paulina B.	18	Firmina B. W.

Święta wyznania mojżeszowego. 3, 10, 17, 24 i 31 Sabaty; d. 13 i 14 Rozchodesz czyli 1-sze dnie m-ca Elul.

ZMIANY POWIETRZA. Od 1–5 zmiennie; od 6 do 14 upalna pogoda; od 15-20 deszcze; od 21 — 25 pogoda; od 26 do 28 deszcze; od 29 do końca zmienna pogoda.

WRZESIEŃ.

Odmiany księżyca.
☾ Pierw. kw. d. 4 o g. 2 m. 42 pp.
☉ Nów d. 11 o g. 4 m. 59 r.
☽ Ostat. kw. d. 18 o g. 4 m. 12 r.
☉ Pełnia d. 26 o g. 10 m. 54 r.

Wschód słońca.

d.	m.	g.
1	5	11
5	5	18
10	5	26
15	5	35
20	5	43
25	5	51
30	6	0

Zachód słońca.

d.	m.	g.
1	6	47
5	6	38
10	6	27
15	6	13
20	6	3
25	5	51
30	5	40

WRZESIEŃ ma dni 30.		ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.	WRZESIEŃ ma dni 30.	SWIĘTA KOSCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st.stylu.)
1	N.	*Pociesz. N. M. P.*	19	*Jacka Wyznawcy*
2	P.	Stefana Kr. Węg.	20	Bernarda Op. D. K.
3	W.	Bronisł.	21	Joanny Wd.
4	Ś.	Rozalii P.	22	Symforjana
5	C.	Wawrzyńca Just. B. W.	23	Filipa i Bartłomieja
6	P.	†Zacharjasza Pr.	24	†*Bartłomieja Ap.* Ptol.
7	S.	†*Wig.* Jana M. Reginy P.	25	Ludwika Kr. W.
8	N.	**Narodzenie N. M. P.**	26	Ireneusza i Zefiryna.
9	P.	Sergiusza P.. Gorgon.	27	Przen. relik. św. Kazim.
10	W.	Mikołaja	28	Augustyna B. W.
11	S.	Prota i Jacka M. m.	29	*N. M. P. Jasnogór.*
12	C.	Gwidona W., Heronida M	30	Róży Lim.
13	P.	†Eugienii P.	31	†Rajmunda.
14	S.	*Podwyższenie Krzyża Ś.*	1	**Wrzesień.** Idziego Opata
15	N.	*Imienia N. M. P.*	2	*P. NMP.* Stefana Kr. W.
16	P.	Eufemii P. M.	3	Bronisławy P.
17	W.	Stygm. św. Fr.	4	Rozalii
18	Ś.	†*Such. d.* Józefa W.,	5	Wawrzyńca Just. B. W.
19	C.	Januarjusza.	6	Zacharjasza Pr.
20	P.	†*Such. d.* Eustachjusza	7	†*Wig.* Jana M. Reginy P.
21	S.	†*Such. d. Mateusza Ap.*	8	**Narodzenie N. M. P.**
22	N.	*Ładysława*	9	*Imienia N. M. P.*
23	P.	Tekli P. M.	10	Mikołaja z Tolent. W.
24	W.	*N. M. P. od w. n.*	11	Prota i Jac.
25	Ś.	Firmina B. W.	12	Gwidona W., Heronida
26	C.	Cypryana i Justyny P.	13	Eugenii O.
27	P.	†Kozmy i Damiana M.	14	†*Podwyższen. Krzyża Ś.*
28	S.	Wacława Kr. M.	15	Nikodema M.
29	N.	*Michała Archanioła.*	16	*N.M.P. Boles.* Eufemii P.
30	P.	Heronima Kapł.	17	Stygmatów św. Fran.

Święta wyznania mojżeszowego. Dnia 7, 4, 21, 28 Sabaty; dnia 12 Rozchodesz czyli 1-szy dzień m-ca Tyszry (Nowy-rok, Roz-haszana 5673 od stworzenia świata); d. 13 2-gi dzień nowego roku (urocz); d. 15 post Gedali (odłożony z soboty); d. 22 Jom-Kipur (sądny dzień); d. 26 i 27 Sukos (urocz. święta szałas.); d. 28, 29 i 30 wol. święta.

ZMIANY POWIETRZA. Od 1—5 pochmurno i wiatr; od 6—12 piękna pogoda; od 13—17 peszcze; od 18—22 pogoda; od 23—25 deszcze i wiatr; od 25 do końca piękna pogoda.

PAŹDZIERNIK.

Odmiany księżyca.

☾ Pierw. kw. d. 3 o g. 10 m. 7 w.
● Nów d. 10 o g. 2 m. 55 pp.
☽ Ostat. kw. d. 18 o g. 3 m. 26 r.
⊕ Pełnia d. 26 o g. 3 m. 49 r.

Wschód słońca.

d.	g.	m
1	6	1
5	6	8
10	6	17
15	6	26
20	6	34
25	6	43
31	6	54

Zachód słońca.

d.	g.	m
1	5	37
5	5	28
10	5	16
15	5	5
20	4	55
25	4	44
31	4	32

PAŹDZIERNIK ma dni 31. ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko - Katolickiego.			PAŹDZIERNIK ma dni 31. SWIĘTA KOSCIOŁA Rzym.-Katol. (podł. st. stylu.)	
1	W.	Remigiusza	18	Józefa
2	S.	Aniołów Stróżów	19	†*Such d.* Januarjusza
3	C.	Kandyda i Ewalda M.m.	20	Eustachjusza
4	P.	†Franciszka Seraf. W.	21	†*Such d. Mateusza Ap.*
5	S.	Placyda M.	22	†*Such d.* Tomasza B. W.
6	N.	*N. M. P. Różańc.*	23	*Ładysława* Tekli P. M.
7	P.	Marka P. W., Justyny	24	*N. M. P. od wyk. niewoln.*
8	W.	Pelagii	25	Firmina B.
9	Ś.	Dyonizego B. M,	26	Cypryana i Justyny P.
10	C.	Franciszka Borg.	27	Kozmy i Damiana M. m.
11	P.	†Placydy i Zenajdy P. p.	28	†Wacława Kr. M.
12	S.	Maksymiljana B. W.	29	*Michała Archanioła.*
13	N.	*Wincentego Kadł.*	30	Heronima Kapł. W. D. K
14	P.	Kaliksta P. W., Ewar.	1	**Paźdz.** Remigiusza B. W
15	W.	Jadwigi Wd. Teresy P.	2	Aniołów St.
16	Ś.	Martyniana i Saturyana	3	Kandyda i Ewalda M.m.
17	C.	Wiktora M., Małgorzaty	4	Franciszka Seraf. W.
18	P.	♔ †*Łukasza Ewang.*	5	♔ †Placyda M.
19	S.	Piotra z Alkantary W.	6	Brunona W.
20	N.	*Jana Kantego.*	7	*N. M. P. Różańc.*
21	P.	Urszuli P. M., Hilarjona	8	Pelagii, Birgitty Wd.
22	W.	Korduli i Alodji	9	Dyonizego
23	Ś.	Seweryna, Romana B.M.	10	Franciszka Borg. W.
24	C.	*Rafała Arch.*	11	Placydy i Zenajdy P. p.
25	P.	†Kryspina i Kryspin.	12	†Maksymiljana B. W.
26	S.	Ewarysta P. M.	13	Edwarda K. W.
27	N.	Sabiny P. M., Frumencj.	14	*Wincentego Kadł.*
28	P.	*Szymona i Tadeusza*	15	Jadwigi Wd. Teresy P.
29	W.	Narcyza B., Euzebii	16	Martyniana i Saturniana
30	S.	Germana i Serap. B. W.	17	Wiktora M., Małgorzaty
31	C.	† *Wig.* Symfron. i Olim.	18	*Łukasza Ewang.* Justa

Święta wyznania mojżeszowego. Dnia 5, 12, 19, 26 Sabaty; d. 1 wolne święto szałasów; d. 2 Hoszana-raba (wolne święto palm); d. 3 Szemini-Aceres (dzień uroczysty); d. 4 Szymchat tora (ostatni uroczysty dzień szałasów); d. 11 i 12 Rozchodesz czyli 1-sze dnie m-ca Cheszwan.

ZMIANY POWIETRZA. Od 1—5 pogoda; od 6 12 pochmurno i chłodny wiatr; od 13—18 zmienna pogoda; od 19 — 25 wiatr i śnieg mały; od 26 do końca pogoda chłodna.

LISTOPAD.

Odmiany księżyca.

☾ Pierw. kw. d. 2 o g. 4 m. 56 r.
● Nów d. 9 o g. 3 m. 24 r.
☽ Ostat. kw. d. 16 o g. 12 m. 2 w.
○ Pełnia d. 24 o g. 5 m. 32 w.

Wschód słońca.		
d.	g.	m.
1	6	56
5	7	4
10	7	13
15	7	22
20	7	31
25	7	39
30	7	47
Zachód słońca.		
1	4	30
5	4	23
10	4	15
15	4	7
20	4	0
25	3	55
30	3	50

LISTOPAD ma dni 30. SWIĘTA KOSCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.			LISTOPAD ma dni 30 SWIĘTA KOSCIOŁA Rzym.-Katol. (podł.st.stylu).	
1	P.	**Wszystkich Święt.**	19	Piotra z Alk.
2	S.	*Dzień Zaduszny.*	20	Ireny, Marty P. M.
3	N.	♔ Huberta	21	♔ *Jana Kantego* Ursz. P.
4	P.	Karola Bor.	22	Korduli
5	W.	Zacharjasza	23	Seweryna
6	S.	Leonarda W., Feliksa	24	*Rafała Ar.*
7	C.	Nikandra	25	Kryspina
8	P.	†Gotfryda	26	†Ewarysta
9	S.	Teodora i Oresta	27	Sabiny P.
10	N.	*Opieki N. M. P.*	28	*Szymon i Jad.*
11	P.	Marcina B. W.	29	Narcyza B.
12	W.	Marcina P. M.	30	Germana
13	S.	Dydaka W.	31	† *Wig.* Symf.
14	C.	Jukunda B.	1	**Listopad. Wszyst. świętych**
15	P.	†Leopolda	2	†*Dzień Zaduszny*
16	S.	Edmunda B.	3	Huberta
17	N.	*Stanisław K.*	4	Karola Bor.
18	P.	Odona P.	5	Zacharjasza
19	W.	Elżbiety Kr.	6	Leonarda
20	S.	Feliksa W.	7	Nikandra
21	S.	*Ofiarowanie N. M. P.*	8	Gotfryda
22	C.	†Cecylii P. M.	9	Teodora i Oresta
23	P.	Klemensa	10	Andrzeja z Awel.
24	N.	Jana od Krzyża	11	*Opieki N.M.P.* Marc. B.W
25	P.	Katarzyny	12	Marcina P. M.
26	W.	Piotra P.	13	Dydaka W.
27	S.	♔ Wirgiljusza	14	♔ Jukunda B.
28	C.	Mansweta	15	Leopolda
29	P.	† Saturnina	16	†Edmunda B.
30	S.	*Andrzeja Ap.*	17	Grzegorza cudotw.

Święta wyznania mojżeszowego. Dnia 2, 9, 16, 23 i Sabaty; d. 10 i 11 Rozchodesz czyli 1-sze dnie m-ca Kislew.

ZMIANY POWIETRZA. Od 1—4 wiatr chłodny; od 5—10 śniegi i deszcze; od 11—16 pogoda zimno; od 17—23 pochmurno, zimny wiatr; od 24 do 26 śniegi; od 27 do końca mroźna pogoda.

GRUDZIEŃ.

Odmiany księżyca.
Pierw. kw. d. 1 o g. 12 m. 18 r.
Nów d. 8 o g. 6 m. 25 w.
Ostat. kw. d. 16 o g. 9 m. 25 w.
Pełnia d. 24 o g. 5 m. 49 r.
Pierw. kw. d. 30 o g. 9 m. 32 w.

Wschód słońca.

d.	g.	m.
1	7	55
5	8	4
10	8	12
15	8	22
20	8	22
25	8	23
31	8	25

Zachód słońca.

d.	g.	m.
1	3	45
5	3	40
10	3	36
15	3	30
20	3	30
25	3	30
31	3	30

GRUDZIEŃ ma dni 31.			**GRUDZIEŃ** ma dni 31.	
		ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzymsko-Katolickiego.		ŚWIĘTA KOŚCIOŁA Rzym.-Katol. (podł.st.stylu.)
1	N.	Eligiusza B. W. Natalii	18	*Stanisław Kostka*, Odona,
2	P.	Bibianny P. M.	19	Elżbiety Kr. Wd.
3	W.	Franciszka Ksawerego	20	Feliksa
4	Ś.	†Barbary P. M., Piotra	21	*Ofiarow. N. M. P.*
5	C.	Sabby Op. Niceta B. W.	22	Cecylii, Marka i Stefanii
6	P.	†Mikołaja B. W., Leoncyi	23	†Klemensa P.M., Felicyt.
7	S.	†*Wig.* Ambrożego B. W.	24	Jana od Krzyża W.
8	N.	**Niepokalane Pocz. N. M. P**	25	Katarzyny P. M., Erazma
9	P.	Walerji i Leokadji P M.	26	Piotra, Konrada, Sylw.
10	W.	*Najśw. M. P. Loretańsk.*	27	Wirgiljusza B. W.
11	Ś.	†DąmazegoP. W., Sabina	28	Mansweta B. M., Rufa
12	C.	Aleksandra M.	29	Saturnina i Filemona
13	P.	†Łucji P. M., Otylli P.	30	†*Andrzeja Ap.*, Justyny
14	S.	†Dyoskora i Herona M.m.	1	†**Grudzień.** Eligiusza B.
15	N.	Walerjana i Ireneusza M.	2	Bibianny P. M.
16	P.	Euzebiusza B. M.	3	Franciszka Ksawerego
17	W.	Łazarza B. Olimpii Wd.	4	Barbary P. M., Piotra
18	Ś.	†*Oczekiwanie N. M. P.*	5	†Sabby Op., Niceta B. W.
19	C.	♔ Darjusza i Nemezjusza	6	♔ Mikołaja B. W., Leonc.
20	P.	†*Such. d.* Teofila	7	†*Wig.* Ambrożego B. W.
21	S.	†*Such. d. Tomasza Ap.*	8	**Niep. Pocz. N. M. P.**
22	N.	Herona i Zenona żołn.	9	Walerji i Leokadji
23	P.	Wiktorji P.M .	10	*N. M. P. Loret.*
24	W.	†*Wigilja* Irminy P.,	11	Damazego P.W., Sabina
25	Ś.	**Narodzenie Chr. Pana.**	12	†Aleksandra M.
26	C.	**Szczepana I Męcz.**	13	Łucji P. M., Otylli
27	P.	*Jana Apost. i Ewang.*	14	†Dyoskora i Herona M.
28	S.	*Młodzianków M.*	15	†Walerjana i Ireneusza
29	N.	Tomasza B., Kontuar. M	16	Euzebiusza B. M.
30	P.	Eugeniusza B. W.	17	Łazarza B., Olimpii Wd.
31	W.	Sylwestra P. W., Melan.	18	*Oczekiw. N. M. P.*

Święta wyznania mojżeszowego. Dnia 7, 14, 21 i 28 Sabaty; d. 5 Chanuka (8 dni radosnych na pamiątkę zwycięstwa Machabeuszów; d. 10 i 11 Rozchodesz czyli 1 sze dnie miesiąca Tewes.

ZMIANY POWIETRZA. Od 1—3 mroźna pogoda; od 4—9 odwilż; od 10—15 deszcze i śniegi; od 16—22 mroźna pogoda; 23 do 26 deszcze ze śniegiem; od 27 do końca mróz.

EWANGELJE
NA WSZYSTKIE NIEDZIELE I UROCZYSTOŚCI
w roku 1912.

Na Nowy Rok, u Łukasza św. w roz. 2. O obrzezaniu Chrystusa Pana.
— 3 Króli, u Mateusza św. w roz. 2. O ŚŚ. 3 Królach.
— Niedzielę 1 po 3 Król., u Łukasza św. w r. 2. O Chrystusie w 12 latach.
— Niedzielę 2 po 3 Król., u Jana ś. w r. 2. O godach w Kanie Galilejskiej.
— Niedz. 3 po 3 Król., u Mat. ś. w r 8. O oczysz. trędowatego i uzdr. sł. setnika.
— Oczyszczenie NMP., u Łukasza św. w rozdz. 20. O robotnikach w winnicy.
— Niedzielę Mięsopust. u ś. Łuk. w roz. 8. O siejbie słowa Bożego i jego owocach.
— Niedz. Zap., u Łuk. św. w r. 18. Jezus przepowiada Swą mękę i przywraca wzrok niewid.
— Popielec, u Mateusza św. w roz. 6. Jak pościć należy.
— Niedzielę Wstępną, u Mateusza św. w r. 4. O poście i kuszeniu Pana Jezusa.
— Niedzielę Suchą, u Mat. św. w roz. 17. O przemienieniu się Chrystusa.
— Niedz. Głuchą, u Łuk. św. w roz. 11. O wypędzeniu czartów.
— Niedz. Środ., u Jana św. w roz. 6. O nakarmieniu 5,000 ludzi.
— Niedzielę Białą, u Jana św. w roz. 8. O żydach chcących ukamienować Jezusa.
— Zwiastow. NMP. u Łuk. św. w r. 1. O poselst. Anioła Gabryela do NMP.
— Niedzielę Kwietnią, u Mat. św. w r. 21. O wjeździe Chrystusa do Jerozolimy.
— Wielki Czwart., u Jana ś. w roz. 13. O wieczerzy Pańskiej.
— Wielki Piątek Męka Pana naszego Jezusa Chrystusa wedł. Jana św. w r. 18 i 19.
Na Wielką Sobotę, u Mat. św. w r. 28. O niewiastach przy grobie Chrystusa.
— Niedzielę Wielkan., u Marka św. w r. 16. O zmartwychwst. Chrystusa Pana.
— Poniedz. Wielkan., u Łuk. św. w r. 24 O dwóch uczn. Chrystusa idących do Emmaus.
— Niedzielę Przewodnią u Jana św. w r. 20. O pokazaniu się Chrystusa uczniom.
— Niedzielę 2 po Wielkan., u Jana św. w r. 10. O Chrystusie dobrym pasterzu.
— Niedzielę 3 po Wielkan., u Jana św. w rozdz. 16. O odejściu Chrystusa Pana do Ojca.
— Niedzielę 4 po Wielkan., u Jana św. w r. 16. O przyczynie odejścia Chrystusa.
— Św. Stanisława: u Jana św. w r. 10. O Chrystusie dobrym Past.
— Niedzielę 5 po Wielkan., u Jana św. w r. 16. O skutkach prośby w Imię Jezusa.
— Wniebowstąpienie Pańsk., u Marka św. w r. 16. O Wniebowstapieniu Chr. Pana.
— Niedzielę 6 po Wielk., u Jana św. w r. 15 i 16. O przyjściu pociechy Ducha św.
— Niedzielę Zesłania Ducha św. u Jana św. w r. 14 O Zesłaniu Ducha świętego.
— Poniedziałek Św. u Jana św. w r. 3. O rozmowie Chrystusa z Nikodemem.
— Niedz. Trójcy św. u Mat. ś. w r. 28. O mocy danej Chryst.
— Boże Ciało, u Jana św. w r. 6. O Sakramencie Ciała i Krwi Chrystusa Pana.
— Niedzielę po św., u Łuk. ś. w. r. 14. O wezwaniu na wieczerzę.

Na Niedzielę 3 po św., u Łukasza św. w. r. 15. O zgubionej owcy i groszu.
— niedz. 4 po św., u Łukasza ś. w r. 5. O wielkim połowie ryb.
— ŚŚ. Piotra i Pawła, u Mateusza św. w r. 16. O władzy danej św. Piotrowi.
— Niedzielę 5 po św., u Mat. w r. 5. O sprawiedl. i pojednaniu się z bratem.
— Niedz. 6 po św., u Marka ś. w r. 8. O nakarmieniu 4000 ludzi.
— Niedzielę 7 po św., u Mat. św. w r. 7. O fałszywych pror.
— Niedzielę 8 po św., u Łukasza św. w r. 16. O niesprawiedliwym szafarzu.
— Niedzielę 9 po św., u Łuk. ś. w r. 19. O zburzeniu Jerozol.
— Niedzielę 10 po św., u Łuk. św. w r. 18. O faryzeuszu i celniku.
— Niedzielę 11 po św., u Marka św. w r. 7. O uzdrowieniu głuchoniemego.
— Wniebowzięcie NMP., u Łukasza św. w r. 10. O jednej rzeczy koniecznej.
— Niedzielę 12 po św., u Łukasza św. w r. 10. O zranionym i Samarytaninie.
— Niedzielę 13 po św., u Łukasza św. w r. 17. O uzdrowieniu 10 trędowatych.
— Niedzielę 14 po św., u Mat. ś. w r. 6. O służbie dwóm panom.
— Narodzenie NMP., u Mateusza św. w r. 1. Księgi rodz. Jezusa Chrystusa.
— Niedzielę 15 po św., u Łukasza św. w r. 7. O wskrzeszeniu syna wdowy.
— Niedzielę 16 po św., u Łukasza św. w r. 14. O uzdrowieniu opuchłego.
— Niedzielę 17 po św., u Mat. św. w r. 22. O miłości Boga i bliźnich.
— Niedzielę 18 po św., u Mateusza św. w r. 18. O uzdrowieniu paralityka.
— Niedzielę 19 po św., u Mateusza św. w r. 12. O wezwaniu na gody weselne.
Na Niedzielę 20 po św., u Jana św. w r. 4. O chorym synu królewskim.
— Niedzielę 21 po św., u Mateusza św. w r. 18. O dłużniku i złośliwym słudze.
— Niedzielę 22 po św., u Mat. św. w r. 22. O oddawaniu monety czynszowej.
— Uroczystość Wszyst. Św., u Mat. św., w r. 5. O ośmiorgu błogosławieństw.
— Dzień Zaduszy, u Jana św. w r. 5. O wskrzeszeniu umarłych.
— Niedzielę 23 po św., u Mateusza św. w r. 6. O wskrzeszeniu córki księcia.
— Niedzielę 24 po św., u Mat. ś. w r. 13. O siejbiarzu i nas.
— Niedzielę 25 po św., u Mat. ś. w r. 13. O ziarnie gorczycz.
— Niedzielę 26 po św., u Mateusza św. w r. 24. O znakach na niebie i ziemi.
— Niedzielę 1 Adwentu u Łuk. św. w r. 21. O sądzie ostatecznym i sezonach jego przyjścia.
— Niedzielę 2 Adw., u Mat. w r. 21. O poselstwie uczniów św. Jana do Pana Jezusa.
— Niedz. 3 Adw., u Jana ś. w. r. 1. O poselstwie żydów do Jana.
— Niedzielę 4 Adw., u Łukasza św. w. r. 3. O Janie opowiadającym chrzest.
— Narodz. Chrystusa Pana, u Łuk. św. w r. 2. O Narodzeniu Chrystusa Pana.
— Św. Szczepana 1 Męcz., u Mateusza św. w r. 23. O poselstwie proroków.
— Św. Jana Ewan., u Jana św. w r. 21. O naślad. Chryst. i ulubionym uczniu.
— Młodzianków, u Mat. ś. w r. 2. O ucieczce do Egiptu i rzezi dziatek w Betleem.
— Niedzielę po Bożem Narodzeniu, u Łuk. św. w r. 2. O proroctwie Symeona.

Dni Galowe Dworskie,

które należy obchodzić przez nabożeństwo i uwolnienie uczniów od lekcyj.

Maj. 23 kwietnia (6 maja), Imieniny Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani **Aleksandry Teodorówny.**

Dnia 6 (19) Rocznica urodzin Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana **Mikołaja II Aleksandrowicza.**

Dnia 14 (27) Rocznica św. Koronacyi Ich Cesarskich Mości Najjaśniejszego Pana **Mikołaja II Aleksandrowicza** i Najjaśniejszej Pani **Aleksandry Teodorówny.**

Czerwiec. 25 maja (7 czerwca) Urodziny Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani **Aleksandry Teodorówny.**

Sierpień. Dnia 22 lipca (4 sierpnia) Imieniny Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani **Maryi Teodorówny** (Wdowy).

Dnia 30 lipca (12 sierpnia) Rocznica urodzin Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewicza Następcy Tronu i Wielkiego Księcia **Aleksego Mikołajewicza.**

Październik. Dnia 5 (18) Imieniny Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzewicza Następcy Tronu i Wielkiego Księcia **Aleksego Mikołajewicza.**

Listopad. 21 października (3 listopada), Rocznica wstąpienia na Tron Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana **Mikołaja II Aleksandrowicza.**

Dnia 14 (27) Rocznica Urodzin Jej Cesarskiej Mości Najjaśniejszej Pani **Maryi Teodorówny** (Wdowy).

Grudzień. Dnia 6 (19) Imieniny Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana **Mikołaja II-go Aleksandrowicza.**

Dom Cesarsko-Rosyjski.

JEGO CESARSKA MOŚĆ Najjaśniejszy Pan **Mikołaj II Aleksandrowicz** Cesarz i Samowładca Wszech-Rosyi, urodzony dnia 6 (19) maja 1868 roku. Imieniny w dniu 6 (19) grudnia.

Najdostojniejsza Matka Najjaśniejszego Pana.

JEJ CESARSKA MOŚĆ Najjaśniejsza Pani **Marja Teodorówna,** urodzona 14 (27) listopada 1847 roku. Imieniny w dniu 22 lipca (4 sierpnia). Była w stanie zamężnym z Cesarzem **Aleksandrem III** (spoczął w Bogu 20 października (2 listopada) 1894 r.

Najdostojniejsza Małżonka Najjaśniejszego Pana.

JEJ CESARSKA MOŚĆ Najjaśniejsza Pani **Aleksandra Teodorówna,** urodzona w dniu 25 maja (7 czerwca) 1872 roku. Imieniny 23 kwietnia (6 maja). W stanie zamężnym od 14 listopada 1894 r. Córka Wielkiego Księcia Hesskiego Ludwika IV, oraz małżonki Jego Wielkiej Księżny Alisy.

Najdostojniejszy Syn Ich Cesarskich Mości.

Jego Cesarska Wysokość **Następca Tronu** Cesarzewicz i Wielki Książe **ALEKSY MIKOŁAJEWICZ**, urodzony w d. 30 lipca (12 sierpnia 1904 r. Imieniny w d. 5 (18 października).

Najdostojniejsze Córki Ich Cesarskich Mości:

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Olga Mikołajówna**, urodzona w d. 3 (16) listopada 1895 roku. Imieniny w dniu 11 (24) lipca. Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Tatjana Mikołajówna**, urodzona w dniu 29 maja (11 czerwca) 1897 roku. Imieniny 12 (25) stycznia. Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Marja Mikołajówna**, urodzona 14 (27) czerwca 1899 roku. Imieniny 22 lipca (4 sierpnia). Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Anastazja Mikołajówna**, urodzona w dniu 5 (18) czerwca 1901 r. Imieniny 22 grudnia (4 stycznia).

Najdostojniejszy Brat Najjaśniejszego Pana.

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Książe **Michał Aleksandrowicz**, urodzony 22 listopada (5 grudnia) 1878 roku. Imieniny 22 listopada (5 grudnia).

Najdostojniejsze Siostry Najjaśniejszego Pana.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Ksienia Aleksandrówna**, (p. dal.).

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Olga Aleksandrówna**, urodzona w dniu 1 (13) czerwca 1882 roku. Imieniny dnia 11 (24) lipca, w stanie zamężnym od 27 lipca 1901 r. z Jego Wysokością Ks. **P. A. Oldenburskim.**

Najdostojniejsi Stryjowie i Ciotki Najjaśniejszego Pana.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Marja Pawłówna**, urodzona w dniu 2 (15) maja 1854 r. Imieniny dnia 22 lipca (4 sierpnia). Była w stanie zamężnym z Jego Cesarską Wysokością Wielkim Księciem **Włodzimierzem Aleksandrowiczem** († 4 (17) lutego 1909 r.). *Ich Dzieci*: Ich Cesarskie Wysokości: Wielki Książę **Cyryl Włodzimierzowicz**, urodzony w dniu 30 września (13 października) 1876 r., imieniny w dniu 11 (24) maja. Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Wiktorja Teodorówna**, urodzona 12 (25) listopada 1876; imieniny 1 (14) czerwca. *Ich Dzieci*: Jej Wysokość Księżniczka **Marja Cyrylówna**, ur. 20 stycznia (2 lutego) 1907 r.; imieniny 22 lipca (4 sierpnia). Wielki Książę **Borys Włodzimierzowicz**, ur. d. 12 (25) listopada 1877 r., imieniny 2 (15) maja. Wielki Książę **Andrzej Włodzimierzowicz**, ur. d. 2 (15) maja 1879 r., imeniny 30 listopada (13 grudnia). Wielka Księżna **Helena Włodzimierzówna**, ur. 17 (30) stycznia 1882 r., imieniny 21 maja (3 czerwca). Poślubiona w dniu 16 (29) sierpnia 1902 r. Jego Królewskiej Wysokości Królewiczowi Greckiemu **Mikołajowi Jerzowiczowi.**

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Aleksy Aleksandrowicz**, ur. d. 2 (15) stycznia 1850 r., Imieniny 20 maja (2 czerwca).

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Elżbieta Teodorówna**, ur. d. 20 października (2 listopada) 1864 r. Imieniny 5 (18) września); była zamężna z Jego Cesarską Wysokością Wielkim Księciem **Sergiuszem Aleksandrowiczem**, († 4 (17) lutego 1905 r.).

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Paweł Aleksandrowicz**, ur. d. 21 września (4 października) 1860 r., imieniny d. 29 czerwca (12 lipca). Był żonaty z Jej Cesarską Wysokością Wielką Księżną **Aleksandrą Jerzówną** († d. 12 (25) września 1891 r.). *Dzieci Jego*: Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Dymitr Pawłowicz**, ur. d. 6 (19) września 1891 r., imieniny w d. 21 września (4 października). Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Marja Pawłówna**, ur. d. 6 (19) kwietnia 1890 r., imieniny 22 lipca (4 sierpnia); zaślubiona 20 kwietnia (3 maja) 1908 r. z Jego Królewską Wysokością Księciem Wilhelmem Szwedzkim, Księciem Siudermanłandskim.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Marja Aleksandrówna**, ur. w d. 5 (18) października 1853 r., imieniny 22 lipca (4 sierpnia). Była zamężna z Jego Królewską Wysokością Księciem Alfredem-Ernestem-Albertem Wielkobrytańskim, Księciem Saksen-Koburg-Gotskim.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Aleksandra Józefówna**, urodzona d. 26 czerwca (9 lipca) 1830 r., imieniny 23 kwietnia (6 maja). Była zaślubiona Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiemu Księciu **Konstantemu Mikołajewiczowi**, († d. 13 (26) stycznia 1892 r). *Jej Dzieci*: Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Mikołaj Konstantynowicz**, ur. d. 2 (14) lutego 1850 r., imieniny d. 6 (19) grudnia.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Konstanty Konstantynowicz**, ur. d. 10 (23) sierpnia 1858 r., imieniny 21 maja (3 czerwca). Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Elżbieta Maurycówna**, ur. d. 13 (26) stycznia 1865 r., imieniny 5 (18) września). *Ich Dzieci*: Ich Wysokości: Książę **Jan Konstantynowicz**, ur. 23 czerwca (6 lipca) 1886 r., imieniny 24 czerwca (7 lipca), Książę **Gabryel Konstantynowicz**, ur. d. 3 (16) lipca 1887 r., imieniny d. 13 (26) lipca; Książę **Konstanty Konstantynowicz**, ur. d. 20 grudnia (1 stycznia) 1891 r.; imieniny d. 21 maja (3 czerwca); Książę **Oleg Konstantynowicz**, ur. d. 15 (28) listopada 1892 r., imieniny 20 września (3 października); Książę **Igor Konstantynowicz**, ur. d. 29 maja (11 czerwca) 1894 r., imieniny 5 (18) czerwca; Książę **Jerzy Konstantynowicz**, ur. 23 kwietnia (6 maja) 1903 r.; imieniny 23 kwietnia (6 maja); Księżna **Tatjana Konstantynówna**, ur. d. 11 (23) stycznia 1890 r., imieniny d. 12 (25) stycznia; Księżna **Wiara Konstantynówna**, ur. d. 11 (24) kwietnia 1906 r. imieniny 17 (30) września.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Dymitr Konstantynowicz**, ur. d. 1 (14) czerwca 1860 r., imieniny d. 21 września (4 października).

Jej Królewska Mość Królowa Helenów **Olga Konstantynówna**, ur. d. 22 sierpnia (4 września) 1851 r., imieniny 11 (24) lipca. Małżonka Jego Królewskiej Mości Króla Helenów Jerzego 1-go.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Kiężna **Wiara Konstantynówna**, ur. d. 4 (17) lutego 1854 r., imieniny 17 (30) września, była poślu-

biona Jego Królewskiej Wysokości Księciu Wilhelmowi-Eugenjuszowi Wirtembergskiemu.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Mikołaj Mikołajewicz**, ur. d. 6 (19) listopada 1856 r., imieniny 27 lipca (9 sierpnia). Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Anastazja Mikołajówna**, ur. 23 grudnia 1867 (5 stycznia 1868 r.), imieniny 22 grudnia (4 stycznia).

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Piotr Mikołajewicz**, ur. d. 10 (23) stycznia 1864 r., imieniny 29 czerwca (12 lipca). Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Milica Mikołajówna**, ur. d. 14 (27) lipca 1866 r., imieniny 19 lipca (1 sierpnia). *Ich Dzieci*: Ich Wysokości Książę **Roman Piotrowicz**, ur. 5 (18) października 1896 r.; imieniny 19 lipca (1 sierpnia). Księżna **Maryna Piotrówna**, ur. d. 28 lutego (12 marca) 1892 r. imieniny 28 lutego (13 marca); Księżna **Nadzieja Piotrówna**, ur. 3 (16) marca 1898 r., imieniny 17 (30) września.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książe **Michał Mikołajewicz**, ur. d. 13 (26) października 1832 r., imieniny 8 (21) listopada; był poślubiony z Jej Cesarską Wysokością Wielką Księżną **Olgą Teodorówną**, † d. 31 marca (12 kwietnia) 1891 r. *Jego dzieci*: Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Mikołaj Michałowicz**, ur. d. 14 (27) kwietnia 1859 r., imieniny d. 6 (19) grudnia. Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Michał Michałowicz**, ur. 4 (17) października 1861 r., imieniny 8 (21) listopada. Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Jerzy Michałowicz**. ur. d. 11 (23) sierpnia 1863 r., imieniny 26 listopada (9 grudnia). Małżonka Jego Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Marja Jerzówna**, ur. d. 20 lutego (4 marca) 1876 r., imieniny 22 lipca (4 sierpnia). *Ich Córki*: Ich Wysokości Księżniczka **Nina Jerzówna**, ur. 7 (20) czerwca 1901 r., imieniny 14 (27) stycznia. Księżna **Ksienia Jerzówna**, ur. 9 (22) sierpnia 1903 r., imieniny 24 stycznia (6 lutego). Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Aleksander Michałowicz**, ur. 1 (14) kwietnia 1866 r., imieniny 30 sierpnia (12 września). Małżonka Jego, Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Ksienia Aleksandrówna**, ur. 25 marca (6 kwietnia) 1875 r., imeniny 24 stycznia (6 lutego). *Ich Dzieci*: Ich Wysokości: Książę **Andrzej Aleksandrowicz**, ur. 12 (24) stycznia 1897 r., imieniny 30 listopada (13 grudnia). Książę **Teodor Aleksandrowicz**, ur. 11 (23) grudnia 1898 r., imieniny 16 (29) maja. Książę **Nikita Aleksandrowicz**, ur. 4 (17) stycznia 1900 r. imieniny 24 czerwca (7 lipca). Książę **Dymitr Aleksandrowicz**, ur. 2 (15) sierpnia 1901 r., imieniny 26 października (8 listopada) Książę **Rościsław Aleksandrowicz**, ur. 11 (24) listopada 1902 r., imieniny 14 (27) marca. Książę **Bazyli Aleksandrowicz**, ur. 24 czerwca (7 lipca) 1907 r. imieniny 2 (15) sierpnia. Księżna **Irena Aleksandrówna**, ur. 3 (15) lipca 1895 r., imieniny 5 (18) maja. Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę **Sergiusz Michałowicz**, ur. 25 września (8 października) 1869 r., imieniny 25 września (8 października). Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna **Anastazja Michałówna**, ur. 16 (29) lipca 1860 r., imieniny 22 grudnia (4 stycznia); poślubiona Jego Królewskiej Wysokości Wielkiemu Księciu Meklemburg-Szweryńskiemu Fryderykowi-Franciszkowi.

Wykaz alfabetyczny Świętych i Świąt

z wyrażeniem dnia i miesiąca.

A.

Abdona męcz. 30 lipca.
Adama 24 grudnia.
Adelajdy 10 grudnia.
Adolfa bisk. 17 czerwca.
Adrjana męcz. 8 wrześn.
Agapita męcz. 18 sierp.
Agatona pap. 10 stycznia.
Agaty p. m. 5 lutego.
Agnieszki p. m. 21 stycz.
Agrypiny 23 czerwca.
Albina biskupa 1 marca.
Albiny p. 16 grudnia.
Aleksandra b. m. 27 lut.
Aleksandra p. i m. 3 maja.
Aleksandra m. 12 grudn.
Aleksego wyzn. 17 lipca.
Alfonsa Liguori 2 sierp.
Alfreda 3 lipca.
Alodji p. m. 21 paździer.
Alojzego Gonzagi 21 czer.
Amalji panny 2 marca.
Amelji księżnej 10 lipca.
Ambrożego b. 7 grudnia.
Anastazego m. 22 stycz.
Anastazego pap. 27 lut.
Anastazego w. 29 marca.
Anastazego b. w. 17 sier.
Anastazyi p. 28 lutego.
Anastazyi Rzym. 26 paź.
Anatolji męcz. 9 lipca.
Anatoliusza bisk. 3 lipca.
Andrzeja bisk. 4 lutego.
Andrzeja z Krety 7 paźd.
Andrzeja pust. 10 listop.
Andrzeja Ap. 30 listop.
Angeli 30 marca.
Anny M. NMP. 26 lipca.
Aniołów Stróżów 2 paźd.
Ansgarego bisk. 4 lutego.
Antoniego opata 17 stycz.
Antoniego Pad. 13 czer.
Antonina bisk. 10 maja.
Antoniny 1 marca.
Anzelma 21 kwietnia.
Apolinarego bis. 23 lipca.
Apolonji p. m. 9 lutego.
Apolonjusza m. 18 kwiet.
Arkadyusza m. 21 stycz.
Arseniusza bisk. 19 lipca.
Artura bisk. 6 październ.
Atanazego bisk. 2 maja.
Augusta wyz. 3 sierpnia.
Augustyna biskupa apostoła Anglii 28 maja.
Augustyna bisk. 8 sierp.
Aurelii panny 25 wrześn.
Awita męcz. 12 stycznia.

B.

Balbiny panny 31 marca.
Barlaama 27 listopada.
Barbary panny 4 grudn.
Barnaby apost. 11 czerw.
Bartłomieja ap. 24 sierp.
Bazylego bisk. 14 czerw.
Beaty panny 8 marca.
Bedy kapłana 27 maja.
Benedykta op. 21 marca.
Benigny p. 19 sierpnia.
Benona bisk. 16 czerwca.
Bernarda op. 20 sierpnia.
Bernarda Seneńs. 20 maja.
Bibianny panny 2 grudn.
Błażeja bisk. 3 lutego.
Bogumiła 10 czerwca.
Bonawentury b. 14 lipca.
Bonifacego m. 14 maja.
Bonifacego b. 5 czerwca.
Bonifacego b. Florentyńskiego 30 maja.
Bony panny 24 kwietnia.
Boże Ciało 6 czerwca.
Bronisławy 3 września.
Brunona wyzn. 6 paźdz.
Brygidy panny 1 lutego.
Brygidy wdowy 8 paźdz.

C.

Cecylji p. m. 22 listop.
Celestyna 6 kwietnia.
Celsa męcz. 28 lipca.
Cezarego bisk. 27 sierp.
Cypryana b. 16 września.
Cypryana m. 26 września.
Cyrylla Aleksandryjsk. b. w. D. K. 9 lutego.
Cyrylla Jerozolim. b. w. D. K. 18 marca.
Cyrylla bisk. 5 lipca.
Cyrylla dyak. 29 marca.
Cyryaka kapł. 16 marca.
Cyryaka męcz. 8 sierp.
Czesława wyzn. 20 lipca.
Czterdziestu m. 10 marca.
Czterech koronat. 8 list.

D.

Damazego pap. 11 grudn.
Damiana m. 27 września.
Daniela m. 3 stycznia.
Daniela proroka 21 lipca.
Dawida króla 30 grudn.
Delfiny 26 listopada.
Dezyderyusza b. 23 maja.
Domicelii panny 7 maja.
Dominika wyz. 4 sierp.
Dominiki pan. 6 lipca.
Donata męcz. 17 lutego.
Donata bisk. 7 sierpnia.
Doroteusza m. 18 marca.
Doroty panny 6 lutego.
Dydaka wyz. 13 listop.

Dygny 11 sierpnia.
Dyonizego b. 8 kwietnia.
Dyonizego męcz. 9 paźdz.
Dzień zaduszny 2 listop.

E.

Edmunda b. 16 listopada.
Edyty królewny 15 grud.
Edwarda kr. 13 paźdz.
Eleonory p 21 lutego.
Eliasza pror. 20 lipca.
Eligiusza bisk. 1 grudn.
Elizeusza pror. 2 paźdz.
Elżbiety wdowy 8 lipca.
Elżbiety p. 5 listopada.
Elżbiety król. 19 listop.
Emeryka króla 5 listop.
Emiliana bisk. 11 wrzes.
Emilianny p. 5 stycznia.
Emilii 30 czerwca.
Engelberta 7 listopada.
Epifaniusza b. 7 kwietn.
Erazma bisk. 3 czerwca.
Estery król. 17 listopada.
Eucheriusza b. 20 lut.
Eudoxyusza m. 2 wrześ.
Eufemii p. 16 września.
Eufrozyny m. 3 września.
Eufrozyny p. 16 marca.
Eugenii p. 24 grudnia.
Eugenjusza m. 14 sierp.
Eugeniusza 30 grudnia.
Eulalji p. 2 lutego.
Eustachjusza m. 20 wrz.
Euzebji p. m. 29 grudn.
Ewarysta pap. 26 paźdz.
Ewy 24 grudnia.
Ezechjasza k. 30 paźdz.
Ezechiela pror. 10 kwiet.

Fabiana 20 stycznia.
Faustyna m. 15 lutego.
Fausty wd. 19 grudnia.
Felicjana b. 24 stycznia.
Felicjana m. 9 czerwca.
Feliksa kap. 18 maja.
Feliksa z Noli 14 styczn.
Feliksa męcz. 30 sierp.
Feliksa Walez. 20 listop.
Ferdynanda kr. 30 maja.
Filipa apostoła 1 maja.
Filipa Nereusza 26 maja.
Filipa Benic. 23 sierpnia.
Filomeny p. m. 5 lipca.
Flawiana m. 28 lutego
Flawii p. 5 października.
Florentyna b. 16 paźdz.
Florjana m. 4 maja.
Fortunata m. 28 lutego.
Franciszka Berg. 10 paźd.
Franciszka Sal. 29 stycz.
Franciszka à Paul. 2 kw.
Franciszka Seraf. 4 paźd.
Franciszka Ks. w. 3 grud.
Franciszki wd. 9 marca.
Fryderyka op. 5 marca.
Fulgencyusza b. 1 stycz.

G.

Gabryela Arch. 18 marca.
Gaudencyi p. 30 sierp.
Gaudentego b. 12 lutego.
Gawła opata 16 paźdz.
Gadeona sędz. 18 czerw.
Genowefy p. 3 stycznia.
Gerarda b. 24 września.
Germana b. 28 m. i 18 gr.
Gertrudy p. 17 marca.
Gerwazego 19 czerwca.
Gotfreda i Bogum. 13 sty.
Gotfryda b. 8 listopada.
Gracjana b. 18 grudnia.
Grobu Chrystusa 21 kwiet.
Grzegorza b. 4 stycznia.
Grzegorza p. 12 marca.
Grzegorza Naz. 9 maja.
Grzegorza Cudot. 18 list.
Gustawa 2 sierpnia.
Gwidona wyz. 12 wrześn.

H.

Heleny cesarz. 2 marca.
Heleny królowej 22 maja
Heliodora 3 lipca
Henryka cesarza 15 lipca.
Henryka 19 stycznia.
Hermenegilda m. 13 kw.
Hermogenesa 19 kwiet.
Hiacynty p. 30 stycznia.
Higina pap. 11 stycznia.
Hilarego 14 stycznia.
Hieronima D. K. 30 wrześ.
Hipolita 13 sierpnia.
Honoraty p. 11 stycznia.
Huberta b. 3 listopada.
Hugona b. 1 kwietnia.

I.

Idy panny 13 kwietnia.
Idziego opata 1 wrześn.
Ignacego bisk. 1 lutego.
Ignacego Lojoli w. 31 lip.
Ildefonsa 23 stycznia.
Imienia Jezus 14 stycznia.
Imienia Maryi 15 wrześn.
Inocentego p. 28 lipca.
Ireneusza m. 28 czerwca.
Ireny panny 20 paźd.
Iwona wyzn. 19 maja,
Izabeli król. 3 września.
Izajasza pror. 6 lipca.
Izydora bisk. 4 kwietnia.
Izydora Oracza 10 maja.

J.

Jacka wyznawcy 18 sierp.
Jadwigi wdowy 15 paźdz.
Jakóba apost. 1 maja.
Jakóba apost. 25 lipca.
Jakóba patryar. 21 kwiet,
Jakóba z Nizybu 15 lipca.
Jakóba pust. 17 lutego.
Jana jałmużn. 22 stycz.
Jana Chryzost. 27 stycz.
Jana Franc. 16 czerwca.
Jana z Matty w. 8 lutego.
Jana Bożego 8 marca.
Jana w Oleju 6 maja.
Jana Nepomuc. 16 maja.
Jana pap. 27 maja.
Jana Chrzcic. 24 czerw.
Jana męcz. 26 czerwca.
Jana Gwalberta 12 lipca.
Jana Kantego 20 paźdz.
Jana z Dukli 9 lipca.
Jana Kapistrana wyzn. 23 października.
Jana od Krz. 24 listop. i 14 grudnia.
Jana Ew. 27 grudnia.
Januaryusza biskupa m. 19 września.
Jerzego męcz. 23 kwietn.
Joachima Ojca N. M. P. 3. września.
Joanny wdowy 24 maja.
Joanny Fremiot. 21 sierp.
Jordana wyzn. 13 lutego.
Jowity męcz. 15 lutego.
Józefa Oblubieńca N. M. P. 19 marca.
Józefa Kalas. w. 4 lipca.
Józefa z Kopertynu 18 września.
Judy Tadeusza apostoła 28 października.
Judyty wd. 19 listopada.
Juljana męcz. 27 styczn.
Juljana męcz. 13 lutego.
Juljanny p. 16 lutego.
Julji p. m. 22 maja.
Juljusza pap. 12 kwietn.
Julity p. m. 30 lipca.
Justa bisk. 2 września.
Justyna filoz. m. 14 kw.
Justyna męcz. 16 czerw
Justyniana b. 5 wrześn.
Justyny p. m. 7 paźdz.
Juwencyusza m. 1 czerw.

K.

Kaja męcz. 22 kwietnia.
Kajetana wyz. 7 sierpnia.
Kalixta pap. 14 paźdz.
Kamilla wyz. 18 lipca.
Kandyda m. 3 październ.
Kanuta króla 19 styczn.
Karola W. ces. 28 stycz.
Karola Borem. 4 listop.
Karoliny 5 lipca.
Kassjana męcz. 13 sierp.
Kasyldy 15 kwietnia.
Katarzyny Szwedzkiej 23 marca.
Katarzyny Sen. 30 kwiet
Katarzyny p. m. 25 listop.
Kat. św Piotra w Rzym. 18 stycznia.

Katedry św. Piotra w Antyochii 22 lutego.
Kazimierza króla 4 marca.
Kiljana bisk. 8 lipca.
Klary panny 12 sierpnia.
Kleta pap. 26 kwietnia.
Klemensa bisk. m. 13 lut.
Klemensa Hofbauera 15 marca.
Klemensa pap. 23 listop.
Kleofasa męcz. 25 wrześ.
Klotyldy król. 3 czerw.
Kolety panny 6 Marca.
Konstancji p. m. 18 lut.
Konstantyna w. 11marca
Konrada wyz. 19 lutego
Konrada bisk. 26 listop.
Korduli panny 22 paźdz.
Korneli męcz. 31 marca.
Koźmy męcz. 27 wrześn.
Kryspina i Kryspianina 25 października.
Krystyny panny 24 lipca.
Krzysztofa męcz. 25 lip.
Kunegundy ces. 3 marca.
Kunegundy król. 28 lipca.
Kwiryna męcz. 30 marca

L.

Lamberta 16 kwietnia.
Larga męcz. 2 sierpnia.
Leandra b. w. 28 lutego.
Leokadyi panny 9 grud.
Leona I pap. 11 kwietnia.
Leona XI pap. 28 czerw
Leonarda wyzn. 6 listop.
Leonilli p. męcz. 17 stycznia.
Leontyny panny 15 mar.
Leopolda margr. 15 list.
Longina męcz. 15 marca.
Lucyana męcz. 7 stycz.
Lucyny panny 30 czerw.
Lucyny męcz. 17 paź.
Ludgardy p. m. 16 czerw.
Ludgera bisk. 2 czerwca.
Ludomira 3 października.
Ludwika wyzn. 12 lut.
Ludwika króla sycyl. 19 sierpnia.
Ludwika król. 25 sierp.
Ludwiki panny 15 kwiet

Ł.

Ładysława z Gieln. 22 wrz
Łazarza bisk. 17 grudnia.
Łucyi panny 13 grudnia
Łukasza Ewang. 18 paźdz.

M.

Macieja apost. 25 lutego.
Magdaleny 27 maja i 22 lipca.
Makarego opata 2 stycz.
Makryny m. 21 lipca.
Małgorzaty król. węg. 13 lipca.
Małgorzaty król. Szkockiej 10 czerwca.
Małgorzaty p. m. 13 lipca.
Mamerta bisk. 11 maja.
Mansfeta bisk. 28 listop.
Marcella pap. 16 stycznia.
Marceli wdowy 31 stycz.
Marcelina m. 18 czerwca.
Marcelina pap. 26 kwiet.
Marcina bisk. 11 listop.
Marcina pap. 12 listop.
Marcyana męcz. 17 stycz.
Marcyanny p. m. 9 stycz.
Marka Ewang. 25 kwiet.
Marka męcz. 24 marca.
Marka z Rzymu m. 18 czerwca.
Marty panny 29 lipca.
Marty męcz. 19 stycznia.
Martyniana 2 lipca.
Martyny panny 30 stycz.
Marji Egipcjanki 10 kw.
Marji z Engii 23 czerw.
Marji Kleofy 9 kwietnia.
Marji Magd. we Flor. 31 maja.
Marji Magd. w Jeroz. 22 lipca.
Maryusza 19 stycznia.
Mateusza apost. 21 wrz.
Matyldy król. 14 marca.
Mauryliusza 13 września.
Maurycego 22 września.
Maksymiljana b. 12 paź.
Maxymina bisk. 8 czerw.
Medarda bisk. 8 czerwca.
Melanii p. m. 18 lutego.
Metodego 5 lipca.
Michała arch. 29 wrześ.
Mikołaja z Tolent. 10 wrz.
Mikołaja bisk. 6 grudnia.
Mirona męcz. 17 sierpn.
Młodzianków 28 grudnia.
Modesty panny 15 czerw.
Moniki wdowy 4 maja.

N.

Narcyza bisk. 29 paźdz.
Narodzenie Chr. 25 grud.
Narodzenie N. M. P. 8 wrz.
Nawrócenie św. Pawła 25 stycznia.
Nazaryusza b. 12 czerw.
N. M. P. *Anielskiej* 2 sier.
N. M. P. *Bolesnej* 17 wrz.
N. M. P. *od wykup. niewol.* 24 września.
N. M. P. *Loretańskiej* 10 grudnia.
N. M. P. *Łaskawej* 12 maja.
N. M. P. *Różańcowej* 6 paź.
N. M. P. *Śnieżnej* 5 sierp.
N. M. P. *Szkaplerznej* 16 lipca.
Nawiedzenie N. M. P. 2 lipca.
Natalii panny 27 lipca.
Nemezyusza męczen. 19 grudnia.
Nicefora bisk. 13 marca.
Niepokalane poczęcie N.M.P. 8 grudnia.
Nikodema męcz. 15 wrz.
Norberta bisk. 6 czerwca.

O.

Oczyszczenie N. M. P. 2 lut.
Ofiarowanie N. M. P. 21 listopada.
Oktawjana męcz. 22 mar.
Olimpji 17 grudnia.
Onufrego pust. 12 czerw.
Opieki św. Józefa 28 kwiet.
Opieki N.M.P. 10 listopada.
Opata biskupa 4 czerwca.
Ottona biskupa 24 lipca.
Ottona męcz. 16 stycz.
Otylli p. męcz. 13 grud.

P.

Pafnucego m. 19 kwiet.
Pankracego 12 maja.
Pantaleona m. 27 lipca.
Paschalisa 17 maja.
Paschazego b. 22 lutego.
Patrycyi m. 13 marca.
Paulina bisk. 22 czerwca.
Pauliny wd. 26 stycznia.
Pawła bisk. 22 marca.
Pawła męcz. 26 czerwca.
Pawła I pust. 15 stycz.
Pelagii panny 11 lipca.
Pelagii pokutnicy 12 października.
Perpetui męcz. 7 marca.
Petroneli 31 maja.
Pięć blizn św. Franc. 17 września.
Piotra Chryzologa 5 gr.
Piotra egzorcysty 2 kw.
Piotra Nolaski 31 stycz.
Piotra męcz. 29 kwietnia.
Piotra Celestyna 19 maja.
Piotra z Werony m. 20 kwietnia.
Piotra i Pawła 29 czerwca.
Piotra w okowach 1 sier.
Piotra z Alkantary 19 października.
Piotra papieża 5 maja.
Placyda męczen. 5 października.
Podwyższenie św. Krzyża 14 września.
Placydy panny 11 paźdz.
Polikarpa b. m. 26 stycz.
Popielec 21 lutego.
Praxedy panny 2 lipca.
Prokopa męcz. 4 lipca.

Prokuła męcz. 2 czerw.
Prospera bisk. 25 czerw.
Prota męcz. 11 września.
Protazego 19 czerwca.
Pryma męcz. 9 czerwca.
Pryski panny 18 stycz.
Przemienienie Pań. 6 sierp.
Przeniesienie rel. ś. Kazimierza 27 sierpnia.
Przeniesienie rel. ś. Wojciecha 20 października.
Pulcherii męcz. 7 lipca.
Pulcherii panny 16 wrz.

R.

Rafała arch. 24 październ.
Rajmunda 28 stycz.
Rajmunda kard. 31 sierp.
Reginy panny 7 wrześ.
Remigjusza bisk. 1 paźdz.
Roberta opata 7 czerw.
Rocha wyzn. 16 sierpnia.
Romana opata 29 lutego.
Romana męcz. 9 sierp.
Romany panny 28 lutego.
Romualda op. 7 lutego.
Rozalii panny 4 wrześ.
Rozesłanie apost. 15 lipca.
Róży Lim. panny 30 sierp.
Rudolfa 17 kwietnia.
Rufy męcz. 28 listopada.
Rufina wyzn. 19 sierpnia.
Ryfiny panny 31 sierp.
Ruberta bisk. 27 marca.
Ryszarda bisk. 3 kwiet.

S.

Sabby opata 5 grudnia.
Sabina wyzn. 11 lipca.
Sabiny panny 29 sierp.
Salezego męcz. 12 sierp.
Salomei panny 17 listop.
Salwina 17 marca.
Saturnina męcz. 29 list.
Saturniny p. m. 4 mar.
Scholastyki p. 10 lutego.
Scięcie ś. Jana Chrzciciela 29 sierpnia.
Serapiona wyzn. m. 14 listopada.
Serca P. Jezusa. 14 czerw.
Sergiusza męcz. 24 lut.
Serwacego bisk. 13 maja.
Serwiljana m. 20 kwiet.
Seweryna opata 8 stycz.
Siedmiu braci śpiących 10 lipca.
Sebastjana 20 stycznia.
Sermeny męcz. 30 lipca.
Sotera pap. 22 kwietnia.
Spiridiona bisk. 14 grud.
Stanisława B. 8 maja.
Stanisława Kostki 17 listop.
Stefana kr. węg. 2 wrześ.
Sulpicjusza m. 20 kwiet.
Sygfryda b. m. 25 lutego.
Sylferyusza 20 czerwca.
Sylwestra pap. 31 grud.
Sylwiana bisk. 17 lutego.
Symforyana m. 22 sierp.
Synezyusza m. 12 grud.
Syxta pap. 2 marca.
Szczepana I-go m. 26 grud.
Szczepana pap. 2 sierp.
Szymona z Lipn. 18 lip.
Szymona apost. 28 paź.
Szymona z Edesy 5 lip.

T.

Tadeusza apost. 28 paź.
Tarsylii panny 24 grud.
Tekli panny 23 września.
Telesfora pap. m. 5 stycz.
Teobalda pust. 1 lipca.
Teodora męcz. 1 listop.
Teodora zakonnika 7 stycznia.
Teodory męcz. 1 kwiet.
Teodory pokut. 11 wrześ.
Teodozyi p. m. 29 maja.
Teodozjusza wyz. 11 stycznia.
Teodoryka 1 lipca.
Teofila bisk. 27 kwiet.
Teofila męcz. 20 grudnia.
Teofila 6 lutego.
Teresy panny 15 paźdz.
Tomasza z Akwinu 7 mar.
Tomasza z Willanowa 18 września.
Tomasza apost. 21 grud.
Tomasza Kontuaryjs. 29 grudnia.
Trójcy św. 2 czerwca.
Trzech Króli 6 stycznia.
Tyburcyusza 14 kwiet.
Tymoteusza b. m. 24 stycznia.
Tytusa bisk. 4 stycznia.

U.

Ubalda bisk. 16 maja.
Urbana 25 maja.
Urszuli panny 21 paźdz.

W.

Wacława króla 28 wrześ.
Walentego kapł. m. 14 lutego.
Walerego bisk. 12 grud.
Walerego m. 12 wrześ.
Walerji męcz. 5 czerw.
Walerji panny 9 grud.
Walerjana męcz. 14 mar.
Wawrzyńca m. 10 sierp.
Wenantego m. 18 maja.
Wenefrydy p. 3 listop.
Weroniki panny 13 stycz.
Wielkanoc 7 kwietnia.
Wiktora 1 września.
Wiktora b. m. 2 listop.
Wiktorji panny 23 grud.
Wiktoryna męcz. 6 mar.
Wiktoryna b. 5 wrześ.
Wilhelma arcyb. 10 stycznia.
Wilhelma opata 6 kwiet
Wilhelma księcia 28 maja.
Wilbalda bisk. 7 lipca.
Wilibranda b. 7 listop.
Wincentego b. 20 marca.
Wincentego m. 22 stycz.
Wincentego Fer. w. 5 kwietnia.
Wincentego a Paulo 19 lipca.
Wincentego Kadł. 13 paźdz.
Wita 15 czerwca.
Witalisa męcz. 28 kwiet.
Władysława kr. 27 czer.
Wniebowstąpienie Pańskie 16 maja.
Wniebowzięcie N. M. P. 15 sierpnia.
Wojciecha b. m. 23 kwiet.
Wolfganga bisk. 31 paźdz.
Wszystkich Św. 1 listopada.

Z.

Zacharyasza pror. 6 wrz.
Zacharyasza pap. 5 list.
Zaślubienie N. M. P. 23 stycznia.
Zefiryna pap. 26 sierp.
Zenobii panny 30 paźdz.
Zenobiusza 30 październ.
Zenona żołnierza 22 grud.
Zesłanie DuchaŚw. 26 maja.
Znalezienie ś. krzyża 3 maja.
Zofii z trzema córkami 15 maja.
Zuzanny p. m. 11 sierp.
Zwiastowanie N. M. P. 25 marca.
Zygmunta króla 2 maja.
Zyty panny 27 kwietnia.

Chrystus w Ogrójcu.

„Szczęść, Boże!”

w Nowym Roku.

Gdy nam nowego roku zorze
Z nową nadzieją zajaśniały,
Życzenie ślemy Wam: „Szczęść, Boże“—
Bracia wieśniacy w ziemi całej.

Gdzie dwory, chaty i poddasza,
Gdzie tylko bratnie serca biją,
Niechaj doleci mowa nasza,
Niech wszyscy lepszych dni dożyją.

Rola zasiana w wiosny dobie
Błogą pociechą niechaj pieści,
W lecie łan chlebny w zbóż ozdobie
Morzem niech kłosów zaszeleści.

Niech Pan ochrania gradu, burzy,
Zjadliwych chorób i pożarów,
Niech Wam co dobre stale służy,
Chleba nie zbraknie z Bożych darów.

Stodoły jesień niech i brogi
Napełni zbożem tak obficie,
By radość weszła w wszystkie progi,
Łatwiejszem wszędzie było życie.

A kiedy w zimie przy kominku
Z książką, z gazetą zasiądziecie,
Niech przy gawędzie i spoczynku
Czas z samych błogich chwil się plecie.

Choć trosk i pracy dosyć macie,
Szczęścia doznajcie w każdej porze,
W rodzinnym kraju, w własnej chacie
Na ten rok nowy—„Szczęść Wam, Boże“.

STYCZEŃ.

Nie źle nam na Bożym świecie,
Boć się dobre ze złem plecie,
Radość jest po dniu strapienia,
A po pracy czas wytchnienia.
Rok się nowy z starym styka,
Pierś nadzieja nam przenika,
Gdy pod śniegiem rola drzemie,
Czas zabawy zszedł na ziemię.

LUTY.

Zimno; kożuch bierz i buty,
Pal w kominku ogień suty,
Bo zawieja, mróz na dworze,
Pod dach kryje się kto może.
Teraz wszędzie mniej roboty,
Młodzież jedzie więc w zaloty,
Swatów dziewczęta czekają—
I wesela wyprawiają.

MARZEC.

Cichy postu czas nastaje,
Czarną ziemię pług już kraje,
Coraz dłużej słonko świeci,
Już z za morza ptactwo leci.
Choć się zamieć jeszcze zrywa,
Coraz częściej ciepło bywa,
Obsychają wilgne role,
Rolnik rad wychodzi w pole.

KWIECIEŃ.

Wiosna! wiosna! krzyk się zrywa,
Pole zieleń już okrywa,
Szemrzą wody, szumią gaje,
Cała ziemia zmartwychwstaje.
Wielkanocne idą święta,
W polu praca rozpoczęta,
Sieją, orzą, płótna bielą,
Radują się i weselą.

M A J.

Buja trawka, kwitną kwiatki,
Pieśń do Bożej płynie Matki,
Cudnie, wonno w każdej stronie,
Że zachwytem dusza płonie.
Brzęczą drobnych muszek roje,
Ptaszki ciągną trele swoje,
Bydło poszło już na paszę,
W wieńcach kwiecia chaty nasze.

CZERWIEC.

Coraz skwarniej i goręcej,
Pilnych robót coraz więcej,
Cudnie jasne lśnią niebiosy,
A na łąkach brzęczą kosy.
Pszczółka słodkie składa miody.
W cieniu szuka człek ochłody,
Nęci miły zapach siana,
Płynie pieśń do niebios Pana.

LIPIEC.

Złotem zbożem szumi niwa,
Zbliżają się znojne żniwa,
Wonie lipy wietrzyk niesie,
Smacznych jagód pełno w lesie.

Już oddycha człek zbiedzony,
Bo już ziemia daje plony,
Bo wieśniacza ciężka praca,
Bujnym zbiorem się opłaca.

SIERPIEŃ.

Brzęczą sierpy na zagonie,
Miłą praca w bratniem gronie,
Czas to znojny, lecz wesoły;
Zwożą zboże do stodoły.
A na Zielną już Maryję,
Każdy gdy równiankę zwije,
Toż z pociechą myśli wtedy,
Że nie zazna dziatwa biedy.

WRZESIEŃ.

Wszystko z pola już sprzątnięto,
Nowy zasiew rozpoczęto,
Pod owocem gną się drzewa,
Tylko ptaszę już nie śpiewa.
Tylko chmurzą się niebiosy.
A po lasach kwitną wrzosy,
I nastaje grzybobranie,
W polu ziemniaków kopanie.

PAŹDZIERNIK.

Cicho; jesień już nastaje,
Ptaszki zbiegły w ciepłe kraje;
Choć roboty jeszcze tyle,
Człek ma już wolniejsze chwile.
Trą gosposie len co żywo,
By starczyło na przędziwo,
Na tę kądziel miękką. białą,
Co jest kobiet wiejskich chwałą.

LISTOPAD.

Ziemia senna i omglona,
Praca w polu ukończona,
Tylko jeszcze ostre pługi
Grunt szykują na rok drugi,
Kończy się przygotowanie
Do tej zimy co, gdy wstanie,
Płaszcz na ziemię rzuci płowy
W czas poważny adwentowy.

GRUDZIEŃ.

Choć po mrozie i po grudzie
Na roraty śpieszą ludzie,
Choć do chaty wicher dmucha,
W sercu spokój i otucha.
W miłem gronie przy kominku
Czas to błogi odpoczynku,
Czas dociekań — co to będzie
W nowym roku — po kolędzie.

Choć się życie różnie plecie,
Jednak nieźle nam na świecie.

Co nam przyniósł rok miniony?

Powszechny Kongres Eucharystyczny w Madrycie.

W końcu czerwca odbył się w Madrycie, stolicy Hiszpanii, doroczny międzynarodowy Kongres Eucharystyczny, czyli zjazd ku czci Przenajświętszego Sakramentu. Kongres ten wspaniałością przewyższył wszystkie poprzednie. W uroczystościach wzięło udział z górą 150 Biskupów i Prałatów oraz 200.000 wiernych.

Kongres otworzył w niedzielę dnia 25 czerwca Kardynał — Legat Ojca św., Arcybiskup toledański Aquirre w olbrzymiej katedrze św. Franciszka. W poniedziałek, wtorek i środę odbywały się posiedzenia, na których omawiano sprawy, związane z czcią Przenajświęszego Sakramentu, a więc: znaczenie codziennej Komunii św., cześć dla Eucharystyi w różnych krajach i narodach, adoracye Przenajświętszego Sakramentu, pierwsza Komunia św. i t. d. Na ostatniem pożegnalnem zebraniu obecny był król Alfons XIII. J. E. Biskup Płocki ks. Nowowiejski przemawiał w imieniu polaków. Na końcu posiedzenia król hiszpański wypowiedział płomienną mowę, w której wyraził swą miłość dla Pana Jezusa i Jego Namiestnika, Ojca św.

Chwilą najuroczystszą Kongresu była olbrzymia procesya Eucharystyczna po ulicach Madrytu, która odbyła się dnia 29 czerwca w dzień św. Piotra i Pawła. Wszystko, co Hiszpania ma najwspanialszego — wzięło udział w manifestacyi. Przedstawiciele akademii i uniwersytetów, deputacye parlamentu, grandowie hiszpańscy, delegacye miast, 70 Biskupów, 6000 księży, 20.000 robotników, z górą 30,000 dzieci — szło w procesyi, obliczanej na pół miliona blisko uczestników! Do pochodu przyłączył się również król z rodziną oraz świtą i klęcząc wraz

z całym ludem, otrzymał błogosławieństwo Przenajświętszym Sakramentem.

Wspaniały Kongres madrycki najwymowniej zaświadczył, że Hiszpania, pomimo zamachów na nią masoneryi jest szczerze katolicką.

Następny międzynarodowy Kongres Eucharystyczny ma się odbyć od 12 do 15 września w Wiedniu.

Polski Kongres Maryański w Przemyślu.

Z inicyatywy dzielnego Pasterza Przemyskiego, ks. dr. Pelczara, odbył się w Przemyślu w Galicyi, drugi polski Kongres Maryański, połączony ze zjazdem stowarzyszeń katolickich.

Uroczysta procesya kongresowa w Przemyślu.

Na Kongres, którego obrady otwarto dnia 26 sierpnia, przybyło 7 Arcybiskupów i Biskupów, 600 księży

i kilka tysięcy świeckich uczestników. Duszą Kongresu był niezmordowany działacz, Biskup Pelczer, który w powitalnej mowie, wygłoszonej na zebraniu ogólnem, pięknie scharakteryzował położenie katolicyzmu w Polsce. Na wstępie Kongres wysłał telegram hołdowniczy do Ojca św. i po obraniu na swego prezesa Stanisława hr. Tarnowskiego rozpoczął pracę w sekcyach. W niedzielę rano, odbyła się z cudowną statuą Matki Bożej uroczysta procesya, w której uczestniczyło 50.000 wiernych. Po południu odbyło się ogólne zebranie, na którem przybyli delegaci odczytywali swe referaty. W poniedziałek na uroczystem posiedzeniu ogłoszono uchwały, zapadłe w sekcyach. Najważniejsze z nich są: konieczność ubezpieczenia przez państwo robotników na starość, żywszy udział bogaczów w sprawach miłosierdzia, walka z pornografią w literaturze i teatrze, usunięcie nauczycieli - żydów ze szkół chrześciańskich. Kongres zakończyło Błogosławieństwo udzielone przez siedmiu Pasterzy i uroczyste „Te Deum".

Uroczystości kongresowe były wspaniałą manifestacyą polaków-katolików pod zaborem austryackim.

Ś. p. Biskup Niedziałkowski.

Dnia 7 kwietnia zmarł w Żytomierzu ks. Biskup Karol Niedziałkowski, najznakomitszy pisarz katolicki w Polsce.

Karol Antoni Niedziałkowski, urodził się w 1846 r. we wsi Mińkowcowo na Wołyniu. Gimnazyum i seminaryum ukończył w w Kamieńcu Podolskim, akademię w Petersburgu. Był następnie przez lat blisko 30 profesorem w seminaryum w Żytomierzu. W 1897 roku Ojciec św. Leon XIII mianował ks. Niedziałkowskiego Biskupem tytularnym Samosu; jednocześnie nowy Biskup został rektorem akademii w Petersburgu. Po czterech latach Biskup Niedziałkowski objął biskupstwo w Żytomierzu, gdzie odtąd stale już mieszkał, oddając się pomimo uciążliwej pracy Pasterskiej pisaniu dzieł naukowych.

Był to głęboki i subtelny umysł. Wszystkie dzieła Biskupa Niedziałkowskiego, odznaczają się niezwykłą zna-

Ś. p. Biskup Karol Niedziałkowski.

jomością przedmiotu, czystością doktryny katolickiej i pięknym, jędrnym językiem. W szeregu świetnych rozpraw, jakie pozostawił, najważniejsze są: „Wrażenia z pielgrzymki do Ziemi świętej", „O chrześcijańską zasadę", „Miraże mądrości", „Studya estetyczne", „Poganizm, jego istota i skutki", „Nie tędy droga, Szanowne panie!" „Czemu dziś w poezyi nie mamy słowików?" i wiele innych.

Ś. p. Kardynał Puzyna.

Dnia 8 września zmarł w Krakowie w wieku lat 69 Jego Eminencya Jan Kardynał Puzyna, kapłan pełen ascezy i pobożności, żarliwy Pasterz swej dyecezyi.

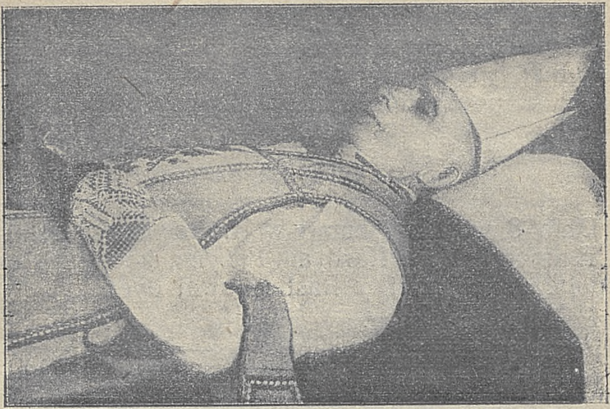
Jan z Kozielska kniaź Puzyna urodził się w 1842 roku w Gwoździcu w Galicyi. Ukończywszy gimnazyum, kształcił się za granicą. Z początku był prawnikiem, dopiero później, mając już 36 lat, po głębokim namyśle, wstąpił do seminaryum. Swojej pobożności i nauce zawdzięczał szybkie posuwanie się po szczeblach hierarchii kościelnej. W roku 1886 Papież Leon XIII mianował księdza Puzynę Biskupem-Sufraganem Lwowskim, w 1895 roku Pasterzem dyecezyi krakowskiej, w r. 1901 Kardynałem.

Ś. p. Jan Kardynał Puzyna

Jako Pasterz dyecezyi ś. p. Kardynał Puzyna dbał wielce o podniesienie karności i życia religijnego wśród duchowieństwa, założył i utrzymywał swoim kosztem „Małe seminaryum", zajął się odnowieniem Wawelu, nie szczędził hojnych darów na budowe kościołów.

Ś. p. Kardynał Puzyna był jedynym polakiem, zasiadającym w Kolegium kardynalskiem.

Zwłoki Kardynała Puzyny na łożu śmierci.

Następcą ś. p. Biskupa Puzyny na stolicy Krakowskiej został ks. kanonik Adam książę Sapieha, urodzony w roku 1867.

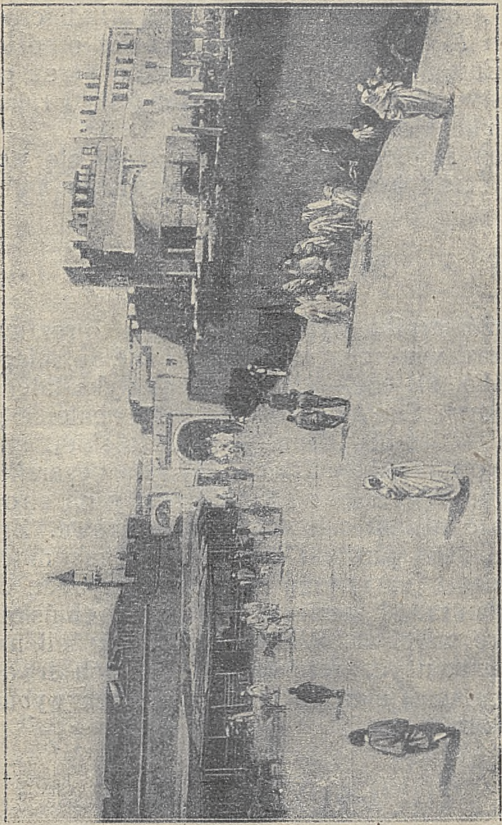
Trzecia Duma.

Trwająca od lat pięciu trzecia Duma uchwaliła w roku minionym cały szereg praw, z których najważniejsze są: o walce z pijaństwem, o nauczaniu początkowem, o zarządzie gminnym, o ubezpieczeniu robotników na wypadek choroby lub starości i t. d. Nas najbardziej dotyczy prawo o nauczaniu początkowem, które orzeka, że wykład w szkołach początkowych w języku polskim może się odbywać tylko w ciągu pierwszych czterech lat nauki.

W stosunku rządu do nas nie zaszła żadna zmiana. Następca zamordowanego we wrześniu prezesa ministrów Stołypina, p. Kokowcew wyraźnie w Dumie oświadczył, że jego polityka będzie dalszym ciągiem polityki Stołypina. Większość trzeciej Dumy, składająca się z żywiołów prawicowych, jest polakom nieprzyjazna. W najbliższej

przyszłości wejdą pod obrady Dumy dwie obchodzące nas blizko sprawy: sprawa chełmska i sprawa skupu przez rząd kolei wiedeńskiej.

Trzecia Duma m a być podobno rozpuszczona w czerwcu 1912 r. Wybory do czwartej Dumy odbędą się w sierpniu.

Miasto Trypolis, stolica kraju.

Wojna włosko-turecka.

W końcu września, prawie niespodzianie, wybuchła wojna włosko - turecka o kraj afrykański Trypolis,

który Włochy chcą Turcyi odebrać, korzystając z jej słabości.

Włochy, wypowiadając Turcyi wojnę, liczyły na to, że za jednym zamachem Trypolis zagarną. Tymczasem srodze się omyliły. Wojska włoskie zdobyły wprawdzie pas nadbrzeżny w Trypolisie z główniejszemi miastami, dzięki jednak waleczności arabów, którzy stanęli po stronie Turcyi, dostęp wgłąb kraju jest utrudniony i wprost niemożliwy. Akcya floty włoskiej przeciwko posiadłościom Turcyi w Europie została sparaliżowana przez groźną postawę państw. Wojna więc przewleka się i rujnuje Włochy ekonomicznie.

Stolica Apostolska wobec toczącej się wojny ogłosiła swoje ściśle bezstronne stanowisko.

Rewolucya w Chinach.

W październiku wybuchły w Chinach rozruchy rewolucyjne, które wkrótce przybrały groźne rozmiary. Rewolucya chińska, na czele której stanął wykształcony w Europie chińczyk Suniatsen ma na celu obalenie panującej w Chinach od lat 300 dynastyi mandżurskiej, a zaprowadzenia rządów republikańskich. Wojska cesarskie, wysłane przeciwko rewolucyonistom, przeszły na stronę rewolucyi, która ogarnęła całe Chiny południowe. Zrozpaczony rząd chiński powołał do władzy znakomitego męża stanu i wodza, Juanszikaja i nadał mu władzę dyktatora.

Czy Juanszikaj uśmierzy rewolucyę chińską? Jest to rzecz bardzo wątpliwa. Wkażdym razie, jeżeli nawet rząd zwycięży rewolucyę, ferment w Chinach trwać będzie nadal i przy sprzyjających okolicznościach wybuchnie jaskrawym płomieniem.

Nowi Kardynałowie.

Ojciec św. Pius X od lat kilku nie mianował nowych Kardynałów, skutkiem czego Kolegium kardynalskie liczyło z końcem roku 1911 zamiast 70 członków, tylko 46. Wobec tego Ojciec św. na uroczystym Konsystorzu, któ-

ry odbył się dnia 27 listopada, mianował odrazu 18 nowych Kardynałów.

Obecnie Kolegium kardynalskie liczy 64 członków, a według narodowości złożone jest w następujący sposób: 34 włochów, 7 francuzów, 6 hiszpanów, 3 austryaków, 3 północnych amerykanów, 2 niemców, 2 węgrów, 1 anglik, 1 irlandczyk, 1 czech, 1 belgijczyk, 1 brazylianin, 1 portugalczyk i 1 holender.

Tadeusz Fopp.

Fr. Dunajski.

Przewodnik gospodarski

w pytaniach i odpowiedziach.

Każdy rolnik, jeżeli chce jakikolwiek zysk mieć z uprawy roli, powinien znać *prawdy rolnicze*. Te prawdy rolnicze zebrałem z różnych ksiąg i gazet rolniczych; składają się one z zapytań i odpowiedzi, również w wierszach ułożone dla wiejskiej młodzieży, a dobrzeby było, aby młodzież wiejska tego przewodnika rolniczego na pamięć się nauczyła, a odniesie stąd korzyść na całe życie. Wpływać na młodzież, jest świętym obowiązkiem każdego ojca rolnika, bo ta młodzież ma kiedyś uprawiać naszą ziemię ojczystą. Musimy się starać o oświatę w rolnictwie dla młodzieży, czy to w domu przez czytanie gazet rolniczych, kalendarzy rolniczych, książek rolniczych lub regularne odwiedzanie posiedzeń Kółek rolniczych, czy też przy odwiedzaniu szkoły jakiej zimowej rolniczej. Najlepiej można wyuczyć się gospodarstwa na jakiem wzorowem gospodarstwie, w każdym razie jedyna nadzieja polepszenia smutnej naszej doli spoczywa w młodzieży, a kto chce skutecznie podźwignąć rolnictwo, ten koniecznie o *młodem* pokoleniu pamiętać i nad jego *ukształceniem* pracować powinien. Rolników starszych, zrosłych w zastarzałych przesądach i ciemnocie, nie poprawią najlepsze towarzystwo rolnicze i książki rolnicze. Ale jednak są prawdy prastare, a zawsze nowe.

Te prawdy gospodarskie, przez starych gospodarzy na pytania i odpowiedzi ułożone, są na to, aby młodzi tak robili, jak to starzy uradzili:

1. Co to jest gospodarstwo wiejskie?

Jest obrządzenie się koło roli i dobytku, ażeby praca szła Bogu na chwałę, a człowiekowi na pożytek.

2. Czy praca koło roli jest zasługą przed Bogiem?

Jestto zasługą, bo jest według przykazania Boskiego. W piśmie świętem mówi Bóg do człowieka: w pocie (czoła) oblicza twego będziesz pożywał chleba".

Z Bożej to woli człek patrzy roli.

3. Co powinien czynić dobry gospodarz i dobry sługa?

Bogu cześć oddawać, ludziom poczciwość, roli pracę od rana do zmroku.

Próżniactwa i Boskiej obrazy
Unikać jakby zarazy.

4. Czy dobry gospodarz tylko dla siebie samego pracuje?

Nikt na świecie dla samego siebie nie pracuje, ale owszem z każdej pracy, czy w rzemiośle, czy w czem innem, musi być przecież pożytek i dla drugich? To samo i gospodarz nietylko dla siebie pracuje, ale i dla wszystkich, którzy ziemi nie mają, a jeść potrzebują.

Kęska chleba
Wszystkim trzeba.
Więc kto ludziom chleba sporzy
Łaskę Boga sobie mnoży.

5. Kto jest złym gospodarzem?

Ten, co kościół omija; karczmę ma za dom, dom za łóżko, a łóżko za pracę, pracę za dopust Boży, a ręce zawsze w zanadrzu.

Co w święta, w niedzielę,
Nie bywa w kościele;
Co przy pracy chucha,
Przy jedzeniu dmucha;
Ochotny do szkody
Jak ryba do wody;
Komu karczma swat,
Każdy hultaj brat.

6. Kto jest złym sługą?

Co w pracy niedbały,
W mówieniu zuchwały
Co kłamie i kręci
Na cudze się nęci;
Przy robocie łazi
Niby mucha w mazi.

Bydlątka nieboże
Wygłodzi, zniemoże;
Co rok służbę zmienia
I jest bez sumienia.

7. Czy niedbały gospodarz i zły sługa Pana Boga obraża?

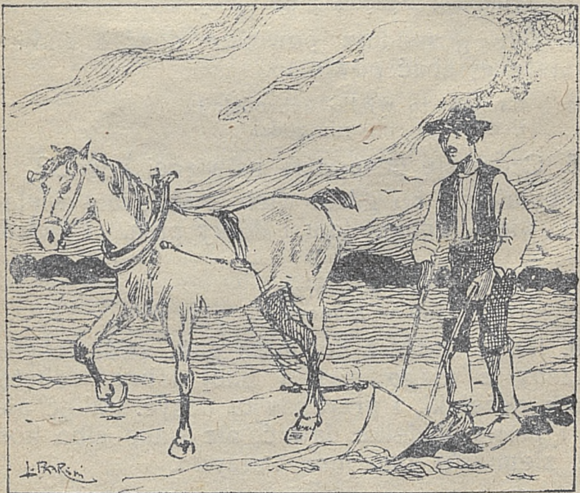
Bardzo obraża; bo Pan Bóg przykazał żyć poczciwie i pracować.

Kto próżniak, niedbalec, niepoczciwie służy,
Ten duszę piekłu na mieszkanie dłuży.

8. Czy w gospodarce zawsze tylko starego zwyczaju pilnować, czy się też i czego nowego imać godzi?

Starego się trzymać kiedy dobre; nowego się imać kiedy lepsze; ludzi na świecie przybywa, ale ziemi nie przybywa, więc trzeba do tego starania przykładać, żeby ziemia coraz lepiej rodziła i dobytku coraz więcej przybywało.

9. Kiedy oranie jest dobre?

Wtedy orce rola rada — gdy się w równe skiby składa.

Kiedy skiby na głębokość, na szerokość i na prostość składają się jak pod miarę.

Wtedy orce rola rada,
Gdy się w równe skiby składa.

10. Kiedy radlenie jest dobre?

Kiedy cała rola raz koło razu radłem się poruszy.

11. Bronowanie jest dobre?

Kiedy bryły rozbite, a rola spulchniona,
Czysta bez chwastu niby wypielona.

12. Czy w każdym czasie można w roli robić?

W mokrej roli nigdy nie robić ani pługiem, ani radłem, ani broną; dlatego starzy uczą:

Kiedy mokre role
Nie chodź z pługiem w pole.

13. Czy trzeba rolę pogłębiać?

Kto pogłębia role,
To powiększa pole.

Ale trzeba pogłębiać zwolna, najlepiej pod zimę i tam gdzie gnój przypada.

Gdy masz w polu złożyć gnój,
Puszczaj z głębia pług i krój.

14. Czy gospodarz powinien dbać o gnój?

Najwięcej dbać powinien.

Bo gnój to wielki dobrodziej;
Bez niego rola nie rodzi.

15. Czem się gospodarz najwięcej bogaci?

Dobytkiem: bo gdzie wiele bydła, tam wiele gnoju, a gdzie wiele gnoju, tam i dobry plon. Powiadają też starzy:

Gdzie pełno w oborze,
Tam pełno w komorze.

16. Jak gospodarz powinien paść swój dobytek?

Ażeby z niego miał i gnój dobry i robotę sporą i pożytek wszelaki, i przychowku dosyć. Więc nie samą słomę i plewy bydełku dawać, ale siano albo koniczynę i wykę, ziemniaki albo inne warzywo.

Gdzie karma w samych plewach,
Tam chudzizna w chlewach.

17. Co jeszcze gospodarz winien mieć na baczeniu w obrządzaniu się swem koło dobytku?

Żeby koń, bydlę, owca i trzoda, miały pod sobą sucho, na sobie czysto, przed sobą w żłobach i korytach porządnie i schludnie.

Dozór, czystość, suche słanie,
Za pół karmy bydła stanie.

18. A czy może być dobry gnój bez dobrej paszy?

W żaden sposób być nie może.

Jak z samej wody nie nawarzysz piwa.
Tak z lichej paszy tłusty gnój nie bywa,

19. Jaki nawóz trzeba w pole wywozić?

Słomiasty w piasczystym gruncie suszy rolę, a przegniły nie rozkrusza gliny; więc powiadają starzy:

Na ścisły, gliniasty
Dobry gnój słomiasty
A na piasczysty
Przegniły maścisty.

20. Jak należy gnojowisko urządzać?

Obrać na to miejsce suche, osłonięte od południa budynkiem albo drzewiną, a dla wody deszczowej porobić odcieki, żeby do gnojowiska nie zachodziła; gnój z obory za każdem wyrzuceniem równo układać.

21. Co się jeszcze gospodarzowi na gnój przydać może?

Wszystko coby inaczej zmarniało: błoto i śmiecie z podwórza, popiół i ogniska, kępiny i rumowiska.

Spłuczyny i domowe śmiecie,
Na nawóz zdadzą się przecie.

22. Jak się gospodarz powinien obchodzić z gnojem wywiezionym w pole?

Zaraz rozrzucić, niebawem brać pod skibę, osobliwie przegniły, bo marnieje bez przyorywki. Dlatego powiadają:

Jak pokryjesz gnojem rolę,
Ładuj potem pługi w pole.

23. Czy dobrze jest trzymać na polu gnój długo na kupkach?

Bardzo źle, bo go słońce i wiatry wysuszają.

Gnoju w polu nie przybywa,
Lecz co pacierz to ubywa.

24. Czy gospodarz powinien się starać o osuszenie gruntu mokrego?

Powinien: bo mokra rola chleba nie da.

I pracy człeka tam szkoda,
Gdzie na roli stoi woda.

Ale i to też wielkie marnowanie, kiedy kawał ziemi dla mokrości nic człowiekowi nie przynosi; a dałby dobry urodzaj, byle go jak należy osuszyć.

25. Czy gospodarz powinien, choćby mu nic złego nie przyszło, pomódz sąsiadowi do odprowadzenia wody?

Powinien, bo zasłania ludzi, bliźnich swoich od straty; z takim też będzie błogosławieństo Boże?

Kto od szkody chroni braci,
Temu stokroć Pan Bóg płaci.

26. Jakie ziarno powinno się brać do siewu?

Celne, zdrowe i czyste, czyli sucho zebrane, zdrowo przechowane, dobrze oczyszczone.

27. Jak gospodarz powinien uprawę ugoru prowadzić?

Podorywki nie opóźniać; dalszej órki nie przynaglać; ale z pługiem i radłem iść w pole, kiedy chwasty zaczną puszczać.

Jak już zobaczysz rolę zieloną.
Dopiero ruszaj z pługiem i broną.

28. W jakim gruncie siać należy przenicę?

W żyznym i dobrze uprawnym od dawien dawna, a nigdy w chudym i zaniedbanym. Pszenny kołacz lepiej smakuje i więcej ma sytości od żytniego chleba; ale też mówi stare przysłowie:

Bez pracy — Nie będzie kołaczy.

29. Na co gospodarz zważać powinien w zasiewie oziminy?

Żeby przedtem rola już doprawiona, dobrze się odleżała.

Rola co się odleży,
Daje plon, jak należy.

30. Co gospodarz po zasiewie oziminy zrobić jeszcze powinien?

Bruzdy przeorać, przegon przepędzić, aby się woda nigdzie zatrzymać nie mogła.

31. Kiedy najlepiej siać żyto?

Ile możności w porze suchej; dlatego mówią:

Gdy się przy siewie za broną kurzy,
To przede żniwy żyto się burzy.

32. A czy z wiosennym siewem naglić trzeba?

A osobliwie też z wiosennym, póki rola z wilgoci nie obeschła, mówią też starzy?

Kto siew owsa spieszy,
Ten się plonem cieszy.

33. Które zboże z wiosny najprzód się zasiewa?

Jare żyto, bo jarka do siewu szparka.

34. Jak się gospodarz obrządzać powinien z sianiem jęczmienia?

Siać go powinien już w rolę dobrze ogrzaną od słońca; dlatego starzy powiadają?

Gdy brzoza pęka, a słonko grzeje,
Wtedy się jęczmień najlepiej sieje.

35. Jak często można jedno miejsce grochem obsiewać?

Najwięcej co sześć lat; tak też się i mówi:

Grunt grochowi rad,
Ledwo co sześć lat,

36. Co gospodarz powinien mieć na baczeniu kiedy sadzi ziemniaki?

Żeby grunt był gnojny i dobrze uprawiony:

Grunt jałowy ladajaki,
Liche wydaje ziemniaki.

37. Co gospodarz dobry oprócz zboża i ziemniaków powinien na gruncie zasiewać?

Koniczynę, wykę, trawy i wszystko, co na siano przydatne; boć ze słomy podściółka dobra, ale pasza chuda, a z koniczyny i innych traw pasza najprzedniejsza, a przy dobrej paszy to i większa korzyść z dobytku i tłusty gnój.

Kto sieje trawy pastewne;
To się dobrze ma na pewne.
Już tam i lepszy dobytek,
I z roli większy pożytek.

38. Iloraka bywa koniczyna?
Dwojaka: biała i czerwona; biała na pastwisko, czerwona na siano.

39. Kiedy trzeba siać koniczynę?
Na wiosnę w gruncie żyznym i dobrze uprawionym w jęczmieniu, w owsie, a nawet i w życie.

40. Czy można koniczynę w pierwszym roku przed zimą kosić lub spasać?
Nie można; bo jak zima nastąpi ostra, to koniczynę wymrozi.

Na zimę z koniczyny,
Jak z dzieciny,
Nie zdejmuj pierzyny,

41. Jak często można jedno miejce koniczyną obsiewać?
Nigdy prędzej jak co sześć lat, tak samo jak i groch.

42. Jak długo można koniczę w roli utrzymać?
Najdłużej lat dwa; bo się zaczyna przerzedzać, więc z niej już mało pożytku, a rola się zachwaszcza.

43. Kiedy się zbiera pierwszy pokos czerwonej koniczyny?
Chczesz ziarna przedniego, więc skoro się kwiat nieco zaczerwieni, wtedy koniczynę koś, a nie dopuszczaj, żeby w nasienie poszła.

44. Co jeszcze więcej gospodarz zasiewać powinien?
Len.

Jak bielizny pełna chata,
Toć chędoga i bogata!

45. A prócz tego dobytku z czego jeszcze gospodarz pożytek i korzyść nie lada mieć może?
Z drobiu, pszczół i sadu.

Z sadu za trud,
Jest owoc i chłód,
Dla miodu z pszczoły
Nie trzeba stodoły,
A z drobiu choć szkody,
To więcej wygody.

46. Jak gospodarz się obrządzać powinien z łąkami?

Mokre rowami obsuszać, suche zwilżać, kretowiska rozrzucać, krzaki karczować, rowy odnawiać, bydłem z wiosny nie trat wać.

Mokra łąka zaniedbana,
Nie da ci dobrego siana;
A stratujesz ją o wiośnie,
Pewno bujnie nie porośnie.

Tylko niedbalcy i lenie — Puszczają trawy w nasienie!

47. Kiedy trzeba łąki kosić?

Jak tylko trawy na nich zakwitną; bo żyzności ubywa.

Tylko niedbalcy i lenie
Puszczają trawy w nasienie

48. Jak się łąka kosić powinna?

Jak najniżej: prawie przy samej ziemi, a równo.

Gdy łodyżka wczas usycha
Potraw wcześniej się wypycha.

49. Czy gospodarz dobrze robi, kiedy słomę i siano sprzedaje, zamiast spasać dobytkiem na gruncie?

Bardzo źle robi, bo i bydełko to nęci i rolę niszczy.

Siano i słoma
Wywożona z doma
Dla roli rabunek
Dla głowy frasunek.

50. Czy godzi się bydło katować i nad niem pastwić?

Nie godzi się:

Boć bydlątko, stworzenie Boże,
Nawet zapłakać nie może.

51. Czy dobrze to ludzie we wsi robią, kiedy drzewka łamią, albo kory odzierają?

Bardzo źle robią:

Boć to ludzka praca
Marnie się zatraca;
Nie będzie cienia
Ni pożywienia,
Za drzew łamanie,
Za korę zdartą,
Oj dobrym kijem
Szkodnika warto.

52. Czy rozmyślne szkody w łąkach i w zbożu są obrazą siódmego przykazania?

Są wielką obrazą, boć to nie co innego, tylko kradzież. Pamiętajże: co tobie nie miło, drugiemu nie masz czynić.

Cudza praca — nie zbogaca,
A z cudzej krzywdy toć pomstowanie;
Ludzka nieprzyjaźń, Boskie karanie.

53. Czy pijaństwo jest wielkim grzechem?

Jest grzechem ciężkim, bo człowiek zabija w sobie rozum, największy dar Boży; dawno to już ludzie wiedzą:

Od wódki rozum krótki,
Człek marnieje
I grzech sieje.

54. Jakie są skutki pijaństwa?

W domu bieda i obraza Boska; za domem poterka i pośmiewisko ludzkie; za życia nędza i choroba, po śmierci kara Boża.

Pijak podobny do zwierza:
Ni roboty ni pacierza.

Od wódki rozum krótki — człek marnieje i gniew sieje!

55. Czy gospodarz powinien być dbałym o swoje budynki.

Bardzo powinien; bo najgorzej raz budynki zapuścić, to potem trzeba siła pracy i pieniędzy, aby je podźwignąć, a bez budynków bieda gospodarzowi.—Budynek sam sobie nie poradzi bez gospodarza, niby dziecko bez matki.

Co dzieciom matuś,
To budynkom tatuś.

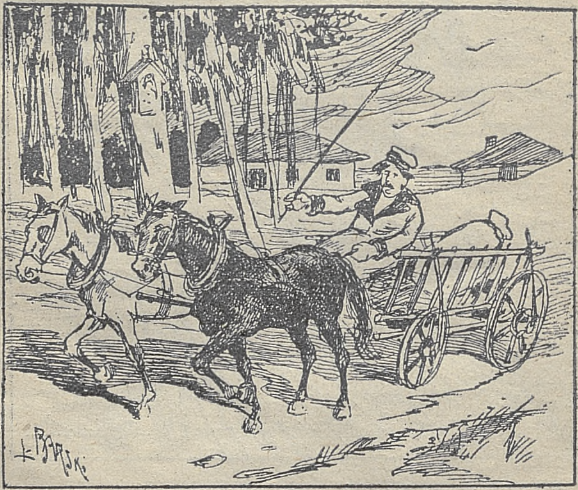
56. Jakie powinno być u gospodarza i wszelkiego robotnika narzędzia do każdej roboty?

Powinno być dobre, ostre i dobrze wyszykowane, żeby robotę sporzyło a pracy ulżyło.

Wielka to dla ręki męka
Gdy człek nad narzędziem stęka,
Bo choć ręka pracy rada,
Po dwa dni na jeden składa.

57. Czy gospodarz dobrze robi, kiedy z byle ćwiartką zboża jeździ na targi albo jamarki?

Bardzo źle robi, bo i grosz po próżnicy szasta i czas mitręży. Jest o tem taka gadka między ludźmi:

Kto często jarmarczy,
Temu na sól nie starczy.

58. Czy gospodarz sam sobie powinien radzić, nie oglądając się na cudzą pomoc?

Taki już widać nie na gospodarza stworzony, który sobie zaradzić nie umie; bo kto z łaski Boga ma kawałek roli i ręce do pracy, o tem powinien myśleć, aby i sam miał co jeść i drugim co udzielić.

Kto rachuje i oszczędza,
Nie zajrzy mu w oczy nędza;

I sam się powoli wzmoże
I drugiemu dopomoże.

59. Czem tedy ma sobie zaradzić gospodarz, żeby się nie potrzebował oglądać na zapomogi i pożyczki.

Oszczędnością i rachunkiem.

Żeby dobrze wyrachował wszystko co ma i wszystko co mu potrzeba, żeby sprzedawał to tylko, co od potrzeby domowej zbywa, żeby dobrze grosz obejrzał nim go wyda, a o zapasie sawsze pamiętał.

Stare przysłowie mówi:

Ziarnko do ziarnka
Zbierze się miarka;
A do grosza grosz
To się napcha trzos.

60. Czy dobrze gospodarz robi, kiedy na jesieni spieszy ze sprzedażą zboża, jakby go kto gonił?

Bardzo źle robi; boć wiosna chlebowi rada równo jak jesień.

Gęba nie próżnuje
Cały rok chleb żuje.
A kto jesienią wyprawia zapusty,
U tego wiosną będzie spichlerz pusty.

61. A czy to poczciwie i po sąsiedzku łamać cudze płoty, wyciągać słupy i kołki na ogień?

Strasznie poczciwie; bo to już początek złodziejstwa

Od kołeczka
Do snopeczka,
Od snopeczka do komory,
Od komory do obory,
Od obory do koniczka,
A na końcu i do stryczka.

62. Na co gospodarz w chałupie swej baczyć powinien?

Żeby w niej nie było obrazy Boskiej. Więc się wystrzegać swarów, łajania, przekleństwa i wszelkiego zgorszenia. Uczciwie ma być i cicho; a choć ubogo byle chędogo. Dzieci i czeladź niech się ze samego patrzenia uczą trzeźwości, poszanowania starszych. — A jeszcze i na to baczyć ma gospodarz, żeby we wszystkiem był

ład i skład; każda rzecz stała na swojem miejscu, a robota robocie nie zawadzała.

63. Jakim gospodarz powinien być dla sąsiadów?

Zgodnym, rzetelnym i życzliwym.—Języka pilnować, żeby nie plótł wszystkiego, co oczy widzą, a uszy słyszą, bo stąd obmowa, kłótnia i obraza Boska; sąsiedniego dobra nie tykać ani odrobiny; owszem strzedz w przypadku jakby swego; być zawdy z rękoma gotowemi do pomocy i poratunku.

Zagroda przy zagrodzie
W poczciwości i zgodzie
Żyją sobie sąsiady;
Nigdy obmów ni zwady,
Szkody sobie nie broją;
Wzajem za siebie stoją:
W biedzie pomoc serdeczna,
Zawdy rada stateczna.
Tak to ludziom być trzeba
Żeby łaskę mieć z nieba.

Za to istne utrapienie i prawie, że piekło doczesne ze złym sąsiadem: o czem taka jest gadka:

Zły sąsiad — w gardle kością, —
W chlebie ością — Pniem na drodze, —
Cierniem w no[illegible]ze,
Solą w oku — kolką w boku.

64. Co się od dzieci starym rodzicom należy?

Poszanowanie, opieka i wszędzie — czy w chałupie, czy na dworze, czy przy misce, czy na wozie,—pierwsze miejsce przed wszystkiemi.

Bo jak czcisz rodzice swoje,
Tak cię uczczą dzieci twoje.

Dlatego sam Bóg w przykazaniu 4-tem powiedział: Czcij ojca twego i matkę twoję, jeżeli chcesz długo żyć na świecie.

65. Czy powinny dzieci chodzić do ochronki albo szkółki, gdzie tylko jest?

Powinny, bo się tam świętej religii i obyczajności, czytania, pisania i innych rzeczy pożytecznych nauczą żeby wyjść na uczciwych i rozumnych ludzi.

Z uczciwością, przy rozumie, —
A niech jeszcze czytać umie: —
To człek biedy się nie boi,
Siła rzeczy w książkach stoi.

Tu mi najlepiej.

Ja cię nigdy nie rzucę,
Ziemio moja jedyna,
Boś ty moja kraina,
Bo bez ciebie się smucę,
Bo bez ciebie żyć trudno
I niemiło i nudno.

Oj! nie rzucę ja ciebie,
Ziemio — matko rodzona,
Bo u twego mi łona
Tak roskosznie, jak w niebie.
Bo mi drogie twe pola,
Choć tu mieszka niedola.
W świecie bogactw jest wiele,
Różnych cudów przyrody,
Są i większe wygody;
Lecz nie takie wesele,
Co choć skromne, prostacze,
Lecz w niem serce aż skacze,
Obca wiara, strój, mowa,
Wszystko obce dokoła,
Pieśń nie zabrzmi wesoła;
Nie delecą cię słowa
Pozdrowienia świętego,
Odwiecznego, polskiego.
Idźcież sobie, jak chcecie,
Między obce gdzieś ludy,
Wolę w ziemi swej trudy,
Niż tułaczkę po świecie;
Bo w ojczystym wciąż łanie
Serca mego kochanie.

ZŁOTÓWKA

obrazek z życia.

I.

— Julciu! Julciu! wołała Janina S. wbiegając do skromnego mieszkanka swej siostry ciotecznej, — jadę jutro na wieś, na kilka tygodni. Mam z tego powodu wiele sprawunków do załatwienia, przyszłam więc prosić cię, abyś mi w tem dopomogła.

— I owszem, ale i ja dużo mam zajęcia, bo także na wieś się wybieram.

— Ty? do kogo?!

— Do ciotki Ludwiki.

— Ach! i ja do niej; dostałam listowne zaproszenie.

— Ja także.

Panna Janina skrzywiła usta z niezadowoleniem, niemile tą wiadomością zdziwiona.

— I myślisz się narażać na takie koszta dla bardzo niepewnej przyjemności? spytała. Skądże weźmiesz pieniędzy?... dorożka, kolej, różne rzeczy do ubrania... toż to niemały wydatek.

— Do stroju nic nowego kupować sobie nie będę. co mam, musi mi wystarczyć, a na podróż dostałam od mamy pięć rubli. Czyż to nie dosyć?

— Jakżeż to można nie pomyśleć o czemś nowem, o czemś ładniejszem, żeby się przecie jako tako zaprezentować, a ciotce nie zrobić wstydu? Jakbym miała tak jechać, to już wolałabym siedzieć w domu.

— Moja Janko, odezwała się na to matka Julci, ciotka wie dobrze, że stroić się nie mamy za co, nie rozgniewa się też, gdy ją ujrzy skromnie ubraną.

— Jak ciocia chce, ja nic nie doradzam, sama przecież muszę odpowiednio wystąpić.

— Ha! jak ci się podoba, to już nie nasza sprawa.

Zaczęły się projekta, narady, Julcia w czem mogła, starała się przyjść z pomocą kuzynce. Ta też rozchmurzyła się wkrótce do tego stopnia, że zaproponowała wspólne odbycie podróży, prosząc tylko, by Julcia ubraną była jak najstaranniej.

Nazajutrz obie panienki z bijącem sercem wsiadły do dorożki i wkrótce znalazły się na dworcu kolejowym. Julcia w skromnej kretonowej sukience, w białym, słomkowym, błękitną wstążką opasanym kapelusiku, wyglądała jak pokojówka przy strojnej i wyświeżonej Janinie. Ta ostatnia czuła swą wyższość nad kuzynką i szeleszcząc jedwabiami, zwracając uwagę olbrzymim strojnym w pióra, gazy, kwiaty i t. d. kapeluszem, z góry na wszystkich patrzyła.

Wsiadły obie do wagonu trzeciej klasy, gdzie już dość ciasno było.

— Ach! jakże tu wytrzymać w takim zaduchu! — odezwała się Janina do swej towarzyszki.

— Siądź koło okna, moja droga, rzekła tamta, własne jej swe miejsce odstępując, będzie ci wygodniej.

Janina skorzystała z uprzejmości Julci i usiadła w kącikuzaraz jednak narzekać zaczęła.

— Ach! co za towarzystwo! nie mogę odżałować, żem nie pojechała drugą klasą. Tak się rozpierają z swymi koszami... Ze też to cioci przyszło do głowy na podróż wyznaczyć nam dzień targowy!

— No, jeszcze nie jest tak źle, kiedy mamy miejsca siedzące i swobodę ruchów, perswadowała Julia. Nie tak to jeszcze nieraz podróżować wypadnie, a trudno się uskarżać, bo każdy z jadących ma równe prawa i każdemu zarówno niewygodnie być musi.

— Łatwiej znieść temu, kto jest do niewygód przyzwyczajonym, ale nie mnie, odrzekła Janina z miną nieszczęśliwej ofiary, z miną księżniczki, co zmuszoną była zejść między gmin prosty i bardzo jej niemiły.

Julia nic nie odpowiedziała, zarumieniła się tylko, jakby jej wstyd było za kuzynkę. Obecni uśmiechali się nieznacznie; jeden tęgi, rumiany mężczyzna chciał z czemś się odezwać, powstrzymała go jednak siedząca obok wieśniaczka. Wszyscy uważniej przyglądać się jej zaczęli, niejeden zapewne pomyślał sobie, że to naprawdę wielka pani i przykro jej tu być musi, bo jakaś kobiecina odsunęła nawet stojący blisko pod ławką koszyk z masłem i śmietaną, aby nie zawadzał zbytecznie.

Najpilniej przecież, choć ukradkiem, przyglądał się i przysłuchiwał wszystkiemu przy przeciwległem oknie siedzący młody, skromnie, ale przyzwoicie ubrany mężczyzna. Trzymał gazetę w ręku, ale udawał tylko, że czyta, bo uwaga jego na coś innego zwróconą była.

— Ciekawam bardzo, po co nas ciotka wzywała? zaczęła Janina, czy ma w tem jakie zamiary?

— Dobra ciocia chciała, abyśmy trochę odetchnęły świeżem powietrzem po miejskiej niewoli, odpowiedziała Julcia.

— To mi przyjemność!... taką w pierwszym lepszym ogrodzie mieć można i nie trzeba po nią jeździć daleko.

Skrzywiła usta lekceważąco i dodała:

— Jeżeli nie urządzi jakiej zabawy, to nie daruję jej tego zawodu.

— Ach! tam zabaw dosyć będzie; pójdziemy w pole po kwiaty, do lasu na grzyby...

— Schowaj to dla siebie, parafianeczko, mnie już takie zabawy zadowolnić nie potrafią, czegoś więcej się spodziewam. Dobre to być może, ale w bardzo, w bardzo wesołem towarzystwie, a przypuszczam, że tego tam brak wielki.

— Och! niewiadomo; naprzód nic mówić nie można. Słyszałaś przecie, że u cioci bywa dużo ludzi zacnych i rozumnych.

— Ach! starzy nudziarze z pewnością, bo i któżby tam z młodszych chciał bywać? Że tak jest, wkrótce przekonasz się sama, bo...

Nie miała czasu dokończyć, gdyż w tej chwili uwagę wszystkich zwróciła jakaś uboga staruszka, co z płaczem obchodząc podróżnych w wagonie, błagała o kilka groszy na bilet do następnej stacyi, aby się mogła dostać do syna. Ludzie obojętnie i z niedowierzaniem na nią spoglądali i nikt się nie kwapił zadość uczynić jej prośbie. Widząc strojną i wyperfumowaną Janinę, zwróciła się do niej i pokornie, ale widocznie z głębokiem przekonaniem, że tu przynajmniej nie dozna odmowy, prosić zaczęła:

— Pani wielmożna to już biednej, nieszczęśliwej matce dziesiątki nie odmówi. Do chorego syna dostać się nie mogę, bo mi na przejechanie ostatniej stacyi pieniędzy zabrakło! Ach! paniuńciu kochana, dla pani dziesiątczyna jakaś nic nie znaczy, a dla mnie wielkiem będzie dobrodziejstwem, bo mię wyrwie z ciężkiego utrapienia.

— Dajcie mi pokój, nie lubię natrętów, odpowiedziała wyniośle Janina i twarz do okna odwróciła.

— Ach! pani, tyś taka szczęśliwa, taka strojna, racz że wejrzeć na łzy biednej matki...

— A cóż to stroju zazdrościć mi będziecie? — rzuciła się niecierpliwie Janina, — idźcie precz, nic niedam i dosyć

Twarz Julii sponsowiała ze wstydu za takie zachowanie się kuzynki. Ze współczuciem patrzyła na starowinę i szybko wyjąwszy woreczek z pieniędzmi, srebrną złotówkę w rękę jej wsunęła.

— Jakażeś hojna byle dla włóczęgi, myślałby kto, żeś bardzo bogata, szepnęła drwiąco Janina.

Julia spuściła oczy, a żywsze jeszcze rumieńce na twarz jej wybiegły. Wszystkie bo też spojrzenia były na nią zwrócone, staruszka zaś kłaniając się jej i dziękując, wyrzekła uroczyście.

— Och! niech ci tego dobrego czynu Niebo nie zostawi bez nagrody, niech za tę złotówkę szczęście największe cię spotka.

Pogardliwy uśmiech pojawił się na ustach Janiny, ale jej serce ogarnęło jakieś przykre, niepokojące uczucie. Odwróciła się do okna i już nic nie mówiąc, przesiedziała tak nieruchomo aż do miejsca, gdzie trzeba było wysiadać.

Tymczasem ów młody mężczyzna, co na obie panny taką pilną zwracał uwagę, skinął na staruszkę, aby się do niego przybliżyła i powiedział do niej półgłosem, ale tak, że to wszyscy dobrze słyszeli:

— Dajcie mi tę złotówkę, zmienię ją wam na półrubla, bo chcę mieć w ręku dowód, że nie wszyscy ludzie są źli na świecie.

Kilka osób przyklasnęło temu odezwaniu, innych kilka pośpieszyło dorzucić coś do tego półrubla. Julcia tylko zmieszana milczała, ciesząc się w duszy, że biedna staruszka będzie już miała za co dostać się do syna.

Czas było wysiadać. Stłoczono się przy wyjściu i dziewczęta straciły z oczu nieznajomego. Wkrótce porządna bryczka w parę tęgich koni zaprzężona unosiła je do posiadłości ciotki Ludwiki.

II.

Ile było uścisków, wykrzykników i radości szczerej przy powitaniu, trudno byłoby opisać. Ciotka dawno ich nie widziała, a kochała serdecznie, rada im też była ogromnie, one jej się odpłacały najczulszemi słowami i pieszczotami.

— No, rozgośćcież się u mnie i spocznijcie, zaraz będzie obiad. Potem zobaczycie, jakim to przy pracy i oszczędności Pan Bóg mię dobrobytem obdarzył, do jakiego dojść pozwolił dostatku.

Nie czekając odpowiedzi, wybiegła do kuchni, gdzie jeszcze coś miała do przygotowania. Janina w ciotki pokoju przeczesała włosy, wzięła świeżą bluzkę i dodawszy do stroju kilka pięknych kwiatów, wesoła i pewna siebie czekała wezwania na obiad. Julcia o tem wszystkiem wcale nie pamiętała. Zachwycona zielenią, kwiatami, wybiegła do ogrodu, stamtąd zaś na podwórze, gdzie stada pięknych kur i jeszcze piękniejsze króliki całą jej uwagę pochłonęły.

Nie zdążyła się z niemi zaznajomić jak należy, gdy głos ciotki zawezwał ją do stołu. Pobiegła coprędzej połączyć się z Janiną i z nią razem weszła do jadalni. Janina starała się myśli ciotki odgadywać, była ożywioną, uprzejmą, wesołą i rzeczywiście zgasła przy niej Julia w swej skromnej sukience, z długimi, ale trochę starganymi na wietrze włosami i z wrodzoną nieśmiałością. Przy stole było kilka osób, bawiących tu na letniem mieszkaniu, nawet paru panów wcale szykownych, jak się do Julci w sekrecie zwierzyła Janina, było więc z kim się zabawić.

Obiad miał się ku końcowi, gdy trzaskanie z bata przed gankiem oznajmiło nowego gościa przybycie.

— Ach! to ty, Zygmuncie,—zawołała gospodyni domu, gdy ów gość stanął w progu,—dobrze trafiasz, jeszcze cię legumina nie minie.

— Mniejsza o leguminę, towarzystwo u cioci dobrodziejki zebrane bardziej mię nęci. To też śpieszyłem bardzo i jadę prawie prosto z kolei.

— No i cóż,—spytała ciotka, przyjmując pełne szacunku powitanie — udało ci się?

— Nad wszelkie spodziewanie, nawet i talizman posiadłem.

— Doprawdy? bardzom tego ciekawa.

— Pokażę cioci, później tylko cokolwiek.

Zaczęło się ogólne powitanie, oprócz panien wszyscy tu go znali, powstał też gwar wesoły i całe towarzystwo bardziej się jeszcze ożywiło. Janina z uśmiechem zadowolenia spoglądała na dorodnego młodzieńca, Julcia zaś zmieszała się i żywym oblała rumieńcem, spostrzegła

bowiem zaraz, że to jest właśnie ów podróżny, który jej złotówkę u staruszki wymienił w wagonie.

On zauważył jej pomieszanie, uśmiechnął się figlarnie i z grzecznym do niej zwracając się ukłonem, wyrzekł z naciskiem:

— Jakże się czuję szczęśliwym, iż dano mi jest poznać bliżej właścicielkę pięknej złotówki i jeszcze piękniejszego serduszka.

— Co to ma znaczyć, Zygmuncie? spytała ciotka, widząc rumieniec na twarzy Julii, a wyraz niemiłego zdziwienia w oczach Janiny.

— To znaczy, kochana ciociu, że miałem pyszną myśl uprzedzić cokolwiek moje z temi paniami zapoznanie. To, co na tem zyskałem, drogowskazem mi na przyszłość pozostanie.

Krew uderzyła do twarzy Janinie; purpurowa cała, z gniewnym wzrokiem zwróciła się do niego,

— Jakto! więc pan nas śledziłeś w podróży?

— Niech pani wybaczy, ale tak się jakoś złożyło.

— Ach! jakże to niеładnie z pańskiej strony.

— Ale pożytecznie. Aby ludzi poznać i należycie ocenić, trzeba ich, jak to mówią, zobaczyć w powszedniem przybraniu, a nie od święta jedynie. Stosownie do warunków i okoliczności zmienia się i usposobienie, dobrze jest poznać je w tych różnych przejawach życia.

— Tak?! więc pan odegrałeś komedyę? Zamiast się przedstawić, usiadłeś w kącie, by nas podpatrywać?

— Nie śmiałem się zbliżać, by nie pogarszać położenia, tam i tak *przykro* i *duszno* było.

Janina zbladła gwałtownie i wybiegłszy z pokoju, serdecznym wybuchnęła płaczem.

Słyszała ona już od dawna o zamożnym i dla zalet swego charakteru powszechnie szanowanym Zygmuncie R. Był on synem serdecznej przyjaciółki ciotki Ludwiki, a że miał zamiar się żenić, była prawie pewną, iż ciotka zręcznie podsuwała mu swoje siostrzenice, bardzo sobie życząc, aby z nich jedną wybrał na żonę. Partya to była niedopogardzenia, było więc czego żałować, a teraz wszystko przepadło.

— Komedyę urządził pan Zygmunt, mówiła z oburzeniem do ciotki, gdy ta przyszła się dowiedzieć, co jej się stało, — nie przypuszczałam, że taki niegodziwy.

— Moje dziecko, całe nasze życie jest komedyą. Kto ją lepiej odegra wobec wszystkich ludzi i we wszystkich warunkach, jakie się nastręczą, tego tryumf czeka ostateczny. Gdybyś wiedziała, że czyjeś oko śledzi twoje zachowanie, starałabyś się, aby ono jak najpiękniejszem się okazało; a przecież oko Boże wszystkich spraw naszych jest świadkiem, dlaczegóż zwykle o tem zapominamy? To, co cię dzisiaj spotkało, niech nie pozostanie bez pożytku. Miło jest patrzeć na strój piękny i piękną twarzyczkę, ale niczem to jest wszystko wobec przymiotów serca i charakteru. O te starać się przedewszystkiem potrzeba, bo na nich jedynie szczęście drugich i swoje własne oprzeć możemy.

Janina w milczeniu przyjęła przestrogę, która dla niej nie była daremną. Dobra ciotka postarała się, aby tę niemiłą sprawę puszczono w niepamięć, nie przeszła jednak ona bez śladu.

Po kilku tygodniach jak najmilej na wsi spędzonych wróciła Julia do domu jako szczęśliwa narzeczona Zygmunta. Janina zaś nie mogąc znieść tego spokojnie, wcześniej ciotce za gościnę podziękowała. Czuła ona żal do Zygmunta, do Julii, chociaż najwięcej powinnaby go czuć do siebie za tak niepomyślny obrót interesów.

Kiedy jednak ciotka wyposażając Julię, i o niej nie zapomniała, a wkrótce jej do zawarcia odpowiedniego małżeństwa dopomogła, pogodziła się z młodą parą i jak najlepszy utrzymywała z nią stosunek.

Żartowała potem nieraz z kuzynki, że dostała męża za złotówkę. Bo też rzeczywiście owa złotówka zwróciła na nią oczy Zygmunta, ukazując dobre, poczciwe jej serce, które w życiu, a zwłaszcza w małżeństwie, skarb najcenniejszy stanowi.

Nie rzucę chaty i roli.

A choćbyście mi dawali
Piękne szaty, świetne stroje,
Nie rzucę ja mojej chaty,
Bo w tej chacie szczęście moje;
Tu mój ojciec, matka droga,
Tu dzieciństwa mego chwile,
Tum się uczył kochać Boga,
Tu też spocząć chcę w mogile.

A choćbyście mi dawali
I chleb biały i przysmaki,
Nie rzucę ja mojej ziemi,
Bom polak nie bylejaki,
Jam jest kość z mych dziadów kości,
Więc ojczyznę kocham moją,
Wiara, miłość w sercu gości,
A te za skarb wszelki stoją.

A choćbyście mi dawali
Złota srebra co niemiara,
Nie rzucę ja mojej roli,
Bo to ojców rola stara,
Tutaj oni w pocie, znoju,
Pracowali długie lata,
Tu i moich dni w pokoju
Cichy wątek niech się splata.

Idźże sobie, miły bracie,
I na „saksy“ i na „szwedy“
Ja zostanę w mojej chacie
Szczęśliw chociaż pośród biedy,
Mnie najlepiej między swemi,
Jam nie bocian, nie włóczęga,
Chociaż ciężko w mojej ziemi,
Lecz z tą ziemią myśl się sprzęga.

Idź za złotem aż za morze,
Nie zazdroszczę ja ci tego,
Wolę ziemi mojej zorze,
Pola, lasy kraju mego.
Obca ziemia szczęścia nie da,
Wnet nadzieja się wyśliźnie;
Choć mi tu dokuczy bieda
Zawsze wolę w swej ojczyźnie.

Cudowny obraz Matki Boskiej Budziszyńskiej.

O cudownym obrazie Matki Boskiej Budziszyńskiej

w Mokobodach.

Na dawnem wschodniem Mazowszu, zamienionem później na województwo Podlaskie, dwie mile na północny zachód od miasta Siedlec, znajduje się miasteczko Mokobody. W kościele parafialnym w kaplicy, po prawej stronie wielkiego ołtarza, mieści się obraz Matki Boskiej,

powszechnie czczony jako cudowny, do którego następujące przywiązane jest podanie:

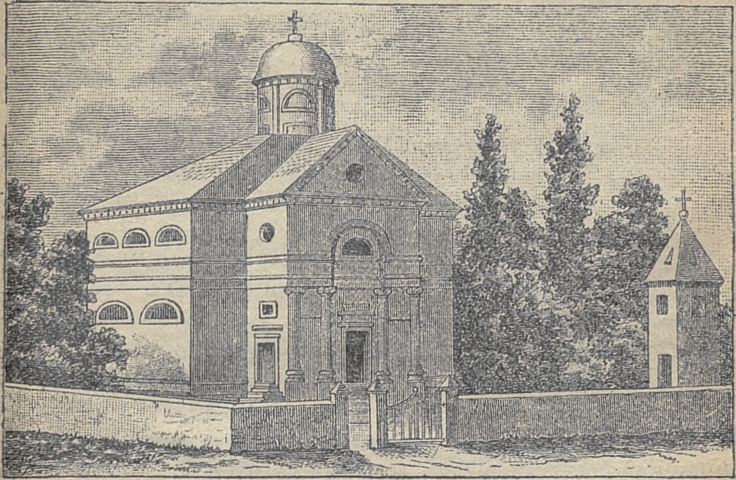
W czasie wojen szwedzkich, zatem prawdopodobnie w połowie XVII wieku, o ćwierć mili od miasteczka Mokobody, na wzgórzu, z którego wspaniały roztacza się widok na całą okolicę, miał się znajdować obóz polski. O milę zaś dalej, po drugiej stronie rzeki Liwiec, nieopodal miasteczka Liwa, stolicy dawnej ziemi Liwskiej, najprawdopodobniej w miejscu, gdzie do dziś dnia istnieją okopy zwane powszechnie szwedzkiemi i które nosi nazwę Grodziska, mieścił się obóz szwedzki.

Nocy jednej szwedzi umyślili zasadzkę na obóz polski; ale w chwili, gdy się doń zbliżali, gdzie wszystko w głębokim śnie było pogrążone, obraz Matki Boskiej przechowany tamże przez wiernych czcicieli Maryi, nagle zajaśniał tak silnem i cudownem światłem, że wojownicy polscy przebudzili się, napaść zwycięsko odparli i pewnej uniknęli zguby. Odtąd miejsce to, to jest pole, gdzie nigdy żadnej nie było osady, nazwano Budziszyn, na pamiątkę, iż Marya cudownie obudziła swych synów.

Wystawiono na niem drewnianą dość obszerną kaplicę, w której obraz cudowny umieszczony został. Tłumy pielgrzymów zaczęły ściągać ze wszystkich stron na to miejsce, zwłaszcza na odpusty, w główne święta Matki Boskiej, oraz w pierwszą środę i sobotę każdego miesiąca odprawiane. Chorzy i kalecy czerpali wodę z pobliskiego źródła, w którego lecznicze własności wierzono, a świadczyły o nich powtykane dokoła w wielkiej liczbie kule, pozostawione przez uleczone cudownie kaleki. Liczne kompanie przybywały aż z po za Buga, o mil kilkanaście. Słowem, miejsce to uczęszczane było na równi z najbardziej czczonemi obrazami cudownemi w Polsce.

Trwało to do roku 1819. Wówczas po ukończeniu nowego murowanego kościoła parafialnego w Mąkobodach, ówczesny proboszcz ks. Żebrowski z przyczyny, że odprawianie nabożeństwa w kościołku, ćwierć mili od wszelkich mieszkań odległym, dla duchowieństwa i niego samego, jako gospodarza, niedogodnem było, uzyskał od władzy ówczesnej zezwolenie na przeniesienie cudownego obrazu do kościoła parafialnego. Mimo oporu licznie

zebranych pielgrzymów, którzy płaczem i jękiem okazywali żal swój, gdy nikt obrazu ruszyć nie śmiał — wstąpił proboszcz sam na ołtarz, aby go zdjąć, po czem uroczyście do miasteczka przeniesiony został i pomieszczony w kaplicy, gdzie po dziś dzień zostaje.

Kościół parafialny w Mokobodach.

Drewniana kaplica Budziszyńska przeniesiona została do sąsiedniej wsi Jarnice, gdzie służy jako kościół filialny. Przez lat kilkadziesiąt krzyż tylko oznaczał miejsce cudownego objawienia; dopiero w r. 1874 pobożny mieszczanin Mąkobodzki wystawił swoim kosztem nową, murowaną kaplicę na miejscu dawnej i przy niej pustelnię, w której zamieszkał.

Wiara w cudowność obrazu i źródła trwa też zawsze wśród ludu. Nie dawniej, jak w roku 1877, opowiadano powszechnie, że mała dziewczynka niewidoma ze szlacheckiej rodziny, przyprowadzona do Budziszyna przez matkę, gdy jej przemyto oczy wodą ze źródełka, nagle wzrok odzyskała i zawołała z radością: „Mamo, jakie tu ładne kwiatki rosną!“

STRASZNY WRÓG.

Mamy wśród siebie strasznego wroga który bezustannie niszczy życie ludzkie, prowadzi do mordów i samobójstw, wprowadza nieszczęścia i nędzę do chat chrzescijańskich i niszczy nietylko ciało, ale i ducha wiecznie gubi.

Tym wrogiem jest wódka.

1. Wódka rozwodzi małżeństwa, sieje kłótnie i niezgodę, prowadzi do bójek i mordów między mężem i żoną, którzy sobie przy św. ołtarzu miłość i wierność do samej śmierci nawzajem przysięgali.

2. Wódka psuje chrześcijańskie wychowanie dzieci, bo jakąż naukę, jaki przykład mogą sobie brać dzieci od swoich pijanych rodziców!

3. Wódka niszczy ciało człowieka, podkopuje jego zdrowie i czyni go słabym i niesposobnym do pracy.

4. Wódka niszczy dobrobyt, a zwiększa ubóstwo. Pijak wynosi ostatnie swe mienie do karczmy, kiedy tymczasem żona i dzieci głód nędzę cierpią, a nawet na żebraczkę idą.

5. Wódka prowadzi do przestępstw i zbrodni. Trzy czwarte zbrodni pochodzi z pijaństwa.

6. Wódka czyni człowieka niezdolnym do pracy i służby i sprowadza liczne nieszczęścia przy maszynach, w fabrykach, na furmankach i t. p.

7. Wódka prowadzi do domu obłąkanych. O! ile to tysięcy ludzi ginie obłąkanych wskutek pijaństwa.

8. Wódka zabija w człowieku sumienie, siłę woli, a często prowadzi do samobójstwa, bo pijak nie wie, co czyni.

9. Wódka niszczy talent, umysł, całe życie duchowe: sprowadza niewiarę, odwraca od Boga, kościoła i modlitwy, zabija myśl o ostatecznym sądzie i wiecznej zapłacie.

10. Wódka zamyka wchód do królestwa niebieskiego, jak o tem wyraźnie w Piśmie św. czytamy: „Pijacy nie wejdą do królestwa niebieskiego“.

11. Między pijakami umiera trzy razy więcej ludzi, niż między ludźmi, którzy umiarkowanie żyją.

12. Wódka zawiera w sobie truciznę, a czem ona prostsza i tańsza, tem więcej w niej trucizny.

Potop spowodowany wódką.

13. Wódka pali żołądek, wnętrzności, idzie do mózgu, osłabia nerwy i zatruwa krew człowieka.

14. Wódka odbiera ochotę do jedzenia, sprowadza dychawicę, silne bicie serca, zapalenie wątroby, trzęsienie rąk i całego ciała.

15. Dzieci pijaków wpadają w suchoty, cierpią choroby umysłowe, padaczkę (chorobę św. Walentego), bywają głupkowate i głuchonieme.

16. Pijacy wyrządzają straszną szkodę nietylko sobie samym, ale i swojej rodzinie, całej gminie, całemu krajowi, bo oni do niczego niezdolni, a tylko marnują i niszczą pracę innych.

17. Statystyka (spis ludzi) wykazuje najzgubniejsze i najskuteczniejsze skutki picia wódki.

18. Surowe postępowanie względem pijaków jest dobrodziejstwem dla społeczeństwa.

19. Przyjmijcie tę naukę, przestańcie pić wódkę i nawracajcie tych, którzy oddają się jeszcze pijaństwu, czem zasłużycie na wieczną zapłatę.

20. Każdy grosz, który na wódkę wynosicie, odciągacie sobie i swoim dzieciom od zdrowego pokarmu. Szynkarza zbogacacie, a sami biedniejecie.

Policzcie tylko, co wydajecie na wódkę dziennie i rocznie:

Kto pije sam albo z rodziną dziennie tylko za 10 k. wódki, ten wydaje rocznie 36 rb.

Kto dziennie pije

za	20 k.	wódki,	ten	wydaje	rocznie	73	rb.
„	40 „	„	„	„	„	146	„
„	60 „	„	„	„	„	219	„

Gmina, w której sto ludzi wódkę pije, wydaje jeżeli każdy dziennie pije:

za	10 kop.	rocznie	3,650	rb.
„	20 „	„	7,300	„
„	40 „	„	14 600	„
„	60 „	„	21,900	„

Powiedzcież teraz sami, ile pożytecznego mogłoby przynieść te tysiące rubli, jeżeliby ich użyć na dobre, rozumne korzyści przynoszące cele i to w rodzinie, czy w gminie, czy to w kraju?

Chrześcijanie uważajcie na te słowa i strzeżcie się wódki, jako najstraszniejszego swego wroga.

PIERWSZA POMOC
w nieszczęśliwych wypadkach.

Zaczadzenie czyli zatrucie gazem, wydobywającym się z pieca przedwcześnie zamkniętego. Zaczadzonego wynieść na świeże powietrze, zlewać ciało wodą, nacierać spirytusem lub octem, robić sztuczne oddychanie, jak w utonięciu. Jeśli po paru godzinach nie wraca do przytomności, to ogrzewać ciało ciepłemi chustami, lub gorącym popiołem, albo też wsadzić na godzinę do ciepłej kąpieli.

Zmarznięcie. Rozgrzewać chorego powoli, naprzód nacierając śniegiem w izbie nieopalonej, lub włożyć do zimnej wody. Potem nacierać letnią, wreszcie ciepłą wodą, lub szmatką zmoczoną w letnięj wódce. Gdy do życia powróci, podać napar kwiatu lipowego, ciepłą wodę z winem, kawę. Na pół zmarznięty powinien być tak samo ratowany. Zmarznięci przychodzą do życia niekiedy po parugodzinnych wysiłkach ratujących, stąd nie należy zbyt szybko w ratowaniu ustawać.

Odmrożone członki należy zaraz natrzeć śniegiem lub zimną wodą. Później w odmrożeniu zadawnionem i stale w czasie zimna dającem się odczuwać, trzeba moczyć w odwarze kory dębowej, lub goryczki; smarować cytrynę, lub spirytusem amforowym, wreszcie pendzlować jodyną.

Złamanie ręki lub nogi. Przed przybyciem lekarza, zwłaszcza jeżeli mamy chorego przewieść, należy złamany członek umieścić w łupkach drewnianych, lub z grubej tektury — i związać, o ile możności w ten sposób, by kości zachowały swe naturalne położenie. Stosować przytem okłady z zimnej wody, albo lodu, dopóki lekarz odpowiedniego nie zrobi opatrunku.

Uduszenie gazem wytwarzającym się w piwnicach, studniach, grobach, kopalniach, nadto wskutek gnicia roślin, lub ciał zwierzęcych, albo wydostania się gazu, uży-

wanego po miastach do oświetlenia. Ratować trzeba tak, jak przy zaczadzeniu. Do takich miejscowości trzeba wchodzić ze światłem na długim kiju: zgaśnie ono zaraz, jeśli są gazy; lub przewietrzyć, wystrzelić, czy też zapalić nieco prochu.

Ukąszenie psa wściekłego. Natychmiast po pokąsaniu należy ranę wyssać za pomocą przystawionej bańki; okładać szmatkami zmoczonemi w bardzo silnym rozczynie soli i zmieniać, aby ciągle były wilgotne, lub włożyć do rany (poprzednio wodą wymytej) kawałeczek waty zmaczanej w witryolu i owinąć opaską. Dobrze też jest ranę zapuścić jodyną. Radzą także doktorzy, aby ranę rozszerzyć tak, aby mocno krwawiła i opłukiwać, lejąc z pewnej wysokości strumień wody. Niezwłocznie udać się do lekarza.

Ukąszenie owadu (osy pszczoły). Żądło wyjąć i rankę wycisnąć, robić okłady z octu, cytryny, z zimnej gliny, lub mleka. Wcierać sok z cebuli, lub oliwę, natrzeć rankę amoniakiem, smarować ciepłą oliwą.

Ukąszenie węża. Podwiązać członek powyżej i zwalniać po dłuższym czasie powoli. Ranę wycisnąć, wyssać najlepiej bańką szklaną; biedz aż do zmęczenia; wziąć kąpiel parową, która stanowi jeden z najdzielniejszych środków tak w ukąszeniu węża, jak i psa wściekłego.

Powieszenie. Ułożyć głowę nieco wyżej i silnie nacierać ciało spirytusem, lub octem; drażnić podeszwy i dłonie szczotką, kropić twarz zimną wodą, a przedewszystkiem w przypadkach przekrwienia mózgu i zesinienia twarzy, upuścić krwi.

Porażenie słoneczne występuje w czasie upałów, z powodu wysiłków fizycznych spania na słońcu z odkrytą głową, zwłaszcza po nadużyciu gorących trunków. Objawy: skóra na głowie rozpalona, ciemno-czerwona, ból głowy, nudności, wymioty i omdlenie.

Leczenie: Chorego porozpinać, ułożyć głowę nieco wyżej wzniesioną, zmieniać zimne okłady na głowę, a ciepłe na nogi, synopizma zaś z gorczycy na łydki. Czasem upust krwi, albo pijawki za uszami.

Porażenie piorunem. Nacierać zimną wodą, stosować sztuczne oddychanie, jak u topielców, dać ciepłą kąpiel, osuszyć i okryć w łóżku ciepłą pościelą. Wykopać dół na pół łokcia głęboki, ułożyć w nim chorego i zasypać na ćwierć łokcia ziemią. Jeśli nie wraca do życia, to rozcierać i ogrzewać ciało; postawić po kilka pijawek za uszami, na głowę dawać zimne okłady i ratowania przez parę godzin nie zaniechać.

Utonięcie. Ciało topielca wytrzeć suchą bielizną, położyć na brzuchu, a pod piersi podłożyć wałek i silnie nacisnąć klatkę piersiową, pomiędzy łopatkami. Następnie powoli odwracać na boki, naprzemian na lewy i prawy, prawie aż do położenia na plecach, a potem powracać do pierwotnego położenia. Czynność tę powtarzać 15 razy na minutę.

Drugim sposobem można ratować topielca, podnosząc mu ramiona do góry tak, aby dotykały głowy, potem ramiona obniżyć i przycisnąć do klatki piersiowej tak, aby powietrze, które do płuc w czasie podniesienia ramion weszło, wypchnąć i czynność tę powtarzać 15 razy na minutę.

Trzecim sposobem ratując, wyciągnąć język chorego, ująwszy suchą szmatką i poruszać nim naprzód i ku tyłowi; pobudzimy w ten sposób oddychanie. Nadto rozcierać ciało ku sercu, ogrzewać, okryć ciepłą odzieżą, gorącym piaskiem, lub popiołem, a gdy się ocuci, dać nieco ciepłej wody. Jeśli się przekonamy, że może połykać, podać nieco wina, lub kawy.

Otrucia. Zaraz po spożyciu ciała trującego należy wzniecić wymioty przez podrażnienie podniebienia piórkiem, lub palcem, lub wypłukać żołądek. Jako domowy środek wymiotny może służyć łyżeczka mała mączki gorczyczanej, zmieszana z szklanką ciepłej wody, lub ciepłe mydliny.

W zatruciu ałunem — pić rozczyn cukru, lub mydła.

Alkoholem: pić czarną kawę; wypić trzy krople amoniaku w szklance osłodzonej wody.

Przy otruciu arszennikiem należy pić letnią wodę aż do przepełnienia żołądka, a następnie wywołać wymioty przez podrażnienie podniebienia. Brać przytem lekarstwo z apteki przeciw zatruciu arszenikiem.

Przy zatruciu fosforem wywołać wymioty, potem dać po parę kropli terpentyny, magnezyi. Nie zażywać tłuszczów, mleka, białka, ani trunków zawierających alkohol.

Przy zatruciu grzybami podać sproszkowany węgiel, kleiki, wodę z miodem, mleko.

Przy zatruciu kwasami: siarkowym, azotowym, i t. d. brać wodę mydlaną, magnezyę, kredę, masło. Wymiotów nie wywoływać. Przy zatruciu zepsutemi rybami zażywać sproszkowany węgiel, potem kawę. Przy zatruciu kwasem karbolowym zażywać białko, mleko, oliwę, olejek migdałowy z małą ilością olejku rycynowego. Przy zatruciu miedzią (gryszpanem) pić rozczyn cukru, białka, lub mleko.

Przy zatruciu roślinnemi truciznami, jak: sporysz, belladona, opium i t. d. należy jak najrychlej wywołać wymioty. Nadto pić czarną kawę, ocet, a jeśli nawet mocne środki wymiotne nie działają, użyć środków podniecających, jak: kamfora, eter, sztuczne oddychanie.

Przy zatruciu zepsutymi pokarmami i grzybami należy również wzniecić wymioty, dawać czarną kawę, eter. Przy zatruciu mięsem zepsutem, kiełbasą, serem dawać ser cytrynowy, albo ocet.

Lekarz domowy.

Piosnka.

Szumi wicher, szumi,
Gałązką powiewa,
A ptaszek nad Wisłą
Taką piosnkę śpiewa:

Śliczna to kraina,
Ta Polska kochana,
Od północy morzem
Bałtyckiem oblana.

Od południa wstęgą
Karpat opasana,
A przez środek Wisłą
Srebrzystą skąpana.

Śliczna to kraina,
Bogate ma pola,
Bo złotą pszeniczkę
Wydaje jej rola...

Wiele miast i wiosek
Na niej się rozsiadło...
I serc ludzkich wiele
W darze jej przypadło...

O szkodliwości palenia tytuniu.

(Odezwa d-ra Hołuba do młodzieży z „Przewodnika Zdrowia“).

Nałóg palenia jest niemniej szkodliwy od nałogu używania trunków, a zwalczanym być musi tem energiczniej, że wśród młodzieży jest u nas więcej rozpowszechniony, niż używanie alkoholu. Pierwszych prób palenia młodzież dokonywa z chęci naśladowania starszych i pod wpływem zachęty innych palących. W początkach palenia występuje ból i zawroty głowy, ślinotok i wymioty, następnie jednak organizm może przyzwyczaić się do trucizny, jaką jest nikotyna w tytuniu zawarta — i w ten sposób powstaje nałóg.

Szkodliwy wpływ palenia tytuniu na charakter i rozwój duchowy młodego organizmu jest znacznie silniejszy, niż na organizm dorosłych.

Szkodliwy wpływ palenia na zdrowie fizyczne występuje albo w krótkim czasie po zaczęciu palenia, albo dopiero po latach. Naówczas zwykle pozbycie się nałogu jest już spóź-

nione i choroba wywołana przez używanie tytuniu postępuje dalej.

Nadmierne i umiarkowane palenie są to rzeczy względne; co dla jednego jest nie wiele, to dla drugiego może być bardzo dużo do zatrucia organizmu.

Najwcześniej występują u palaczy następujące objawy:

1) Katar przewlekły nosa i gardzieli, który często przechodzi na krtań i oskrzela, powodując chrząkanie, suchość w gardle, chrypkę i kaszel z początku przejściowy, a później skutkiem przewlekłego kataru oskrzeli — kaszel stały. Przewlekły katar oskrzeli jest przygotowaniem do różnych chorób płucnych, a nawet gruźlicy, czyli suchot. Pod wpływem przewlekłego kataru gardzieli powstać mogą cierpienia ucha, prowadzące niekiedy nawet do głuchoty.

2) Bardzo często występują zaburzenia żołądkowe (odbijania, brak apetytu, złe trawienie), a również niepokój i bicie serca, połączone czasami z omdlewaniem.

3) Często rozwija się przewlekłe zapalenie oczu, a niekiedy nawet zapalenie nerwów ocznych, mogących doprowadzić do ślepoty.

4) Chroniczne zatrucie tytuniem prowadzi do ciężkich chorób serca i naczyń krwionośnych, oraz chorób nerwowych. Wielu ludzi pali i dożywają późnego wieku, ale wielu umiera przedwcześnie od powyższych chorób i ich powikłań. W każdym bądź razie chroniczne zatrucie tytuniem jest zawsze szkodliwe i tem szkodliwsze, im wcześniej tytuń zaczął działać na niedojrzały, rosnący i rozwijający się organizm.

Nie należy zaczynać palić, a kto zaczął, niech się odzwyczai, dopóki tytuń nie wywołał w organizmie jego takich zmian, które nie dadzą się już naprawić

Dziesięć warunków zachowania zdrowia.

Angielski doktór Jordy sporządził następującą receptę w celu zachowania zdrowia:

1. Powietrze czyste jest głównym warunkiem zdrowia i zapobiega głównie chorobom płuc.

2. Ruch — to życie; zalecają się codzienne ćwiczenia gimnastyczne, przechadzki itp.

3. Prostota i umiarkowanie w jedzeniu, oraz piciu, używanie wody, a nie spirytualii, oraz zdrowych i prostych potraw, stanowią ważny warunek zdrowia.

4. Utrzymanie ciała w czystości, kąpiele umiarkowane hartowanie, również są niezbędnemi.

5. Odzież powinna ochraniać od zaziębień i od gorąca i jednocześnie być lekką, a nie obciążać ciała, lub pojedyńczych organów.

6. Mieszkanie powinno być możliwie obszerne, suche i odpowiednio przewietrzane.

7. Czystość w mieszkaniu i wogóle w miejscowościach otaczających człowieka, powinna być wzorowa.

8. Prawidłowa, gorliwa i pożyteczna praca stanowi również warunek zdrowia, próżniactwo bowiem powoduje wiele duchowych i fizycznych cierpień.

8. Potrzebnym jest spokojny wypoczynek w nocy, tj. należy wcześnie chodzić spać, w niedzielę i święta przeważnie czytać i oddawać się rozrywkom rodzinnym.

10. Życie prawidłowe powinno być jednocześnie użyteczne społeczeństwu; zachowujący przepisy hygieny, więcej od innych może stać się dobrym członkiem rodziny, pracownikiem i obywatelem.

Pięć Rad Gospodarskich.

1. Dni targowych nie uważać za świąteczne, to jest wolne od pracy powszedniej i na targi z byle czem i po byle co się nie włóczyć.

2. Na zebrania Kółka rolniczego, tudzież innych zrzeszeń społecznych pilnie i ochotnie uczęszczać, a składki przynależne na czas płacić.

3. Karmić umysł czytaniem dobrych książek i gazet, a dzieci do szkoły posyłać.

4. Przynajmniej raz na tydzień, w sobotę wieczorem lub w niedzielę rano, wykąpać się lub wymyć całkowicie, oraz dbać także o czystość żywiny.

5. Hulatyk z wódką nigdy nie wyprawiać, dzieciom przenigdy wódki nie dawać.

X. I. Ch.

Pięć Uwag Drogowych.

1. Koni nie przeciążać, nie bić i nie kląć.
2. Wozy od czasu do czasu opatrywać i koła smarować.
3. Piasku i gliny przy drogach nie kopać i przez to ich nie podrywać.
4. Przynajmniej raz w rok, na wiosnę lub w jesieni, drogi swoje prywatne naprawiać, rowami okopywać i drzewami na burtach wewnętrznych wysadzać; z dróg cudzych i publicznych kamienie lub inne przeszkody przy okazyi usuwać.
5. Jadąc, trzymać się zawsze strony prawej i po pijacku nie jeździć.

X. I. Ch.

FRASZKI.

MĄDRY.

— Słuchaj, Wojtek, jaka jest różnica między słomą i sianem?

— Nie wiem.

— To ci dopiero mądrala!... A przecież każde bydle wie o tem.

MĄDRY RABIN.

Do pewnego mądrego rabina w Galicyi przybyła deputacya i zapytała:

— Powiedz nam, kochany Rebe, kto jest bogatszy, czy ten co ma 100 tysięcy rubli, czy ten, co ma dziesięć córek?

Rabin pomyślawszy chwilę, odparł:

— Stanowczo ten, kto ma 10 córek, bo kto ma 100 tysięcy rubli, radby mieć jeszcze więcej, kto zaś ma 10 córek, ten sobie z pewnością nie życzy mieć więcej.

OKULARY I CZYTANIE.

Pewien włościanin wstąpił do sklepu, by kupić sobie okulary, a dobierając jedne do oczów, powiada, że te są dla niego niedobre.

Przekupka podaje mu książkę, a ten powiada:

— Żebym ja umiał czytać, tobym okularów nie potrzebował.

P O W Ó D.

Gospodarz wytrzepał skórę parobkowi, ten zaskarżył go do sądu.

— I bardzo cię zbił — pyta sędzia.

— O bardzo, prześwietny sądzie — lamentuje parobek.

— Ale jakiż gospodarz miał do tego powód?

— O prześwietny sądzie, on nie miał powodu, tylko gruby sękaty kij...

———

— Mój poczciwy Maćku, pokażcie mi, którędy wyjść z lasu.

— A skąd pan wie, że mnie Maciek na imię i że jestem poczciwy?

— Domyśliłem się.

— Ano, to niechże się pan domyśli także, którędy wyjść z lasu.

———

— Matka. Czego płaczesz! Przecie i ja wychodziłam za mąż, a nie płakałam...

— Córka. Bo mama wyszła za tatę, a ja wychodzę za obcego.

TAKŻE GOŚCIE.

Pani: — Wstydź się Marysiu, sprzątałaś pokoje, a pod kanapą wszystek kurz został... A prosiłam cię, żebyś

porządnie sprzątnęła, bo dziś właśnie spodziewam się gości.

Marysia. — Skaranie boskie z takimi gośćmi, co pod kanapę zaglądają!...

W MIEJSCOWOŚCI KURACYJNEJ.

— Zdrowe tu u was powietrze?

— Ho!... jeszcze jak! Kiedy tu przyjechałem do służby ważyłem 50 funtów, a dziś ważę 110.

— Proszę... A dawno tu jesteś?

— Osiem lat... Miałem wtedy dziesięć, a dziś mam 18!...

ODWAŻNY.

— Moja kobiecino, nie widać tam w lesie rozbójników?

— Jakosik nie,—ale przecie pan ma fuzyom jesce się pan stracha:

— A właśnie, bo mogą mi fuzyę odebrać, a potem jak psa zastrzelą.

PRZYZNAŁ SIĘ.

Pan A. — Powiadam państwu, że są psy, które mają więcej rozumu, niż ich panowie.

Pan B. — To prawda, ja sam miałem takiego.

W RESTAURACYI.

Gość: Ależ, panie gospodarzu, można ci powinszować tuszy.

Gospodarz: Widzisz pan... a jednak żyję tylko kartoflami.

Gość: Jakim sposobem?

Gospodarz: Zależy to jedynie od sposobu przyrządzania!... Otóż ja wieprze karmię tylko kartoflami, a potem wieprze sam zjadam.

JARMARKI.

Główne jarmarki w Państwie Rosyjskiem.

W Styczniu: *Berdyczew,* d. 13 do 20. — *Birsk,* od 14 do 19. — *Charków,* 6.—*Griasowiec,* od 15 do 25. *Homel,* od 1 do 7. — *Jereńsk,* od 18 do 26. — *Kijów,* od 15 do 1 lutego. — *Lalsk,* od 18 do 23. — *Lebedian,* od 1, dwa tygodnie trwający. — *Makariew,* (w gubernii Kostromskiej), od 14 do 23. —*Mezeń,* od 10 do 20.—*Menselińsk,* od 1 do 11. —*Niżnij-Nowogród,* od 5 do 7. — *Ołonec,* od 6 do 14. — *Oreł,* od 6 do 20.—*Rostow* nad Donem, od 30 przez 15 dni. — *Szunga,* 6. — *Ufa,* od 21 do 31. *Welsk,* od 18 do 25. — *Wesegońsk,* od 16 przez 10 dni.

W Lutym: *Błagowieszczeńsk,* (powiat Szenkurski), od 25 lutego do 10 marca.—*Irbit,* od 1 lutego do 1 marca.— *Psków,* od 10 do 20. — *Romny,* w poście. — *Rostow,* od środy pierwszego tygodnia do soboty trzeciego tygodnia wielkiego postu. — *Symbirsk,* jeden tydzień wielkiego postu. *Starokonstantynów,* w ostatnich dniach Syropustu. — *Szenkursk,* od 2 do 10. — *Totma,* od 10 do 26.

W Marcu: *Berdyczew,* 28. — *Bielce,* 3. — *Kijów,* pierwszy tydzień wielkiego postu. — *Kotelnicz,* od 15 do 23. — *Krasnoborsk,* od 15 do 23.—*Nikołajewsk,* w trzecim tygodniu wielkiego postu przez 6 dni. — *Ostrów,* od 1 do 10. — *Petrozawodsk,* od 17 do 28. — *Pinega,* od 23 do 31.—*Symbirsk,* pierwszy i drugi tydzień wielkiego postu.— *Starokonstantynów,* od 17 do 25. — *Szunga,* (gubernii Ołonieckiej), 25.

W kwietniu: *Borysów,* 10 dni po poście. *Ekaterinosław,* 13. — Konotop, od 23 przez 7 dni. —*Nowomirgrod,* w piątym tygodniu wielkiego postu. — *Starokonstantynów,* w poniedziałek w pierwszym tygodniu postu. — *Sudża,* od 23 do 27. — *Wilno,* od 30 kwietnia do 15 maja.

W maju: *Bałta,* 25, dziesięć dni trwający. — *Charków,* od 15 maja do 15 czerwca. — *Kijów,* 9. — *Kislar,* 1. — *Korsuń,* od 10 do 25. — *Lebedian,* od 5 do 29. — *Romny,* na Wniebowstąpienie. — *Saratow,* od 9 maja do 4 czerwca. — *Smoleńsk,* od Wniebowstąpienia (3 dni). — *Taganrog,* od 9 maja do 17 czerwca. — *Taraszcza,* (gub. Kijowska), od 1 do 6 maja.

W czerwcu: *Berdyczew,* od 12 dwa tygodnie trwający. — *Bieszenkowicze,* od 29 do 27 lipca. — *Charków,* na św. Trójcę. — *Dwińsk,* od 5 do 20.—*Ekaterynburg,* od 26 do 29. — *Grodno,* od 25 do 29 lipca. — *Kijów,* od 15 do 1 lipca. — *Kostroma,* w piątek w 9 tygodniu po poście, 14 dni trwa. — *Kowno,* 29, dwa tygodnie trwa. — *Kursk,* w piątek w 9 tygodniu po poście. — *Niżnij-Nowogród,* 24, dni 3 trwa (na konie). — *Symbirsk,* od 3 do 11 (na konie). — *Tuła,* w piątek w 10 tygodni po poście.

W lipcu: *Kereńsk,* od 1 do 13. — *Niżnij-Nowogród,* od 25 do 5 sierpnia. — *Orenburg,* przez całe lato. — *Połtawa,* od 10, cały miesiąc trwa. — *Pustoserska osada* (powiat Mezeński), od 16 lipca do 25 sierpnia. — *Saratow,* od 6 do 9. — *Starokonstantynów,* 20. — *Tuła,* 8.—*Żytomierz,* dnia 8.

W sierpniu: *Berdyczew,* od 15, jeden tydzień trwa.—*Charków,* od 30 do 6 września. —*Nikołajewsk,* 1, trwający dni 6.— *Nowomoskowsk,* od 1 do 9. — *Piatyhorsk,* od 1 do 5. — *Starokonstantynów,* 15. — *Szadryńsk,* od 29 do 4 września. — *Taraszcza,* od 15 do 22 sierpnia.—*Woroneż,* od 15 do 29. — *Żytomierz,* 14.

We wrześniu: *Archangielsk,* 1.—*Bogulma,* od 14 do 26. — *Jareńsk,* od 20 do 1 października. — *Lebedian,* 10, cały miesiąc. *Nowoczerkask,* 14. — *Ołoniec,* od 8 do 18.

W Siemiatyczach 8 jarmarków: 6 lutego — Agaty; 14 marca — Benedykta; 8 maja — Stanisława; 4 czerwca — Mitrofana; 29 czerwca — Piotra i Pawła; 1 września — Szymona; 3 listopada — Michała; 14 października — Piatenka.

Rostow (nad Donem), *e.* — *Starokonstantynów*, 8.

W październiku: *Charkow*, 1.—*Enotajewsk*, od 16 do 22. — *Kiszeniew*, od 26 do 26 listopada.—*Kozumenskoje seło* (powiat Kemski) od 10 do 1 listopada. — *Taraszcza*, od 2 do 9 października. — *Wytegra*, od 1 do 15.

W listopadzie: *Berdyczew*, 1, tydzień trwa. *Ekaterynburg*, 24. — *Krasnoborsk*, od 28 do 4 grudnia. — *Kuźnieck* (w gubernii Tomskiej), od 8 do 21. —*Nowoposzlinskoje seło* (powiat Kamyszłowski), 14 dziesięć dni trwa. — *Tuła*, od 8 do 22. — *Ustersolsk*, od 10 do 2 grudnia.

W grudniu: *Dwińsk*, od 25 do 15 stycznia. *Issym*, od 6 do 1 stycznia. — *Kadynkow*, od 9 do 15. — *Nowogród*, od 20 do 24. — *Sarapuł*, od 15 do 25.— *Smoleńsk*, od 6 do 6 stycznia.— *Ustiużna*, od 15 do 6 stycznia.— *Wytegra*, od 25, dziesięć dni trwający.

Gubernia Warszawska.

Powiat Warszawski. *Warszawa*, jarmarków 2; w maju w drugi poniedziałek po św. Filipie i Jakóbie, w listopadzie w poniedziałek po Wszystkich św. Każdy trwa trzy tygodnie, z których pierwszy dzień wstępny, drugi właściwy targowy, a trzeci dzień wypłat się nowie. Jarmark na wełnę od 15 czerwca przez 3 dni. Kontrakty na św. Jana Chrzciciela. Jarmark chmielny od 25 września dni 10. — *Nowy Dwór*, jarmarków 6, we środy: po Nawróceniu św. Pawła, po św. Józefie, po św. Serwacym, po św. Henryku, po św. Nikodemie, po św. Marcinie. — *Okuniew*, jarmarków 2, we wtorki: po Niedzieli Przewodniej i przed św. Mikołajem. — *Piaseczno*, jarmarków 6, w poniedziałki: po Niedzieli Starozapustnej, po Niedzieli Kwietniej, po św. Jakóbie, po św. Michale, po Wszystkich Świętych, po św. Łucyi.

Powiat Radzymiński. *Radzymin*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Dorocie, po św. Joachimie, po św. Juwencyuszu, po Wniebowzięciu N. P. M., po św. Remigjuszu, po Niepokalanem poczęciu N. P. Maryi. — *Jadów*, jarmarków 6: w poniedziałek po 3 Królach, w pniedziałek po św. Helenie, we środę po św. Stanisławie, w poniedziałek po św. Józefie Kal., po Nar. N. P. Maryi, po św. Karolu Boromeuszu.

Powiat Nowomiński. *Nowo-Mińsk*, jarmarków 4: na Narodzenie św. Jana (24 czerwca) i na Narodzenie N. M. P. (8 września). Nadto w poniedziałki po Niedzieli . Białej i przed Zielonemi Świątkami. — *Kałuszyn*, Kałuszyn, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Macieju, po Niedzieli Kwietniej; po św. Bartłomieju, przed św. Szymonem Judą, przed św. Tomaszem Ap. — *Karczew*, jarmarków 6, w poniedziałki: po św. Walentym, po Niedzieli Kwietniej, po św. Trójcy, po św. Bartłomieju, po Wszystkich Świętych, po św. Łucyi. — *Kołbiel*, jarmarków 6, we środy: przed św. Karolem Wielkim, po św. Wincentym Feraryuszu, po św. Trójcy, po św. Michale, po św. Marcinie, po Niepokalanem Poczęciu N. P. Maryi. — *Siennica*, jarmarków 6: w poniedziałek po 3 Królach i po Niedzieli Kwietniej, we wtorek po św. Stanisławie. w poniedziałek po Narodzeniu N. P. Maryi, po św. Jadwidze, po Wszystkich Świętych. — *Stanisławów*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Środopustnej, po św. Piotrze i Pawle, po św. Mateuszu, po św. Marcinie, po św. Łucyi.

Powiat Grójecki. *Grójec*, jarmarków 6, we czwartki: po św. Walentym, po św. Marku, po św. Annie, przed św. Idzim, po św. Jadwidze, przed św. Mikołajem. *Czersk*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, przed św. Janem Chrzcicielem, po św. Jakóbie Ap., po św. Michale, przed św. Szymonem Judą, przed św. Tomaszem Apostołem. — *Góra Kalwarya*, jarmarków 4, we środy: po 3 Królach, po Wielkiej Nocy, po Zielonych Świątkach, po Bożem Ciele.— *Mogielnica*, jarmaków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwietniej, po Zielonych Świątkach, po Wniebowzięciu N. P. Maryi, po św. Franciszku Serafic., po św. Elżbiecie. — *Tarczyn*, jarmarków 6, w poniedziałki: przed Niedzielą Starozapustną, przed Niedzielą Kwietnią, przed dniem św. Jakóba, przed dniem św. Michała, przed dniem Wszystkich Świętych i przed dniem św. Łucyi. — *Warka*, jarmarków 6, we środy: po Oczyszczeniu N. P. M., po Niedzieli Środopostnej, po św. Stanisławie, po św. Tekli, po św. Leonardzie, po Niepokalanem Poczęciu N. P. M.

Powiat Grodziski. *Grodzisk*, jarmarków 5: w poniedziałek po Nied. Zapust., we wtorek po św. Wojciechu, w poniedziałki: po św. Annie, po św. Marcinie i przed św. Tomaszem Ap. — *Błonie*, jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszczeniu N. P. M., po Niedzieli Kwietniej, po św. Trójcy, po św. Augustynie, po św. Łukaszu, po św. Katarzynie. — *Mszczonów*, jarmarków 6, w poniedziałki: po Nawróceniu św. Pawła, po św. Marku, przed św. Janem Chrzcicielem, po św. Bartłomieju, po św. Michale, po Niepok. Pocz. N. P. M.— *Nadarzyn*, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Król., po Niedz. Środop., po św. Annie, po Podwyższeniu św. Krzyża, po św. Leonardzie, po św. Łucyi. — *Wiskitki*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Józefie, po św. Stanisławie, po Bożem Ciele, po Wniebowzięciu N. P. Maryi, po św. Kosmie i Damianie, po Wszystkich Świętych.

Powiat Skierniewicki. *Skierniewice*, jar-

jarków 6, we czwartki: po 3 Królach, po Niedzieli Środop., w środę przed św. Filipem i Jakóbem, we czwartek po św. Jakóbie Ap., po św. Franciszku Seraf., po św. Elżbiecie.

Powiat Łowicki. *Łowicz*, jarmarków 6: w poniedziałek po Niedz. Starozapust., we wtorek po Niedzieli Kwietniej, na św. Jan Chrz. 3 dniowy, w poniedziałek po Wniebowzięciu N. P. M., na św. Mateusza ośmiodniowy, w poniedziałek po św. Andrzeju. — *Bielawy*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Józefie, przed św. Filipem, po Nawiedzeniu N. P. M., przed św. Szymonem Judą, przed św. Tomaszem Ap. — *Bolimów*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Król., po św. Kazimierzu, po św. Urbanie, po św. Annie, po Narodzeniu N. P. M., po św. Marcinie.— *Sobota*, jarmarków 6, we czwartek po 3 Król., w Wielki Czwartek, we czwartek po Ziel. Świąt., we środy po św. Wicie, po św. Bartłomieju, po Wszystkich Świętych.

Powiat Sochaczewski. *Sochaczew*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Prysce czyli po dniu 18 stycz., po Niedz. Kwiet., po św. Wojciechu, po Ziel. Świąt. po św. Maryi Magdal., po św. Urszuli. — *Iłów*, jarmarków 6, we czwartki: po św. Bazylim, przed św. Idzim, po św. Jadwidze, przed św. Tomaszem.

Powiat Gostyński. *Gostynin*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Weronice, po św. Gertrudzie, po św. Stanisławie, po św. Jakóbie, po św. Andrzeju, przed św. Tomaszem Ap. — *Kiernosia*, jarmarków 3, we wtorki: po 3 Król., po Oczyszczeniu N. P. M., po św. Małgorzacie, po Podwyższ. św. Krzyża, po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Osmolin*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszcze, po św. Kazimierzu, po św. Jakóbie Ap., po św. Stanisławie, po św. Kandydzie czyli po dniu 3 października, po św. Marcinie.

Powiat Kutnowski. *Kutno*, jarmarków 6, we czwartki: przed św. Walentym, po Niedzieli Środopostnej, przed św. Filipem i Jakóbem, na Zielone Świątki 10 dniowy od wtorku; we czwartki: po św. Franciszku Seraf., po św. Elżbiecie. — *Krośniewice*, jarmarków 6, w poniedziałek po Oczyszczeniu N. P. M.; we wtorki: po św. Józefie, po św. Antonim, po św. Michale, po św. Marcinie, po Niedz. 3 Adw. — *Żychlin*, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Król., po św. Grzegorzu; we wtorek po św. Wojciechu; w poniedziałki: po św. Piotrze i Pawle, po św. Mateuszu, przed św. Szymonem Judą.

Powiat Włocławski. *Włocławek*, jarmarków 6, we czwartki: po 3 Królach, po św. Janie Bożym; we wtorek po św. Stanisławie; we czwartki po św. Dominice, przed Narodzeniem N. P. M., po św. Leonardzie. — *Brześć-Kujawski*, jarmarków 6, we wtorki: po Nowym Roku, po św. Walentym, przed św. Stanisławem Bisk.. po św. Józefie Kalasantym, po św. Stefanie, po Wszyst. Świętych.— *Chodecz*, jarmarków 6, w poniedział: po Oczyszcz. N. P. M., we wtorek po św. Józefie; w poniedziałek: przed św. Filipem Ap., po św. Dominiku; po św. Jadwidze, przed św. Tomaszem Ap. — *Kowal*, jarmarków 6, we środy: po św. Wojciechu, przed św. Janem Chrzcicielem, po św. Jakóbie Ap., po Narodzeniu N. P. M., po św. Urszuli, przed św. Mikołajem. — *Lubień*, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, we wtorek po Niedz. Przewodn.; w poniedziałki: po św. Trójcy, po św. Bartłomieju, po Wszystkich ŚŚ., po św. Łucyi. — *Lubraniec*, jarmarków 6, w poniedziałek po św. Błażeju, po Niedz. Kwiet., we wtorek po św. Julii, w poniedziałki po św. Aleksym, po św. Procie i Emilianie, po św. Leonardzie. — *Przedecz*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Walentym, po Niedz. Kwiet., po św. Antonim, przed św. Wawrzyńcem, po św. Łukaszu. przed św Mikołajem.

Powiat Nieszawski. *Nieszawa*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Fabianie i Sebastyanie, po św. Józefie, przed św. Janem, po św. Bartłomieju, po św. Michale, po św. Marcinie. — *Osięciny*, jarmarków 6, we środę po 3 Królach, w pierwszy wtorek kwietnia, w pierw. wtorek czerwca, w pierw. poniedziałek lipca, w trzeci poniedz. września. w trzeci poniedz. października. — *Piotrków*, jarmarków 6, w poniedz. po 3 Król., po pierw. Niedz. postu, w piątek przed Niedz. Kwiet., w poniedziałek po Wniebowst. Pańsk., w poniedz. po św. Jakóbie, po Wszystkich ŚŚ. — *Paciąśek*, jarmarków 4, w poniedziałki: po św. Trójcy, po N. P. M. Szkaplerznej, po Narodzeniu N. P. M., po Wszystkich Św. — *Radziejów*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., po św. Trójcy, po Wniebowzięciu N. P. M., po św. Jadwidze, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Służew*, jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszcz. N. P. M., po św. Józefie, po Zielonych Świąt., po św. Annie, przed św. Szymonem Judą, po św. Łucyi.

Gubernia Kaliska.

Powiat Kaliski. *Kalisz*, jarmarków 6, w poniedziałek po Oczyszczeniu N. P. M. w poniedziałek przed św. Markiem, d. 28, 29, i 30-go maja 3-dniowy na wełnę, w poniedziałek po św. Idzim, po św. Jadwidze, po św. Marcinie. — *Błaszki*, jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszcz. N. P. M., po Przewodniej Niedz., po św. Antonim, po św. Rochu, po św. Michale, po św. Katarzynie — *Chocz*, jarmarków 4, we wtorki, przed św. Filipem i Jakóbem, po św. Bartłomieju, po św. Jadwidze, po św. Mrrcinie. — *Iwanowice*, jarmarków 7, we wtorki: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Trójcy, po św. Jakóbie, po Przemienieniu Pań-

skiem, po Narodzeniu N. P. M., po św. Katarzynie. — *Koźminek,* jarmarków 6, we środy: po św. Agnieszcze, po św. Grzegorzu, po św. Piotrze i Pawle, przed św. Wawrzyńcem, po Narodzeniu N. P. M., przed Wszystkimi Św. — *Opatówek,* jarmarków 6, w czwartki: po św. Dorocie, po św. Piotrze i Pawle, po Narodz. N. P. M., po św. Łukaszu, po Wszystkich Św., po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Staw,* jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Stanisławie, po św. Jakóbie. przed św. Idzim, po św. Jadwidze, po Wszystkich Św. — *Stawiszyn,* jarmarków 6, w poniedz. po 3 Kr., po Niedz. Środopostnej, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po Nawiedzeniu N. P. M., po św. Bartłomieju. po Niepokalanem Poczęciu N. P. M.

Powiat Słupecki. *Słupca,* jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Król., po Niedzieli Środop., przed Zielonemi Świątkami, po Wniebowzięciu N. P. M., po św. Mateuszu, po św. Katarzynie. — *Kazimierz,* jarmarków 6, w poniedz. po 3 Kr., we wtorki po św. Józefie, po św. Wojciechu, w poniedziałek przed św. Janem Chrzcicielem, po Wniebowzięciu N. P. M., po św. Marcinie. — *Kleczew,* jarmarków 6, we wtorki; po 3 Królach, po Niedz. Kwietniej. po św. Piotrze i Pawle, przed św. Idzim, po św. Łukaszu, po św. Andrzeju Ap. — *Pyzdry,* jarmarków 6, we czwartki: po 3 Król., po św. Teofilu Bisk. (po dniu 5 marca), w środę po św. Stanisławie, w czwart. po Nawiedz. N. P. M., po św. Michale, po Wszystkich Sw. — *Skulsk,* jarmarków 3, w poniedz. po Oczyszczeniu N. P. M., przed św. Janem Chrzcicielem, po Wszyst., Świętych. — *Wilczyn,* jarmarków 6. w poniedziałek przed Niedzielą Zapustną, we środę przed Wielkan., we środę przed Zielonemi Św., w poniedziałek przed św. Jakóbem, w poniedziałem przed św. Michałem, w środę przed Bożem Narodzeniem. — *Zagórów,* jarmarków 6, w drugą środę po dniu 13 stycznia, po 13 marca, po 13 maja, po 13 lipca, po 13 września, po 13 listopada. — *Grodziec* jarmarków 6, we wtorki: po 13 lutego, 13 kwietnia, 13 czerwca, 13 sierpnia, 13 października, 13 grudnia.

Powiat Koniński. *Konińsk.* jarmarków 6, we czwartki: przed Niedzielą Mięsopustną, przed Niedzielą Palmową. przed Wniebowstąpieniem Pańskiem, po św. Bartłomieju, po św. Łukaszu Ew. przed 4-tą Niedzielą Adwentu. — *Golina,* jarmarków 6, w poniedziałki: po Niedzieli Zapustnej, przed Wielkan., przed Zielonemi Świątk., przed św. Wawrzyńcem, przed św. Marcinem, przed Bożem Narodzeniem. — *Rychwał,* jarmarków 6, we wtorki: po Niedz. Starozapustnej, przed Wielkanocą, po św. Trójcy, po św. Bartłomieju, po Wszystkich Św., przed Bożem Narodz. — *Ślesin,* jarmarków 6, we czwartki: po św. Walentym, po Niedz. Kwietniej przed św. Filipem, po św. Jakóbie Ap., po sw. Aniołach Stróżach, po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Tuliszków,* jarmarków 6, we środy: przed Oczyszcz. N. P. M., przed Niedz. Środop., przed św. Stanisławem, przed św. Mateuszem, przed Wszystkimi Św., przed Niepok. Pocz. N. P. M. — *Władysławów,* jarmarków 6, we środy: przed św. Józefem, po Wniebowst. Pańsk., przed św. Piotrem i Pawłem, przed św. Bartłomiejem, przed Wszystk. Świętymi, przed św. Barbarą.—*Kramsk,* jarmarków 6, w poniedziałki po pierwszym miesiąca: czerwca, lipca, sierpnia, września, października i listopadu.

Powiat Kolski. *Koło,* jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszcz. N. P. M., po Niedz. Środop., po św. Stanisławie, po Podwyż. św. Krzyża, przed św. Szymonem Judą, po św. Katarzynie.—*Babiak,* jarmarków 6, we wtorki po 3 Królach, po św. Janie Bożym, po św. Zofii, po św. Małgorzacie, po Narodzeniu N. P. M., po św. Teodorze. — *Brdów,* jarmarków 6, w poniedziałek: po św. Pawle Pust., po św. Kazimierzu, we wtorek po św. Stanisławie, w poniedz. po Nawiedz. N. M. P., po św. Michale, po św. Marcinie.—*Brudzew,* jarmarków 6, w poniedziałki po dniach: 30 stycznia, po 27 marca, po 6 czerwca po 4 wrzesnia, po 30 października, po 18 grudnia.—*Dąbie,* jarmarków 6, we wtorki: po św. Grzegorzu, po św. Stanisławie, po św. Jakóbie Ap., po św. Jadwidze, po św. Marcinie, po św. Łucyi. — *Grzegorzew,* jarmarków 6, we środy: po św. Agnieszce, po św. Józefie, po św. Wojciechu, po św. Małgorzacio, po św. Jadwidze, przed św. Barbarą. — *Izbica,* jarmarków 6, we środy: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Stanisławie, po Nawiedzeniu N P. M., po św. Franciszku Borg., przed św. Mikołajem. — *Kłodawa,* jarmarków 6, we wtorki: po 3 Król., po Niedz. Środop., po św. Wojciechu, po św. Jabóbie, przed św. Idzim, po św. Klemensie. — *Sompolno,* jarmarków 6, we środy: po Oczyszcz. N. P. M., po Niedz. Kwiet., po Zielonych Świąt., przed św. Janem, po Podwyższeniu św. Krzyża, przed Bożem Narodzeniem.

Powiat Łęczycki. *Łęczyca,* jarmarków 6, we wtorki: po św. Franciszku a Paulo, po św. Aleksandrze Bisk. czyli po dniu 4 czerwca, po św. Aleksym czyli po dniu 17 lipca, po św. Jadwidze, po św. Katarzynie, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Grabów,* jarmarków 6, we czwartki: po 3 Król., po Niedz. Środop., po św. Piotrze i Pawle, po św. Michale. po Wszyst. Sw., po Niepok. Poczęciu N P. M. — *Ozorków,* jarmarków 6, w środy: po Oczyszcz. N. P. M., przed Wielkanocą, przed św. Janem Chrz., przed Wniebowzięciem N. M. P., po św. Michale, po św. Andrzeju z Awel. — *Parzęczew,* jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach po Zwiast. N. P.M., przed św. Janem

Chrz., po Przem. Pańskim, po ś. Michale, po Wszystkich Św.— *Piątek*, jarmarków 6, w poniedziałki: po ś. Agnieszce, po ś. Kazimierzu, po Niedz. Kwiet., po ś. Trójcy, po ś. Koźmie i Damianie, po ś. Andrzeju Ap. — *Poddębice*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Król., po św. Józefie, po ś. Stanisławie, po ś. Maryi Magdalenie, po św. Tekli, po św. Marcinie.

Powiat Turecki. *Turek*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Król, po Niedz. Kwietniej, po Bożem Ciele, po Wniebowzięciu N. P, M. — *Dobra*, jarmarków 6, w poniedziałki: po ś. Walentym, po Niedzieli Przew., po ś. Trójcy, po ś. Mateuszu, po Wszystkich Świętych, przed ś. Tomaszem. — *Uniejów*, jarmarków 6, we wtorki po s. Macieju: po Niedzieli Przewodniej, po Zielonych Świat., przed ś. Wawrzyńcem, po ś. Michale, po ś. Andrzeju.

Powiat Sieradzki. *Sieradz*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Król., po ś. Józefie, po ś. Stanisławie, po ś. Annie, po Wszystkich Świętych. po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Burzenin*, jarmarków 6, w środy: po 3 Królach, po ś. Macieju, po Niedz. Kwiet., po ś. Maryi Magd., po ś. Bartłomieju, po ś. Łukaszu. — *Szadek*, jarmarków 6, we wtorki: po ś. Walentym, po Niedz. Kwiet., po Zielonych Świąt., po ś. Jakóbie, przed ś. Szymonem Judą, przed ś. Tomaszem Ap. — *Zduńska Wola*, jarmarków 6, we wtorki: po Niedz. Środop., po ś. Wojciechu, po ś. Tekli, po ś. Janie Kapistr., po ś. Klemensie, przed ś. Wiktoryą. — *Złoczów*, jarmarków 6, we czwartek po 3 Królach, we wtorek po św. Zefii, po ś. Antonim, w czwartki: po Najśw. P. Szkapl., po Wniebowzięciu N. P. M., po W. W. Świętych. — *Warta*, jarmarków 6, w czwartki po Nawr. ś. Pawła, przed Wielkanocą, we środę przed. ś. Stanisławem, we czwartek po Nawiedz. N. P. M., po ś. Franciszku, Seraf., po ś. Łucyi.

Powiat Wieluński. *Wieluń*, jarmarków 6, we wtorki: po ś. Agnieszce, po Niedz. Białej, po Zielonych Świątkach, po Nawiedzeniu N. P. M., po ś. Michale, przed ś. Barbarą. — *Bolesławiec*, jarmarków 6, w poniedziałki: po N. P. M. Gromnicznej, po Wielkanocy, po ś. Trójcy, po ś. Małgorzacie, po ś. Mateuszu, po ś. Łucyi.— *Działoszyn*, jarmarków 2, w czwartki; po 3 Królach i przed ś. Tomaszom Ap. — *Lututów*, jarmarków 6, we wtorki: przed ś. Franciszkiem Salez., po ś. Józefie po św. Urbanie, po św. Annie, po ś. Mateuszu, po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Praszka*, jarmarkow 6, w poniedziałek po ś. Grzegorzu, we wtorek po ś. Stanisławie, w poniedziałek po św. Jakóbie, po Narodz. N. P. M., po św. Katarzynie, przed ś. Tomaszem Ap. — *Wieruszów*, jarmarków 6 w poniedz. po ś. Agacie, we wtorek po św. Wojciechu, w poniedz. po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Bartłomieju, przed św Szymonem Judą, przed Bożem Narodzeniem.

Gubernia Piotrkowska.

Powiat Piotrkowski. *Piotrków*, jarmarków 4, we wtorek po ś. Stanisławie. w poniedziałek przed ś. Janem. Chrz., po ś. Jakóbie Ap., po ś. Marcinie. — *Bełchatów*, jarmarków 6, w poniedz. po Niedz. Środop., przed ś. Stanisławem, we wtorek po św. Erazmie, przed Narodz. N. P. M.. do śś. Aniołach, we wtorek po Bożem Narodz. —*Grocholice*, jarmarków 6, w poniedz. po 3 Królach, po Niedzieli Kwietniej, we wtorek po ś. Stanisławie, w poniedz. po N. P. M. Szkapl., przed św. Bartłomiejem, po Wszystkich Święt. — *Kamińsk*, jarmarków 6, w środy: po Oczyszcz. N. P. M.. po ś. Józefie. przed ś. Filipem i Jakóbem, po ś. Maryi Magd., po ś. Franc. Serafic., przed ś. Tomaszem Apost. — *Rozprza*, jarmarków 6, we czwartek po 3 Królach, po Niedz. Srodp., we wtorek po ś. Stanisławie, w poniedz. po Nawiedz. N. P. M., po ś. Bartłomieju, po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Sulejów*, jarm. 6, w poniedziałek po ś. Agnieszce, po ś. Grzegorzu, we wtorek po ś. Stanisławie, w poniedz. po Wniebowz. N. P. Maryi. po Podwyż. św. Krzyża, po ś. Leonard. — *Wolbórz*, j. 6, we wtorki: po ś. Kazimierzu, po Wniebowst. Pańsk. po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Rochu, po ś. Jadwidze, po Niepok. Poczęciu N. P. M.

Powiat Brzeziński. *Brzeziny*, jar. 6, we czwartek po ś. Pawle Pust., po ś. Grzegorzu, w środę przed Znalez. ś. Krzyża, we czwartek po ś. Annie, po Podwyż. św. Krzyża, po ś. Katarzynie. — *Rędków*, jarmarków 6, we środy: po ś. Agniesce, po ś. Józefie, przed Znal. św. Krzyża, po ś. Bartłomieju, przed św. Szymonem i Judą, po ś. Katarzynie. — *Główno*, jarmarków 6, po 3 Królach, po Oczyszcz. N. P. M., po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po ś. Jakóbie, przed św. Idzim, po ś. Katarzynie. — *Jeżów*, jarmarków 6. we środy: po 3 Królach. po ś. Benedykcie, po św. Stanisławie, po Przemieniu Pańsk., po ś. Michale, po ś. Andrzeju. — *Stryków*, jarmarków 6, we wtorki: po ś. Macieju, przed Wielkanocą, przed ś. Wawrzyńcem, po św. Michale, po ś. Marcinie, przed ś. Teofilem. — *Tomaszów*, jarmar. 6, we wtorki: po Oczyszcz. N. P. M., po ś. Francisz. a Paulo, po św. Aleksandrze B. (po 4 czerwca), po Przem. Pań., po ś. Justynie, po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Ujazd*, jarmar. 6. w poniedz.: po Oczyszczeniu N. P. M., po ś. Grzegorzu, po ś. Trójcy, przed ś. Wawrzyńcem, po ś. Franciszku, Ser., po ś. Łucyi.

Powiat Rawski. *Rawa*, jarmarków 6, we

wtorki: po św. Macieju, przed Niedz. Kwiet., po św. Piotrze i Pawle, po Nar. N. P. M., przed św. Szymonem Judą, przed św. Tomaszem. — *Biała*, jarmarków 4, we środy: po św. Wojciechu, po św. Jakóbie po dniu 14 września, przed św. Barbarą. — *Inowłódź*, jarmarków 3, w poniedz. przed św. Filipem i Jakóbem, we wtorek po św. Juwencyuszu (po dniu 1 czerwca), w poniedz. przed św. Szymon. Judą. — *Nowe Miasto*, jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszczeniu N. P. M., po św. Kazimierzu, po św. Małgorzacie, przed św. Wawrzyńcem, po ś. Tekli, po ś. Marcinie.

Powiat Łódzki. *Łódź*, jarmarków 6, we wtorki: przed Oczyszcz. N. P. M., przed Niedz. Kwietnia, przed św. Antonim, przed św. Hipolitem, przed św. Szym. Judą, przed św. Tomaszem Ap. — *Aleksandrów*, jarmarków 6, w piątki: po św. Walentym, przed Niedz. Kwiet., przed Zielonymi Świąt., po św. Bartłomieju, po św. Rafale, przed wigilją Boż. Narodzenia. — *Kazimierz*, jarmarków 5, w poniedziałek po św. Agnieszce, we wtorek po św. Józefie, w poniedziałki: przed św. Janem Chrzcic., po Narodzeniu N. P. M.. po św. Marcinie. — *Konstantynów*, jarmarków 6, w pierwszą środą po 1 stycznia, po 1 marca, po 1 maja, w drugą środę po 1 lipca, w pierwszą środę po 1 września, po 1 listopada. — *Rzgów*, jarmarków 6, poniedz. po św. Pawle Pustelniku, po św. Grzegorzu, we wtorek po św. Wojciechu, po św. Pankracym, po św. Rochu, po św. Marcinie. — *Tuszyn*, jarmarków 6, w poniedziałki: po Oczyszcz. N. P. M., po Niedz. Kwiet., po Bożem Ciele, po Wniebowz. N. P, M., po św. Franciszku Ser., przed Bożem Narodz. — *Zgierz*, jarmarmarków 6, we środy: po św. Pawle Pust., po św. Longinie. po św. Zofi, po św. Henryku, po św. Nikodemie, po św. Leopoldzie.

Powiat Łaski. *Łask*, jarmarków 6, we wtorki. po 3 Król., po Niedz. Kwiet., po Zielon. Świąt., po Nawiedz. N. P. M., po Wniebowz. N. P. M., po św. Michale. — *Lutomiersk*, jarmarków 6, we środy: po św. Błażeju, po Niedz. Kwiet., po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Bartłomieju, po ś. Jadwidze, przed ś. Barbarą.— *Pabianice*, jarmarków 6, w poniedz. po ś. Agnieszce, we wtorek po ś. Józefie, w poniedz. po ś. Alojzym, przed św. Wawrzyńcem, we wtorki: przed ś. Szymonem Judą, przed ś. Tomaszem. — *Szczerców*, jarmarków 6, we wtorki po ś. Agatonie i Wilhelmie, po ś. Józefie, po ś. Urbanie. po ś. Jakóbie, po Naro. dz. N. P. M.. po Wszystkich Święt. — *Widawa*, jarmarków 6, w poniedz. po Niedz. Zapust., w poniedz. po 3. niedz. postu, 6-dniowy, we wtorek po Ziel. Świąt., w poniedz. po ś. Małgorzacie, po ś. Marcinie, po 3 Niedz. Adw.

Powiat Radomski. *Radomsk*, jarmarków 8, w poniedz. po 3 Królach, w pierwszy poniedziałek Wielk. Postu, po Niedzieli Kwiet., we wtorek po ś. Małgorzacie, w poniedz. po Podwyższeniu św. Krzyża, po św. Andrzeju Apostole. — *Brzeźnica*, jarmarków 6, w poniedz. po św. Walentym, po Niedz. Kwiet., po Wniebowstąp. Pańsk., przed św. Wawrzyńcem, po ś. Mateuszu, po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Koniecpol*, jarmarków 6, w poniedz. po św. Agniesce, we wtorek po św. Józefie, w poniedziałki: po św. Trójcy, po św. Maryi Magdalenie, po s. Michale, po ś. Marcinie B.— *Pajęczno*, jarmarków 6, w poniedziałek po Oczyszczeniu N. P. M., po Niedz. Kwiet., we wtorek po św. Antonim, w poniedz. po Wniebowz. N. P. M., po Narodz. N. P. M., po św. Leonardzie. — *Pławno*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Wielkiej Nocy, po Bożem Ciele, po św. Jakóbie Ap., po Narodz. N. P. M., po św. Marcinie.

Powiat Częstochowski. *Częstochowa*, jarmarków 6, w poniedziałki: po ś. Agnieszce, po Niedzieli Kwiet., we środę po Ziel. Świąt., w poniedziałek po s. Wojciechu, po św. Michale, po św. Łucyi.— *Janów*, jarmarków 6, w ostatnią środę lutego, kwietnia, po św. Piotrze i Pawle, w ostatnią srodę sierpnia, października, przed Wigilią Bożego Narodzenia. — *Kłobucko*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, po św. Stanisławie, po św. Małgorzacie, po św. Michale, po św. Marcinie. — *Krzepice*, jarmarków 6, poniedz. po św. Dorocie, po Niedz. Srodop., we wtorek po Ziel. Swiąt., w poniedz. po N. P. M. Szkapl.. po Narodz. N. P. M., po Niepokal. Pocz. N. P. M. — *Mstów*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po ś. Wojciechu, przed Janem Chrzcic., po Wniebowz. N. P. M., przed św. Szymonem i Judą, przed św. Tomaszem. — *Przyrów*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Dorocie, po Niedz. Kwiet.. po św. Zofii, po św. Annie, po św. Michale, po św. Łucyi. — *Olsztyn*, jarmarków 2, we wtorki po Niedz. Środop., po św. Stanisławie.

Powiat Będziński. *Będzin*, jarmarków 6, w srody: po 3 Królach. po Niedz. Srodop., po św. Wojciechu, po św. Piotrze i Pawle, po Narodz. N. P. M., po Wszystkich Swiętych. — *Czeladź*, jarmarków 6, we srody: przed św. Agnieszką, po św. Józefie, po św. Stanisławie. po św. Anniej po św. Mateuszu, po św. Marcinie. — *Koziegłowy*, jarm. 6, we czwartki: po 3 Królach, po św. Grzegorzu, po Wniebowst. Pańsk., po św. Małgorzacie, po św. Mateuszu, po św. Marcinie. — *Modrzejów*, jarmarków 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Leonie, przed Janem Chrz., po Wnieboz. N. P. M., po św Andrzeju. — *Mrzygłód*, jarmarków 4, we srody: po św. Agnieszce, po Wielkiej Nocy, po św. Maryi Magdalenie, po św. Franciszku Seraf. — *Siewierz*, jarmar-

ków 8 w poniedziałki: po sw. Macieju, po Niedz. Kwiet., przed sw. Janem Chrz., po Narodz. N. P· M., po sw. Łukaszu, przed Bożem Narodz. — *Włodowice,* jarmarków 6, we czwartek po Nawróceniu sw. Pawła, po Niedz. Głuchej, we srodę po sw. Stanisławie, we czwartek po sw. Małgorzacie, po sw. Mateuszu, po sw. Łucyi. — *Żarki,* jarm. 4, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Suchej, na sw. Stanisława, od 1 do 8 maja, po sw. Piosrze i Pawle, przed sw. Idzim, po Wszystkich Swiętych.

Gubernia Radomska.

Powiat Radomski. *Radom,* jarmarków 2, na sw. Jana Chrz., trwający dni 5, i od dnia 9 wrzes., trwający dni 5. — *Białobrzegi,* jarmarków 6, we srody: po sw. Walentym, po sw. Marku Ewangieliscie, przed sw. Janem Chrz., po sw. Rochu, po sw. Łukaszu, po sw. Łucyi. — *Jastrząb,* jarmarków 6, w poniedziałki: po sw Agnieszce, po sw. Józefie, po sw. Stanisławie, po sw. Maryi Magdalenie, po sw. Tekli, po sw. Andrzeju. — *Jedlińskich,* jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach, we wtorek po sw. Józefie, po sw. Wojciechu, w poniedziałek po sw. Idzim, po sw. Franciszku Ser., po dniu Zadusznym. — *Przytyk,* jarm. 6, we wtorki: po sw. Kazimierzu, po Niedz. Kwiet., przed sw. Filipem i Jakóbem, po Bożem Ciele. po Podwyższeniu sw. Krzyża, przed Bożem Narodzeniem. — *Skaryszew,* jarmarków 6, w pon. po Niedz. Wstęp. 8 dni trwający, po Niedz. Przew., po sw. Jakóbie Ap.. po sw. Bartłomieju. przed sw. Szymonem Judą przed sw. Tomaszem Ap.— *Wierzbica,* jarmarków 6, we wtorki: po sw. Walentym, po sw. Wojciechu, po sw. Antonim, po Przemieniu Pańsk., po sw. Łukaszu, po sw. Łucyi. — *Wolanów,* jarmark. 6 we wtorki: po 3 Królach, po Zwiast. N. P. M., po sw. Sanisławie, po Nawiedzeniu N. P. M., po Narodz. N. P. M., po Wszystkich Św.— *Wysmierzyce,* jarm. 5, w poniedziałek po sw. Antonim Op., po sw. Grzegorzu, we wtork po sw. Janie Nep., w poned. po sw. Małgorzacie, po sw. Tekli, po sw. Łazarzu.

Powiat Kozienicki. *Kozienice,* jarmarków 6, we czwartek po sw. Agnieszce, po Niedz. Białej, w sroąę przed sw. Janem Chrz., w czwarki po sw. Bartłomieju, po sw. Łukaszu, po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Głowaczów,* jarmarków 2, we wtorki; po Niedz. Kwiet., i przed sw. Wawrzyńcem. — *Gniewossów,* jarm. 4, we wtorki: po sw. Józefie, po Nawiedz. N. P. M., po sw. Michale, w drugi poniedz. po sw. Szymonie Judzie.— *Granica,* jarmarków 6, we wtorki po 3 Królach, po Oczyszcz. N. P, M., po s. Wojciechu, po Zielonych Swiąt.. po Narodz. N. P. M., przed sw. Tomaszem. — *Janowiec,* jarmarków 6, w poniedział, po sw. Agnieszce, po sw. Walentym, we wtorek po sw. Stanisławie Bisk., w poniedz. po sw. Małgorzacie, po sw. Łukaszu. po sw. Stanisławie Kostce.— *Magnuszew,* jarmarków 3, w poniedz. po sw. Michale, przed sw. Szymonem i Judą, przed sw. Tomaszem Ap.— *Ryczywół,* jamarków 6, we wtorki: przed sw. Franciszkiem Sal., po sw. Józefie, po sw. Witalisie, przed sw. Idzim, po sw. Karolu Boremeuszu, po sw. Łucyi. —*Sieciechów,* jarmarków 6. w poniedz. po sw. Pawle, po sw. Walentym, we wtorki po sw. Stanisławie, po sw. Antonim, w poniedz. po Wnieboz. N. P. M., po Niepok. Pocz. N. P. M. —*Zwoleń,* jarmar. 6, we czwartek po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., przed Bożem Ciałem, po Przem. Pań., po Podwyż. sw. Krzyża, po sw. Katarzynie.

Powiat Iłżecki. *Iłża,* jarmarków 5, we wtorki: po Oczyszcz. Naj. P. M., po Zwiastowaniu N. P. M., po sw. Stanisławie, po Wniebowz. N. P. M., po sw. Jadwidze, po Niepokalanem Pocz. N. P. M.— *Ciepielów,* jarmarków 5, we wtorki po sw. Fabianie i Sebast., po sw. Józefie, po sw. Zofii, po sw. Łukaszu, przed sw. Mikołajem. - *Grabowiec,* jarmar. 6, we wtorki: po sw. Weronice po sw. Lambercie, po sw. Zofii, po N. P. M. Szkap., po Narodzeniu N. P. M., po Wszyskich Sw.— *Kazanów,* jarm. 6, w poniedziałki; po 3 Królach, po Niedz. Srodop., przed sw. Jakóbem, po sw. Trójcy, po sw. Mateuszu, po sw. Marcinie. — *Lipsko,* jarmarków 6, we wtorki; po Nawróc. sw. Pawła, po Niedz. Białej, po Zielon. Swiąt., po Narodz. N. P. M., przed sw. Szymon. i Judą, przed sw. Wiktoryą. — *Sienno,* jarm. 6, w poniedziałki; po 3 Królach, po s. Grzegorzu, po sw. Wojciechu, po sw. Piotrze i Pawle, po sw. Mateuszu, po sw. Marcinie.—*Solec,* jarm. 6. w środy; po 3 Królach, po 40 Męczn., po sw. Stanisławie, po sw. Antonim, po sw. Francisz. Ser., po sw. Marcinie. — *Tarłów,* jarm. 6, we wtorki: po sw. Apolonii, po Niedz. Kw., po sw. Trójcy, po Wniebowz. N. P. M., po sw. Jadwidze, przed sw. Tomaszem Ap.—*Wąchock,* jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po drugiej niedz. postu, po sw. Wojciechu, po sw. Małgorzacie, po sw. Michale, po sw. Elżbiecie. — *Wierzbnik,* jarm. 3. w srody; po Niedz. Srodop., po sw. Michale.

Powiat Opatowski. *Opatów,* jarm. 6, we srody; po Niedz. Zapust., po Niedzieli Kwietniej, przed sw. Janem Chrz.. po sw. Bartłomieju, po sw. Marcinie, przed sw. Tomaszem Ap. — *Chmielów.* jarm. 6, w poniedz. po sw. Pawle Pust. po sw. Kazimierzu, przed sw. Floryanem, po Wniebowz. N. P. M., po sw. Jadwidze, po sw. Elżbiecie. — *Iwaniska,* jarm. 6, we srody: po 3 Królach. po Niedzieli Srodop., po Zielonych Swiąt., po sw.

Maryi Magdalenie, przed sw. Idzim, przed sw. Szymonem i Judą.—*Kuzów*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Król., po pierwszej niedeieli postu, przed sw. Filipem i Jakóbem, po sw. Wicie i Modescie, po sw. Mateuszu, po sw. Stanisławie Kostce.—*Łagów*, jarm. 6, we srody: po 3 Król., po Oczyszczeniu N. M. P., po sw. Wojciechu, przed sw. Janem Chrz., po sw. Bartłomieju, we czwartek po sw. Marcinie.—*Ostrowiec*, jarm. 6, we czwart.: po 3 Król., po sw. Józefie, po Przemienieniu Pańsk., po sw. Michale, przed sw. Szymonem Judą po sw. Katarzynie.—*Ośarów*, jarm. 6, w poniedz. po Oczysz. N. M. P., po Niedzieli Srodop., we wtorek po sw. Stanisławie, w poniedz. po sw. Bartłomieju, po sw. Łukaszu, po pierw. Niedz. Adw.—*Raków*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po ś. Józefie, przed sw. Janem Chrzc., po sw. Annie, po Wniebowz. N. M. P. po sw. Mateuszu.—*Waśniów*, jarm. 2, we wtorki: po sw. Piotrze i Pawle, po sw. Bartłomieju.

Powiat Sandomierski. *Sandomierz*, jarm. 2, w poniedz.: po Wniebow. Pań., po Narodz. N. M. P.—*Bogorya*, jarm. 6, we wtorki: po Niedz. Przew., po Rozesłaniu Apostołów, po sw. Dominiku, po sw. Mateuszu, po sw. Łukaszu, po sw. Łucyi.—*Klimontów*, jarm. 6, we wtorki: po sw. Agnieszce, po sw. Józefie, po sw. Wojciechu, po Wniebowz. N. M. P., po sw. Jadwidze, po sw. Marcinie Bisk.—*Koprzywnica*, jarm. 6, we czwartki: po Niedzieli Srodop., po Bożem Ciele, przed sw. Wawrzyńcem, po sw. Michale, po Wszystkich Sw., po Niep. Pocz. N. M. P.—*Osiek*, jarm. 6, we srody: po sw. Walentym, po sw. Stanisławie, po Nawiedz. N. P. M., po sw. Piotrze w Okowach, przed sw. Szym. i Judą, przed sw. Tomaszem Ap.—*Połaniec*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Król. do sw. Kazimierzu, po Zielonych Sw., po sw. Małgorzacie, po sw. Jadwidze, po sw. Łucyi.—*Staszów*, jarm. 6, w poniedz. po 3 Król., po Oczysz. N. M. P., po Niedz. Białej, przed sw. Janem Chrz., po sw. Mateuszu, po sw. Andrzeju Ap.—*Zawichost*, jarm. 6, w pon.: po 3 Król., po Niedz. Białej, po Bożem Ciele, po N. P. M., Anielskiej, po Podwyzszeniu sw. Krzyża, po pierwszej niedzieli adwentu.

Powiat Opoczyński. *Opoczno*, jarm. 6, we czwartki po 3 Król., po Przew. Niedz. po sw. Maryi Magdalenie, po sw. Bartłomieju, po sw. Mateuszu, po Wszystkich Sw.—*Białaczów*, jarm. 2, we wtorki: przed sw. Stanisławem i sw. Janem Chrz.—*Drzewica*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Król., po Zwiastowaniu N. P. M., po sw Piotrze i Pawle po sw. Annie, po Narodz. N. M. P., po sw. Łukaszu.—*Gielniów*, jarm. 6, we wtorki: po sw. Pawle Pustelniku, po sw. Grzegorzu, po sw. Marku Ewangel., po sw. Dominiku, przed sw. Idzim, po sw. Marcinie.—*Klwów*, jarm. 6, we wtorki: po sw. Macieju, po Niedz. Kwiet., przed Bożem Ciałem, po Wniebowzięciu N. P. M., po Narodz. N. P. P., po sw. Jadwidze.—*Odrzywół*, jarm. 6, we wtorki: po sw. Sebastyanie i Fabianie, po sw. Józefie, przed Znalezieniem sw. Krzyża, po Przem. Pańsk., po sw. Jadwidze, przed sw. Mikołajem.—*Przysucha*, jarm. 6, we czwartki: po sw. Agnieszce, po Niedz. Kwiet., po sw. Piotrze i Pawle, przed sw. Wawrzyńcem, po sw. Franciszku Ser., przed sw. Barbarą.—*Skrzynno*, jarm. 6, we wtorki: po Niedzieli Przew., po sw. Stanisławie, przed sw. Janem Chrzc., po Przem. Pańsk., po sw. Urszuli po sw. Katarzynie.—*Żarnów*, jarm. 6, we środy: po Oczysz. N. M. P., po Niedz. Kwiet., po sw. Trójcy, po Narodz. N. P. M., po sw. Łukaszu przed sw. Mikołajem.

Powiat Koński. *Końskie*, jarm. 6, we wtor.: po Nawróceniu ś. Pawła, po ś. Macieju, po ś. Józefie, po ś. Jakóbie, po ś. Urszuli, przed ś. Mikołajem. — *Gowarczów*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Józefie, we wtorek po ś. Stanisławie, w poniedziałki: po ś. Annie, po ś. Michale, przed ś. Szymonem i Judą, przed ś. Tomaszem Apostołem.—*Przedbórz*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Dorocie, we wtorki: po ś. Józefie, po s. Antonim w poniedz. po Wniebowz. N. P. M., po ś. Jadwidze, po ś. Łucyi.—*Radoszyce*, jarm. 6, we środy po 3 Król., po ś. Wojciechu, po Bożem Ciele, po ś. Annie, po ś. Mateuszu, po ś. Marcinie. —*Szydłowiec*, jarmarków 6, w poniedz.: po 3 Król., po Niedz. Środop., po Niedz. Kwiet., przed ś. Wawrzyńcem, po ś. Franciszku, po św. Marcinie.

Gubernia Kielecka.

Powiat Kielecki. *Kielce*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Agnieszce, po Niedz. Kwiet., po ś. Trójcy, przed ś. Rozalją, po Wszystkich Św.. po trzeciej Niedz. Adw.—*Bodzętyn*, jarm. 6, w poniedz. po Nawróc. ś. Pawła, po ś. Kazimierzu, we środę po ś. Stanisławie, w poniedz. po ś. Maryi Magdalenie, po ś. Idzim, po ś. Marcinie.—*Chęciny*, jarmark 6, we wtor.: po ś. Macieju, po ś. Wojciechu, po ś. Piotrze i Pawle, po Narodz. N. P. M., po Wszystkich Św., po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Daleszyce*, jarm. 2, we środy: przed ś. Filipem i Jakóbem, po ś. Michale.—*Słupia*, jarm. 6, we środy: po 3 Królach, po ś. Benedykcie, przed Znalezieniem ś. Krzyża, przed ś. Wawrzyńcem, po Podwyższeniu ś. Krzyża, przed ś. Barbarą.

Powiat Jędrzejowski. *Jędrzejów*, jarm. 6, we czw.: po 3 Król., po ś. Kazimierzu we środę po ś. Wojciechu, w piątek po Bożem Ciele, trwający dni 8, r...

Franciszek Seraficki, trwający dni 8, we czwart. po św. Katarzynie. — *Małogoszcz*, jarm. 6, we czwar.: po ś. Agnieszcze, po Niedziel. Środop., w środy: po ś. Stanisławie, po ś. Janie Chrz., we czw.: przed ś. Wawrzyńcem, przed ś. Szymonem i Judą. — *Sobków*, jarm. 6 we wtorki: po ś. Macieju, po ś. Wojciechu, po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Augustynie, przed ś. Kryspinem, po ś. Łucyi.—*Wodzisław*, jarm. 6, w poniedz. po 3 Król., po Niedz. Środop., we wtorki: po ś. Stanisławie, po ś. Małgorzacie, po ś. Michale, po ś. Marcinie.

Powiat Włoszczowski. *Włoszczowa*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Król., po Niedz. Kwiet., po ś. Trójcy, przed ś. Idzim, po ś. Franciszku Ser., po Wszystkich Św.—*Kurzelów*, jarm. 6, w poniedz.: po ś. Agnieszce, po ś. Kazimierzu, we wtorki: po ś. Stanisławie, po ś. Maryi Magdalenie, po ś. Bartłom., przed ś. Mikołajem.—*Lelów*, jarm. 6, we środy: po 3 Król., po ś. Macieju, po ś. Wojciechu, po Bożem Ciele, po Narodz. N. P. M., po ś. Marcinie.—*Secemin*, jarm. 6, we czwartki: po ś. Leonie, po ś. Sulpicjuszu, przed ś. Aloizym, po ś. Bartłomieju, po ś. Łukaszu, po Bożem Narodzeniu.—*Szczekociny*, jarm. 6, we środy: po ś. Pawle Pustelniku, po ś. Józefie, po ś. Trójcy, po Wniebowzięciu N. M. P., po ś. Jadwidze, po ś. Łucyi.

Powiat Olkuski. *Olkusz*, jarm. 6, w pon.: po ś. Agnieszce, po Niedz. Środop., po Wniebows. Pań., po ś. Annie, po ś. Michale, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Kromołów*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Pawle Pustelniku, po Niedz. Środop., przed Znalezieniem ś. Krzyża, po ś. Annie, po Wszystkich Św., po ś. Łucyi. —*Ogrodzieniec*, jarm. 6, we czwartek po ś. Walentym, we środy: przed ś. Wojciechem, po ś. Antonim, we czwartki: po Przemienieniu Pańsk., po ś. Jadwidze, po św. Łucyi.—*Pilica*, jarm. 6, w poniedz.: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po ś. Stanisławie, po Nawiedz. N. P. M., przed ś. Idzim, po Wszystkich Św.—*Skała*, jarm 6, we środy: po ś. Pawle Pustelniku, po ś. Kazimierzu, przed ś. Filipem i Jakóbem, po ś. Annie, po ś. Michale, ao Niepokalanem Poczęciu N. P. M.—*Wolbrom*, jarm. 6, we środy: po Oczyszczeniu N. M. P., po Niedz. Kwiet., po ś. Antonim Padewskim, po Wniebowz. N. M. P., po ś. Jadwidze, po ś. Łucyi.—*Żarnowiec*, jarm. 6, w poniedz.: po 3 Królach, po ś. Franciszce Rzym., we wtorki po ś. Stanisławie, w poniedziałki: po Narodzeniu N. M. P.. po ś. Łukaszu, po Wszystkich Św.

Powiat Miechowski *Miechów*, jarmark. 6 w poniedz. po Oczyszcz. N. M. P., we wtor. po Niedz. Kwiet., w poniedz.: przed ś. Janem Chrz., po Narodzeniu N. P. M., po ś. Marcinie, po ś Łucyi.—*Brzesko*, jarm. 6, we wtorki: po Nawróceniu ś. Pawła, po ś. Ezechielu, po św. Florentynie. po ś. Bartłomieju, po ś. Katarzynie, po ś. Łucyi.—*Książ Wielki*, jarm. 6, we środy: po 3 Królach, po ś. Grzegorzu, po ś. Barnabie, po ś. Kajetanie, po ś. Elżbiecie, po ś. Łucyi — *Prossowice*, jarm. 6, we środy: po św. Pawle Pustelniku, po ś. Tomaszu z Akwinu, po ś. Małgorzacie, po ś. Elżbiecie, po ś. Tekli, po ś. Marcinie.—*Słomniki*, jarm. 6, w poniedziałki: po ś. Agnieszce, po Niedz. Środop., po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Bartłomieju, po Podwyższeniu ś. Krzyża, po ś. Franciszku Borg.

Powiat Pińczowski. *Pińczów*, jarmarków 6, we wtorki: po ś. Dorocie. po ś. Grzegorzu, po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Bartłomieju, po ś. Urszuli, po ś. Łucyi.—*Działoszyce*. jarm. 6, we wtorki: po ś. Macieju, po ś. Wojciechu, po ś. Maryi Magd., po ś. Michale, przed ś. Marcinem, przed ś. Tomaszem.—*Koszyce*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Środop., po Zielon. Świąt., po Wniebowz. N P. M.. po ś. Jadwidze, po ś, Andrzeju.—*Opatowiec*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Król., po Przewodniej Niedz., przed Znalez. ś. Krzyża, po ś. Jakóbie, po Podwyż. ś. Krzyża, przed ś. Szymonem Judą.—*Skalbmierz*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Józefie, po ś. Piotrze i Pawle, przed ś. Warzyńcem, przed ś. Idzim, po ś. Franciszku Ser., po Wszyst. Św..—*Wiślica*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Agnieszce, po Ziel. Św., po ś. Małgorzacie, po Narodzenie N. P. M., po ś. Jadwidze, po ś. Marcinie·

Powiat Stopnicki. *Stopnica*, jarm., 6. we środy: po 3 Król., po Niedz. Przewod. po ś. Antonim, po ś. Maryi Magdalenie, po ś. Franciszku, przed św. Mikołajem.—*Busko*, jarm. 5, we środy: po 3 Król.. po Niedz. Środopost. jarmark ciągły 4-ro miesięczny, przez czas kąpieli letnich, od dnia 1 czerwca do dnia, 1 października trwający z wyłączeniem niedziel i świąt uroczystych, po Wszystkich Św., po Niepokalanem Pocz. N. P. M.—*Chmielnik*, jarm. 6, we czwartki: po 3 Królach, po ś. Józefie, we środy: po ś. Wicie, we czwartki: przed ś. Idzim, po ś. Michale, po ś. Andrzeju Ap.—*Kurozwęki*. jarm. 6, w poniedziałek po ś. Antonim Opacie, we środę po ś. Benedykcie, po ś. Stanisławie. w poniedz. po ś. Józefie Kal., po ś. Wacławie, po ś. Cecylii.—*Oleśnica*, jarm. 6, we środy: po 3 Król., po Kwietniej Niedz., po ś. Trójcy, po ś. Bonawenturze po ś. Idzim, po ś. Łucyi.—*Pacanów*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Środopost., po ś. Kilianie, przed ś. Wawrzyńcem, po św. Michale, po ś. Marcinie. — *Pierzchnica*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Kazimierzu, we wtorki: po ś. Wojciechu, po Bożem Ciele, po ś. Annie, po ś. Jadwidze przed ś. Mikołajem. — *Szydłów*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Król., po Niedz. Środ. po św. Stanisławie, przed ś. Władysła-

wem, przed ś. Idzim, po dniu Zadusznym.

Gubernia Lubelska.

Powiat Lubelski. *Lublin*, jarm. 11, w poniedz.: po Oczyszcz. N. M. P., po 1 niedz. postu, we środę Środopost., w poniedz.: po Niedz. Kwietn., po Niedz. Przewod., po Wniebowstąp. Pańsk., we wtorek po Ziel. Świąt. 3 dni trwający, w poniedziałki: po ś. Bernardzie 3-dniowy. po ś. Michale, po Wszystkich Św., przed Bożem Narodz.— *Bełżyce*, jarm. 6, we środy: po Niedz. Białej, po ś. Stanisławie, po ś. Małgorzacie, po ś. Michale, po Wszystkich św., po ś Łucyi.—*Biskupice*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po ś. Wojciechu, po ś. Stanisławie, po śś. Koźmie i Damianie, po ś. Marcinie Bisk.—*Bychowa*, jarm. 6, we środy: po 3 Król., po Niedz. środop. przed sw. Filipem i Jakóbem, po sw. Maryi Magdalenie, po sw. Mateuszu, po sw. Urszuli.—*Głusk*, jarm 6, w poniedz.: po 3 Król., po sw. Kazimierzu, po Wniebowstąpieniu Pańsk., po sw. Jadwidze, po sw. Marcinie, po Niepok. Pocz. N. M. P.—*Piaski wielkie*, jarm. 6, we srody: po sw. Macieju, po niedzieli Kwiet., po sw. Kilianie, po Podwyższeniu sw. Krzyża, po Wszystkich Sw., przed sw. Tomaszem.

Powiat Lubartowski. *Lubartów*, jarm. 7, we wtorki: po 3 Król., po Niedz. Kwiet.; po sw. Filipie i Jakóbie, po sw. Stanisławie, po sw. Annie, po sw. Bartłomieju, po sw. Dyonizym.—*Czemierniki*. jarm. 6, we wtorki: po sw. Agnieszce, po Zwiast. N. P. M., po sw. Stanisławie, po sw. Piotrze i Pawle, przed sw. Szymonem i Judą, po sw. Andrzeju Ap.—*Łęczna*, jarm. 5, w poniedziałek po 3 Królach, we wtorek po sw. Józefie, w piątek po Bożem Ciele osm dni trwający, na sw. Idzi 10 dni trwający, w poniedziałek przed sw. Mikołajem.— *Michów*, jarm. 6, we srody: po sw. Macieju, po sw. Józefie, po sw. Wojciechu, po sw. Michale, po sw. Marcinie, po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Kamionka*, targi czwartkowe przeniesione zostały na poniedziałki.

Powiat Nowo-Aleksandryjski, *Nowo-Aleksandrya* (Puławy), jarm. 6, w poniedziałki: po Nawróceniu sw. Pawła, po sw. Walentym, po sw. Benedykcie, we wtorki: po sw. Marku Ew., po sw. Zofii, po sw. Łucyi.—*Baranów*, jarm. 6, w poniedziałki: po sw. Agnieszce, po Niedz. Zapust., po sw. Maryi Magdalenie, po Wniebowzięciu N. M. P., przed sw. Szymonem Judą.—*Bobrowniki*, jarm. 6, w poniedz. po ś. Macieju, we wtorki: przed ś. Filipem i Jakóbem, po ś. Trójcy, po Nawiedzeniu N. M. P., po ś. Jadwidze, przed ś. Mikołajem.— *Józefów*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Józefie, po ś. Feliksie, przed ś. Janem Chrz., po ś. Michale, po Wszystkich Sw., przed ś. Mikołajem.—*Kazimierz*, jarm. 6, we wtorki: po ś. Kazimierzu, przed ś. Janem Chrz., po ś. Bartłomieju, po Wszystkich Świętych, po ś. Leokadyi. — *Końskowola*, jarm. 6, we wtorki: po Niedz. Wstępn., przed Znalez. ś. Krzyża, po Bożem Ciele, po ś. Annie, po Podwyższeniu ś. Krzyża, po ś. Łukaszu.—*Opole*, jarm. 6 w poniedz.: po 3 Król., po ś. Macieju we wtorki: po Niedz. Kwiet., po ś. Piotrze i Pawle, po Podwyższeniu sw. Krz., po sw. Katarzynie.—*Wąwolnica*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po sw. Józefie, po sw. Wojciechu, po Wniebowz. N. P. M., po Narodz. N. M. P., po sw. Marcinie Biskupie.

Powiat Janowski. *Janów*, jarm. 6, we wtorki: po Oczyszcz. N. M. P., po sw. Stanisławie, przed sw. Janem, po Podwyższenie sw. Krzyża, po Wszystkich Sw. po Niepokal. Pocz. N. M. P.—*Annopol*, jarm. 6, w poniedz.: po sw. Walentym, po Niedz. Białej, we wtorki: po sw. Stanisławie, po sw. Annie, po sw. Stanisławie Kostce, po Niepok. Pocz. N. P. M. —*Kraśnik*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., po sw. Antonim, po Wniebowzięciu N. M. P., po sw. Franciszku Serafic., po sw. Marcinie.—*Modliborzyce*, jarm. 5, we srody: po sw. Macieju, po Zwiastowaniu N. P. M., po Zielonych Swiąt., po sw. Maryi Magdalenie, po sw. Mateuszu, przed sw. Tomaszem.—*Urzędów*, jarm. 6, we wtorki: po pierwszej niedz. postu, po Niedz. Przewod., po Bożem Ciele, przed sw. Wawrzyńcem, po sw. Łukarzu, po Niepok. Pocz. N. M. P.— *Zaklików*, jarm. 6, w poniedziałki: po sw. Agnieszce, po Niedz. Srodop., po sw. Annie, po sw. Bartłomieju, po Wszystkich Sw., po sw. Łucyi.

Powiat Biłgorajski. *Biłgoraj*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Król., po sw. Macieju, po Zwiastowaniu N. M. P., po sw. Maryi Magdalenie, po Wniebowzięciu N. M. P., po sw. Franciszku Serafic.— *Józefów*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Król., podług starego kalendarza, po sw. Józefie, po sw. Małgorzacie, po Wnieb. N. P. M. podług starego kalendarza, po sw. Mateuszu, po Niepok. Pocz. N. P. M.—*Krzeszów*, jarm. 6, we wtorek po sw. Józefie, w piątek po Bożem Ciele, i we wtorki: po Wniebowz. N. P. M., po Narodz. N. P. M., po sw. Łukaszu, przed sw. Tomaszem Ap.—*Tarnogród*, jarm. 6, w poniedziałki: po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., po Nawiedz. N. P. M., przed sw. Wawrzyńcem, po Podwyż. sw. Krzyża, przed sw. Szymonem i Judą.

Powiat Zamojski. *Zamość*, jarm. 6, w poniedziałki: po Nawróceniu sw. Pawła, po sw. Kazimierzu, po Wniebowstąpieniu Pańs., po sw. Piotrze i Pawle, po Narodz. N. P. M., po sw. Marcinie.—*Frampol*, jarm. 6. we czwartki:

po św. Dorocie, po św. Kazimierzu, we środę po św. Janie Napomucenie, we czwartki po N. P. M. po św. Łukaszu. — *Goraj*, jarm. 6, we wtorki: po św. Walentym, po św. Stanisławie, po św. Małgorzacie, po św. Bartłomieju, po św. Kosmie i Damianie, po św. Andrzeju Ap. — *Krasnobród*, jarm. 6, we wtorki: po św. Macieju, po Zwiastowaniu N. P. M. podług star. kalendarza, po dniu zadusznym, przed św. Tomaszem. — *Szczebrzeszyn*, jarm. 6, we wtorki: po Niedzieli Środop., przed św. Filipem i Jakóbem, przed św. Janem Chrzcicielem, po Wniebowz. N. P. M., po św. Michale, przed św. Mikołajem.

Powiat Krasnostawski. *Krasnystaw*, jarm. we wtorki: po Oczyszcz. N. P. M., po Zwiastow. N. P. Maryi, po sw. Piotrze i Pawle, po sw. Annie, po sw. Michale, po Niepokalanem Poczęciu N. P. M. — *Gorzków*, jarm. 1, we wtorek po św. Stanisławie.—*Izbica*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po sw. Kazimierzu, po św. Antonim, przed św. Idzim, po św. Franciszku Serafic., przed św. Mikołajem. — *Turobin*, jarm. 6, we wtorki: po Nawróceniu sw. Pawła, po sw. Józefie, po sw. Wojciechu, po św. Trójcy, po sw. Rochu, po sw. Jadwidze. — *Żółkiewka*, jarm. 6, w poniedziałki: po św. Dominiku, przed św. Idzim, przed św. Szymonem i Judą, po św. Marcinie, po św. Katarzynie, przed św. Tomaszem Apostołem.

Powiat Chełmski. *Chełm* jarm. 6, we wtorki: po Zwiastowaniu N. P. M. p. s. k. po s. Mikołaju p. s. k., przed ś. Janem p. n. k. po Nar. N. M. P. p. s. k., po Opiece Matki Boskiej p. s. k., po ś. Andrzeju Ap. p. n. k. — *Pawłów*, jarm. 6, we wtorki: po Zwiastowaniu N. P. M. podług nowego kalen., po Opiece św. Józefa, podług star. kal., po Ziel. Świąt. podług nowego kalen., po Bożem Ciele podług nowego kalen., po Wniebowz. N. P. M. podł. star. kalend. po sw. Barbarze podług star. kalend. — *Rejowiec*, jarm. 5, w poniedz, po sw. Konstancyi podług now. kal., w poniedz. przed św. Jerzym podł. star. kalend., we środy: po Zielonych Świąt. podł. star. kalend. po sw. Michale podług star. kalend., przed św. Tomaszem podług nowego kalend.—*Sawin*, jarm. 6, we czwartki po dniach: 14 lutego, 11 lipca, 20 września, 30 października i 18 grudnia podług nowego kal. i w Wielki Wtorek podług star. Kalend. — *Wojsławice*, jarm. 6, podł. star. kalend. we środy: po św. Józefie, Przed św. Janem Chrzcicielem, po św. Eliaszu, po Narodz. N. M. P., po św. Michale, przed św. Katarzyną.

Powiat Hrubieszowski. *Hrubieszów*, jarm. 6, we wtorki: po Nawr. św. Pawła, po św. Józefie, po sw. Stanisławie, po Ścięciu św. Jana, po sw. Mateuszu, przed św. Szymonem Judą. — *Dubienka*, jarm. 2. podług star. kalend. we wtorki po 3 Królach, po Zielonych Świątkach. — *Kryłów*, jarm. 6, podług star. kalend., we wtorki: po 3 Królach: po Niedz. Środop., przed św. Jerzym, po św. Piotrze i Pawle, po Narodzeniu N. M. P., po św. Andrzeju. — *Uchanie*, jarm. 6, podług star. kal., we wtorki: po Oczyszcz. N. P. M., po św. Wojciechu, po Zielonych Świąt., po sw. Piotrze i Pawle, Wniebowz. N. P. M., po św. Dymitrze. — *Grabowiec*, jarm. 6, we wtorki: po sw. Weronice, po św. Lambercie, po sw. Zofii, po N. M. P. Szkaplerznej, po Narodzeniu N. P. M. po Wszystkich Świętych.

Powiat Tomaszowski. *Tomaszów*, jarm. 6, we środy po 3 Królach, po sw. Stanisławie, po sw. Bartłomieju, po sw. Tekli, po sw. Łukaszu, po sw. Marcinie. — *Jarczów*, jarm. 6, w poniedziałki po dniach: 24 lutego, 21 maja, 13 sierpnia, 13 września, 21 października i 18 grudnia. — *Komarów*, jarm. 6, w poniedziałki: po Niedz. Środop. podług now. kalend. przed św. Janem Chrzcicielem podł. now. kalend., po Wniebowzięciu M. P. M. podł. star. kalend., po św. Michale, po Wszystkich Świętych. — *Łaszczów*, jarmarków 6, podług star. kalend., we wtorki: po Nowym Roku, po Oczyszcz. N. P. M., po Ziel. Świąt., po św. Piotrze i Pawle, po św. Michale, po sw. Marcinie. — *Tyszowce*, jarm. 12, we środy, po dniach: 6 stycznia, 29 stycznia, 18 lutego, 24 marca, 12 kwietnia, 5 maja, 16 czerwca, 5 lipca, 6 sierpnia, 10 września, 8 listopada.

Gubernia Siedlecka.

Powiat Siedlecki. *Siedlce*, jarmar. 6, we wtorki: po 3 Królach, po Oczyszczeniu N. P. M., po Niedzieli Srodop. po sw. Annie, po sw. Mateuszu, po sw. Marcinie. — *Mokobrody*, jarm. 1, w środę po św. Jadwidze. — *Mordy*, jarm. 5, we czwartki: po św. Higinie, po sw. Kazimierzu, przed św. Szymonem i Judą, przed św. Katarzyną, po św. Łucyi.

Powiat Węgrowski. *Węgrów*, jarm. 6, we wtorki: po sw. Agnieszce, po Niedzieli Środopostnej przed św. Filipem i Jakóbem, po św. Piotrze i Pawle, przed św. Idzim, po sw. Katarzynie. — *Kamieńczyk*, jarmark. 6, we wtorki: po Nawróceniu św. Pawła, po Zwiast. N. M. P., po sw. Donacie, po Przemien. Pańsk., po św. Franciszku Seraf., po Andrzeju. — *Liw*, jarm. 3, we czwartki: przed Nawiedz. Zapust., przed Niedz. Kwiet., przed Zielon. Świąt., przed Wszyst. Św. — *Miedzna*, jarm. 3, we wtorki: po Zwiast. N. P. M., po św. Stanisławie, przed św. Mikołajem.

Powiat Sokołowski. *Sokołów*, jarm. 6, we czwartki: po 3 królach, w Wielki Czw., po Bożem Ciele, po św. Rochu, po sw.

Michale, po św. Edwardzie. — *Kosów*, jarm. 4, we wtorki: po sw. Józefie, po sw. Zofii, po Narodz. N. P. M., po św. Aniołach Stróżach. — *Sterdyń*, jarm. 6, w poniedz.: po sw. Agnieszce, po sw. Albinie, po sw. Wicie, po sw. Bartłomieju, po sw. Rafale, po sw. Łucyi.

Powiat Konstantynowski. *Konstantynow*, jarm. 4, w pierwszy poniedziałek od dnia 13 stycznia, od dnia 13 marca, od 13 października i od 13 listopada. — *Janów*, jarm. 6, we wtorki; po Oczysz. N. M. P., po sw. Stanisławie, przed sw. Janem, po Podwyż. sw. Krzyża, po Wszystkich Św., po Niepokal. Poczęciu N. M. P. — *Łosice*, jarm. 6, we środy: po sw. Agnieszce, po Niedz. Kwiet., po Niedz. Przewodniej, podł. star kal., przed sw. Janem, po Wniebowzięciu N. M. P. podł. star. kal., po sw. Michale. — *Sarnaki*, jarm 6, we wtorki. po sw. Agnieszce, po Niedzieli Środop., po sw. Wojciechu, po sw. Stanisławie. po sw. Michale, po sw. Łukaszu.

Powiat Bialski. *Biała*, jarm. 2, we wtorki, po Zielonych Świątkach p. s. k., po sw. Annie p. n. k. — *Kodeń*, jarm. 2, we środy: po sw Trójcy, po sw. Michale, podł. Star. kal. — *Łomazy*, jarm. 2, w poniedziałki: podł. star. kal., po sw. Piotrze i Pawle, po sw. Koźmie i Damianie *Piszczac*, jarm. 4, we wtorek po 3 Królach, w pierwszy wtorek kwietnia, lipca, października. — *Słowatycze*, jarm. 2 w piątki: po Wniebowst. Pańsk., po święcie Opieki N. P. M. podług star. kal. — *Terespol*, jarm. 2, we wtorek po Zielon. Świąt., w piątek po sw. Piotrze i Pawle.

Powiat Włodawski. *Włodawa*, jarmark. 4, we wtorki: podł. star kal., po Zielon. Świąt. po sw. Janie Chrzcic., po Wniebowzięciu N. M. P.. na Opiekę M. Bosk., siedm dni trwający. — *Ostrów*, jarm. 6, w pon.: po sw. Leonie Pap., po Wniebowstąp P., po sw. Małgorzacie, przed sw. Wawrzyńcem, po sw. Jadwidze po sw. Feliksie Walez. — *Parczew*, jar. 4, we wtorki: po sw. Wojciechu, przed sw. Janem Chrzic., po sw. Cezaryi, po sw. Marcinie. — *Wisznice*, jarm. 3, w poniedz. podł. star. kal.: przed sw. Jerzym, po sw. Janie Chrzic., po Wniebowz. N. P. M.

Powiat Radzyński. *Radzyń*, jar. 6, w poniedziałki: po 3. Królach podł. star. kal., po Niedz. Środop. podł. star. kal., po Niedz. Kw. podł. now. kal., po sw. Trójcy podł. star. kal. przed sw. Rozalią, po Wszyst. Św. — *Międzyrzec*, jarm. 4: we czwartek po sw. Wiktorze, we czw.: po sw. Jakóbie Apostole, przed sw. Mikołajem podł. star. kal. — *Wohyń*, jarm. 6, we środy po dniach: 6 kwiet., 21 maja, 18 sierpnia, 20 września, 3 listopada i 3 grudnia.

Powiat Łukowski. *Łuków*, jarm. 5, po Niedzieli 1-ej wielkiego postu, po Niedzieli Kwiet., we wtorek 4-ty po Wielkiej Nocy, w poniedz. 2-gi po Zielonych Świąt., w poniedz. 1-szy po Narodzeniu N. P. M. — *Adamów*, jarm. 6, w poniedz.: po sw. Kazim., przed sw. Filipem i Jakóbem, przed sw. Janem Chrzcic., po sw. Bartłomieju, po sw. Jadwidze, po sw. Andrzeju. — *Kock*, jarm. 6, we wtorki po Oczyszcz N. M. P., po sw. Józefie, po sw Wojciechu, po sw. Franciszku Seraf., po sw. Karolu Borom., po sw. Łucyi. — *Łysobyki*, jarm. 3, we wtorki: po Zwiastowaniu N. P. M., po Narodz. N. P. M.. przed sw. Barbarą. — *Stoczek*, jarm. 6, w poniedz.: po 3 Królach, po Niedz Środopostnej, we wtorek po sw. Wojciechu, w poniedz.: przed św. Janem Chrzcicielem, po sw. Mateuszu Borom.

Powiat Garwoliński. *Garwolin*, jarm. 6, we środy: po św. Macieju, po Niedziel. Przewod., po sw. Małgorzacie, po sw. Bartłomieju. po sw. Katarzynie, przed sw. Tomaszem Ap. — *Łaskarzew*, jarm. 6, we środy: po 3 Królach, po Niedz. Kwietn., po Zielon. Świąt. po sw. Annie, po Podwyższeniu sw. Krzyża, po Wszyst. Św. — *Maciejowice*, jarm. 6, we wtorki: po Oczyszczeniu N. P M., po sw. Stanisławie, przed sw. Grzegorzu, po Wniebowz N. P. M., po sw. Michale, po sw. Katarzynie. — *Osiek*, jarm. 6, we środy: po 3 Królach, po Niedz. Srodop., po Zielon. Swiąt., po N. P. M. Szkaplerznej, przed sw. Idzim, po 1-szej Niedz Adw. — *Parysów*, jarmarków 6, w poniedziałki; po Nawróceniu sw. Pawła, po Niedz. Białej, w podiedziałek drugi po Zielon. Swiątkach, po sw. Magdalenie, po Narodz N. P. M. — *Żelechów*, jarm. 6, we czwor. po sw. Stanisławie, po ś. Maryi Magdalenie, po Wniebowz. N. M. Panny, po św. Marcinie.

Gubernia Płocka.

Powiat Płocki. *Płock*, jarm. 2, we wtorki, przed św. Janem Chrzcic., po św. Michale. — *Bielsk*, jarm. 6, we środy: po Niedz. Kwiet., po Wniebowstąpieniu Pańsk., przed św. Janem Chrzcic., po św. Annie, po Ścięciu św. Jana, po sw. Urszuli. — *Bodzanów*, jar. 6, we czw. po Nawr. ś. Pawła, we środy: po Niedz. Środop., po ś. Stanisł., po ś. Koźmie i Damianie, po ś. Łuk. Ew., po św. Klemensie.—*Drobin*, jar. 6: we środę po Zwiastowaniu N. M. P., we wtorek po ś. Stanisławie, we środy: po ś. Antonim Pad. po ś. Maryi Magdalenie, we wtorki: przed ś. Szymonem i Judą, po po ś. Katarzynie. — *Wyszegród*, jarm 6, we wtorki, po ś. Józefie, po Wniebowstąp. Pańsk., po Bożem Ciele, po ś. Jakóbie, po ś. Michale, po św. Łucyi.

Powiat Lipiński. *Lipno*, jarm. 6, w pon.: po 3 Królach, po Niedz Kwiet., po

Wniebows. Pańskiem, po N. M. P. Szkaplerznej, po św. Michale, po św. Szymonie i Judzie. — *Bobrowniki*, jarm. 6, we środy: po Oczyszcz. N. P. M., po ś. Wojciechu, po Wniebowzięciu N. P. M., po św. Franciszku Seraf., po św. Andrzeju. — *Dobrzyń nad Wisłą*, jarm. 6, w poniedziałek: po św. Pawle (15 stycznia), przed Kwietnią Niedz., po Bożem Ciele, po N. M. P. Anielskiej (2 sierp.), po św. Franciszku Seraf., po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Kikoł*, jarmarków 6, we środę po św. Wojciechu. w poniedz. po św. Trójcy, po św. Rochu, po św. Mateuszu, po Wszystkich Sw„ przed. ś. Tomaszem Apost. — *Skempe*, jarm. 6, we czwartki: po sw. Macieju, we środy: po św. Stanisławie, we czwartki: po ś. Małgorzacie, po Narodz. N. P. M., po ś. Franciszku, po św. Marcinie.

Powiat Rypiński. *Rypin*, jarmarków 6, we wtorki: po ś. Macieju, po św. Piotrze i Pawle. po św. Ignacym Łoj., po św. Michale, po Wszystkich Swięt. — *Dobrzyń nad Drwęcą*, jarmarków 12, we wtorki: po Nowym Roku, po ś, Kazim., po Niedz. Kwietniej, po ś. Stanisławie, przed ś. Janem Chrzcic., po Nawiedz. N. P. M., po ś. Bartłomieju. po ś. Mateuszu, po ś. Jadwidze, po ś. Marcinie, po ś. Katarzynie i Leokadyi.

Powiat Sierpecki. *Sierpce*, jarmarków 6, we środy: po Oczyszczeniu N. M. P., po św. Grzegorzu, po ś. Marku, po ś. Wicie, po Wszystkich Swiętych, po św. Łucyi. — *Bieżuń*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedz. Srod., po ś. Stanisławie, po ś, Małgorzacie, po Narodzeniu N. P. M., po św. Mikołaju. — *Raciąż*, jarmarków 6, we wtorki: po ś. Agnieszce, po Niedz. Kwiet., po Zielon, Świąt., po Wniebow. N. M. P., po św, Michale, po ś. Andrzeju. — *Żuromin*. jarmarków 6, w poniedz. po 3 Królach. po ś Macieju, po Wniebowst. Pańskiem, po ś. Piotrze i Pawle, po Narodz, N. P. Maryi, po Wszystkich Swiętych.

Powiat Mławski. *Mława*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, przed św. Filipem i Jakóbem, po ś. Trójcy, po ś. Piotrze i Pawle, po ś. Michale, przed ś. Mikołajem. — *Kuczbork*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Dyonizym, po ś. Klotyldzie. po ś. Elżbiecie, po św. Tekli, przed ś. Szymonem i Judą. pozed św. Wiktoryą. — *Radzanów*, jarmarków 6, we wtorki: po Zwiastowaniu N. P. M., po ś. Wojciechu, po Wniebowstąpieniu. po ś. Antonim, Jakóbie, po Scięciu św. Jana. — *Szreńsk*, jarmarków 6, we czwartki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwietniej, we srody: przed św. Janem Chrzcicielem, po sw. Jakóbie, po sw. Idzim, po s. Jadwidze.

Powiat Przasnyski. *Przasnysz*, jarmar. 6, we srody: po Oczyszczeniu N. M. P., po Niedz. Kwiet.. po Wniebowst. Pań., po sw. Jakóbie, po Narodz. N. M. P., po s. Katarzynie. — *Chorzele*, jarm. 6, w poniedziałki: przed Zapustami, po Niedz. Kwiet., po Bożem Ciele, po Nar. N. P. M., po Wszystkich Swiętych, po Niepok. Pocz. N. P. M. — *Janów*, jarm. 6, w poniedz.: po Kazimierzu, we srodę po s. Stanisławie, w poniedziałki: przed s. Janem Chrzcicielem, po s. Bartłom., po Podwyższeniu s, Krzyża, po s. Andrzeju.

Powiat Ciechamowski. *Ciechanów*, jarm. 6. we srody: po s. Weronice, po Niedzieli Srodopost. po s. Stanisławie, po Maryi Magdalenie, po Narodzeniu N. M. P, po s. Marcinie.

Powiat Płoński. *Płońsk*, jarmarków 6, we wtorki: po Niedz. Kwiet., po Ziel. Swiątkach, po s. Piotrze i Pawle, po s. Bartłomieju, po Wszystkich Swiętych, po Niepok. Pocz. N. M. P. — *Czerwińsk*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po s. Wojciechu, po s. Małgorzacie, po Narodz. N. M, P., przed s. Szymonem Judą. po s, Marcinie. — *Nowe-Miasto*, jarmarków 6, w poniedziałek: po Niedzieli Wstępnej, we czwartek przed Niedzielą Kwietnią, we srodę przed Wniebowst. Pańskiem, we czwartek po ś, Rochu, w poniedziałek po Narodz. N. P. M., we czwartek po sw. Jadwidze. — *Sochocin*, jarmarków 6, we srody: po s. Błażeju, po sw. Stanisławie, przed s. Janem Chrzciclem, we czwartki: po s. Dominiku, po Podwyższeniu s. Krzyża, po sw. Klemensie. — *Zakroczym*, jarmarków 6, we wtorki: po sw. Pawle, Pustel., po s. Katarzynie Seneńskiej, po s. Marku i Marcelim, po s. Kunegundzie, po Narodz. N. M. P., po s. Marcinie.

Gubernia Łomżyńska.

Powiat Łomżyński. *Łomża*, jarmarków 6, w poniedziałek po Oczyszbzeniu N. M P. w poniedz. po N. M. P. Skapleżnej, po s. Michale, po s. Stanisławie Kostce. — *Nowogród*, jarmarków 6, w poniedziałek po 3 Królach. po s. Macieju. we wtorki: przed s. Stanisławem, przed s. Janem Chrzcicielem, po Narodz. N. M. P., przed s. Szymonem Judą. — *Śniadowo*, jarmarków 6, we wtarki po s. Józefie, przed s. Filipem i Jakóbem, po s. Jakóbie Apost., po Narodz. N. M. P., po Wszystkich Swiętych, przed s. Tomaszem Apost. — *Wizna*, jarmarków 6, we wtorki; po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., przed ś. Stanisławem, przed s. Janem Chrzcicielem, po s. Elżbiecie, po Niepokalanem Pocz. N. M. P. — *Zambrów*, jarmarków 6, we wtorki: po s. Walentym, po Niedzieli Srodopostnej, po Zielonych Swiątkach, przed sw. Idzim, po sw. Łukaszu, po s. Łucyi.

Powiat Mazowiecki. *Wysokie Mazowieckie*, jarm. 6 w poniedziałek: po 3 Królach, po Niedz. Kwiet., przed sw. Filipem

i Jakóbem, przed św Janem Chrzc., po Narodzeniu N. P. Maryi, po Wszyst. Świętych, — *Ciechanowiec*, jarmarków 6, poniedziałek: po Oczyszczeni N. M. P., na ś, Wojciech. po Bożem Ciele, przed św. Wawrzyńcem, po św. Mateuszu. po św. Andrzeju. — *Sokoły*, jarm. 6, we wtorek wstępny, w poniedziałki: Przewodni, po św. Antonim, po św. Małgorzacie, po Wniebowzięciu N. P. Maryi, przed św. Mikołajem. — *Tykocin*, jarm. 6, we wtorki: po Oczyszczeniu N. M. P., po św. Trójcy. po św. Wincentym à Paulo, po św. Franciszku Serafickim. po św. Marcinie, przed św. Tomaszem Ap,

Powiat Ostrowski. *Ostrów*, jarm. 7, w poniedziałki. po św. Błażeju, w półpoście. po św. Stanisławie, po Bożem Ciele, po Matce Boskiej Siewnej, po św. Jadwidze, po św. Feliksie Walezyuszu. — *Andrzejów*, jarm. 6, w poniedziałek, po św. Kazimierzu, po Wniebowstąpieniu Pańskim, po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju, po św. Franciszku Serafickim, po św. Marcinie, — *Brok*, jarm. 5, we czwartki: po po św. Agnieszce, po św. Grzegorzu, po św. Małgorzacie. po św. Michale po św. Łucyi. — *Czyżew*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Macieju, po św. Stanisławie, po św. Jakóbie, po św. Michale, przed św. Szymonem i Judą, po Niepokalanem Pocz. N. P. Maaryi. — *Nur*. jarmarków 5, we środy: po św. Pawle Pustelniku, po Niedz. Środopost., po św. Zofii, po N. P. M. Skaplerznej, po św. Jadwidze.

Powiat Pułtuski. *Pułtusk*, jarmarków 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Józefie, po Zielonych Świątkach, po Narodz, N. P. Maryi, po św. Jadwidze, po św. Elżbiecie. — *Nasielsk*, jarmarków 6, we wtorki: po Niedz. Środopostnej, po św, Wojciechu, po św. Jakóbie, po św. Michale, po Wszystkich Świętych po Niepokalanem Poczęciu N. P. Maryi. — *Serock*, jarmarków 4, we wtorek: po ś. Mateuszu, we środy: po 3 Królach, po św. Kazimierzu, po św. Piotrze i Pawle, — *Wyszków*, jarm. 6, we wtorki: po św. Apolonii, po św. Grzegorzu, po św. Antonim, po Przemienieniu Pańsk., po św. Justynie, po św. Łucyi.

Powiat Makowski. *Maków*, jarmarków 6, we środy: po św. Macieju, w wigilię Bożego Ciała, po św. Bartłomieju, po św. Michale, po św. Leonardzie, przed św. Tomaszem Apostołem,—*Krasnosielc*, jarmark. 6. we wtorki: po św. Agnieszce, po św. Stanisławie. po św. Piotrze i pawle, po św. Mateuszu, po Wszyst. Świętych, po św. Łucyi. — *Reśan*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, przed Zwiastowaniem N. P. Maryi, po św. Stanisławie, po ś. Janie Chrzcicielu, po Wniebowzięciu N. P. Maryi, po Wszystkich Świętych.

Powiat Ostrołęcki. *Ostrołęka*, jarmarków 6, we środy: po św. Walentym, po św. Józefie, po Nawiedzeniu N. P. Maryi, po Podwyższeniu ś. Krzyża, po Wszystkich Świętych, po Niepokalanem Poczęciu N. M. P. — *Czerwin*, jarmarków 6, we wtorki: po s. Agnieszce, po Niedz. Zapustnej. po Niedz. Kwietniej, po św. Maryi Magdalenie, po św. Michale, po św. Łucyi. — *Myszyniec*, jarmarków 6, we środy: po 3 Królach, po Zwiastowaniu N. M. P., po św. Trójcy, po Wniebowzięciu N. P. Maryi, po św. Michale, po św. Marcinie.

Powiat Kolneński. *Kolno*, jarmarków 6 we czwartki: przed św. Franciszkiem, po św. Grzegorzu, we środę, przed św. Floryanem, we czwartki: przed św. Kilianem, po św. Tekli, po św. Katarzynie. — *Jedwabno*, jarmarków 6, we wtorki: po św. Agnieszce, po św. Józefie, po św. Stanisławie, przed s. Idzim, po św. Andrzeju, przed św. Tomaszem Apost. — *Stawiski*, jarmarków 5 we wtorek 2-gi po 3 Królach, w Wielki wtorek, przed św. Antonim, po św. Franciszku Serafickim, przed św. Barbarą.

Powiat Szczuczyński. *Szczuczyn*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po św. Macieju, po św. Wojciechu, przed św. Janem Chrzcicielem, po św. Michale, po św. Marcinie. — *Grajewo*, jarmarków 5, w poniedziałek: po św. Agnieszce, we wtorek po św. Józefie, w poniedziałki: po św. Trójcy, po Wniebowzięciu N. P. Maryi, po Wszystkich Świętych. — *Radziłów*, jarmarków 4, w poniedziałki: po 3 Królach, po św. Marku Ewangeliście, po św. Alojzym, po Niepokalanem Poczęciu N. P. Maryi. — *Rajgród*, jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszczeniu N. P. Maryi, po św. Kazimierzu, po Przewodniej Niedzieli, po św. Stanisławie, po Narodzeniu N. P. Maryi, po św. Franciszku Serafickim.

Gubernia Suwalska.

Powiat Suwalski. *Suwałki*, jarmarków 6, we środy: po św. Romualdzie, po św. Benedykcie, po św. Stanisławie, po św. Rochu, po św. Justynie, po św. Andrzeju, — *Bakałarzew*, jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszczeniu N. P. Maryi, po Niedz. Środopostnej, po s. Wojciechu, przed św. Janem Chrzcicielem po św. Jakóbie Ap., po Wszyst. Św. — *Filipów*, jarm. 6. we wtorki: na tydzień przed zapustami, po Niedzieli Kwiet., przed Bożem Ciałem, po Wniebow. N. P. M. po ś. Mateuszu, po s. Marcinie. — *Przerośl*. jarm. 4, we wtorki: po św. Józefie, po wniebowstąpieniu Pańskiem, po św. Michale, po św. Katarzynie. — *Wiżajny*, jarm. 4, we wtorki: po Zielon. Świąt., po ś. Małgorzacie, po s. Michale, przed Bożem Narodzeniem.

Powiat Augustowski. *Augustów*, jarm. 6, we wtorki: po 3 Królach, po Niedzieli Kwiet. po św. Antonim, po św. Win-

centym, po sw. Batłomieju, po ś. Marcinie.—*Lipsk*, jarmarków 4, we wtorki: po Katedrze ś. Piotra, po św. Jerzym, po sw. Pelagii, przed św. Szymonem Judą. — *Raczki*, jarmarków 6, w poniedziałek 3-ci po Nowym Roku, w poniedziałek Zapustny, we wtorek po Niedz. Przewodniej, w poniedziałki: po św. Trójcy, po Przemienieniu Pańskiem po św. Łukaszu. — *Sapockinie*, jarm. 2, w poniedziałki: po św. Trójcy, po św. Edwardzie.

Powiat Sejneński. *Sejny*, jarmarków 6, we wtorki: po Oczyszczeniu N. P. M., po św. Kazimierzu, po św. Stanisławie, po Nawiedzeniu N. M. P., po Niedz. Różańcowej, przed ś. Mikołajem. — *Łozdzieje*. jarm. 5, we wtorki po 3 Królach, po Niedz. Srodopost., po Bożem Ciele, po ś. Annie, po ś. Katarzynie. — *Sereje*, jarm. 5. we wtorki: po ś, Jerzym, po ś. przed ś. Wawrzyńcem, przed ś. Szymonem i Judą, po św. Łucyi.

Powiat Kalwaryjski. *Kalwarya*, jarmarków 4, we wtorki: po Wniebowstąp. Pańsk. przed św. Janem Chrzcicielem, po św. Bartłomieju, po św. Marcinie. — *Olita*, jarmarków 1, w poniedziałek po ś. Kazimierzu. — *Simno*, jarm. 6, we wtorki: po Nawruceniu ś. Pawła, po ś. Jerzym. po ś. Piotrze i Pawle. po Wniebowzięciu, N. M. P., po Narodzeniu N. P. M. po Dniu Zadusznym.

Powiat Wiłkowyski. *Wiłkowyszki*, jarm. 5, we wtorki: po ś. Józefie, przed Wniebowstąpieniem Pąńskiem, po Nawiedzeniu N. P. Maryi, po Niedz. Różańcowej, po św. Marcinie. — *Wierzbołów*, jarm. 6, we wtorki: po Oczyszczeniu N. P. M., po Niedz. Kwietniej, po Bożem Ciele, po Wniebowzięciu N. P. M., po Neidz. Różańcowej, po Wszyst. Swiętych. — *Wisztyniec*, jarmarków 4, we środy: po św. Kazimierzu, po św. Jerzym, po ś. Trójcy, przed sw. Szymonem i Judą.

Powiat Władysławowski. *Władysławów*, jarmarkow 6, we wtorki: po 3 Królach, po Oczyszczeniu N. P. Maryi, po sw. Stanisławie, w poniedziałek po s. Piotrze i Pawle, po Podwyższeniu s. Krzyża, przed sw. Szymonem i Judą. — *Sudargi*, jarm. 4, we srody: po 3 Królach, po s. Jerzym, przed s. Janem Chrzcic., po sw. Franciszku Seraf. — *Szaki*, jarm. 6, we wtorki: przed sw. Maciejem Ap. przed sw. Filipem i Jakóbem, przed s. Antonim Pad., przed sw. Wawrzyńcem Męcz., przed sw. Mateuszem Apostołem, przed Bożem Narodzeniem.

Powiat Maryampolski. *Maryampol*, jarm. 6, we srody: po 3 Królach, po sw. Wojciechu, po s. Piotrze i Pawle, po Wniebowzięciu N. P. M., po sw. Michale, po Wszystkich Swięt. — *Balwierzyszki*, jar. 3 we wtorki: po Zielonych Swiąt., po s. Maryi Magdalenie, przed sw. Michałem. — *Pilwiszki*, jarm. 6, we srody: po sw. Agnieszce, po sw. Wojciechu, po sw. Trójcy, po sw. Bartłomieju, po sw. Mateuszu, po ś. Marcinie. — *Preny*, jarmar. 6, w poniedziałek: po 3 Król., po ś. Marcinie, we wtorki: po ś. Antonim, po sw, Annie, po Narodzeniu N. P. Maryi, po ś. Marcinie. — *Sapieżyszki*, jarmarków 2, we wtorki: przed s. Janem Chrzcicielem i po Niedzieli Różańcowej.

NIEKTÓRE ZMIANY JARMARKÓW.

Gubernia Warszawska.

Powiat Gostyński. *Gombin*, jarmarków 6, we wtorki: po Popielcu, przed Niedz. Palmową, przed Wniebowzięciem, po Bożem Ciele, po Narodz. N. P. Maryi, przed sw. Mikołajem.

Powiat Włocławski. *Brześć*, jarmarków 6, we wtorki: po Nowym Roku, po sw. Walentym, po sw. Stanisławie, po sw. Józefie Kalasan,. po sw. Szczepanie, po Wszystkich swietych; prócz tego tygodniowe jarmarki zamiast w piątki, także we wtorki.

Powiat Sochaczewski. W folwarku Leoncinie, gminy Głusk, targi w srody, i 6 jarmarków, w srody po sw. Fabjanie, po sw. Tymoteuszu, po sw. Piotrze Celestynie, po sw. Eljaszu, po sw. Mateuszu i po sw. Klemensie.

Gubernia Kaliska.

Powiat Koniński. *Konin*, jarmarków 6, we czwartki: przed Niedz. Mięsopustną, przed Palmową, przed Wniebowzięciem, po sw. Bartłomieju, po sw. Łukaszu, przed trzecią Niedz. Adw.

Powiat Kaliski. *Iwanowice*, jarmarków 7, we wtorki: po Trzech Królach, po sw. Kazimierzu, po Trójcy sw., po sw., Jakóbie, po Przemienieniu Pańskiem, po Narodz. Najsw. Maryi Panny, po sw. Katarzynie.

Pęczniew, jarmarków 6, we środy: po Nowym Roku, po 40-tu męczennikach, po św. Izydorze, po św. Małgorzacie, po Narodzeniu N. M. P. i przed św. Katarzyną.

Gubernia Piotrkowska.

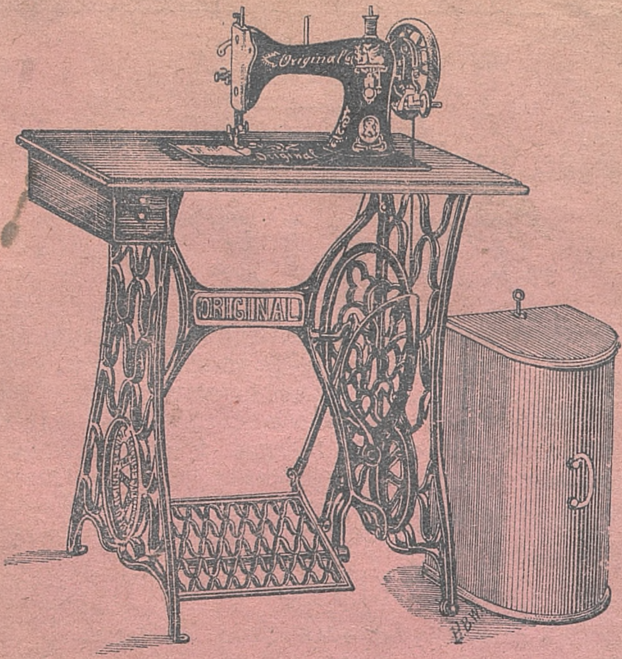
Powiat Łódzki. *Konstantynów*, jarmark. 6, w 1-szą środę po 19 czerwcu (1 lipcu), w 1-szą środę po 19 sierpniu (1 wrześniu), po 19 październiku (1 listopadzie), po 19 grudniu (1 styczniu).

Gubernia Suwalska.

Powiat Władysławowski. *Szaki*, jarm. 6, we wtorki: przed św. Mateuszem Apost., przed św. Filipem i Jakóbem, przed św. Antonim Padewskim, przed św. Wawrzyńcem, przed św. Mateuszem, przed Bożem Narodzeniem.

Gubernia Siedlecka.

Powiat Radzyński. *Wochyń*, jarm. 6, we środy: po 25 marcu (6 kwietniu), po 9 (21) maju, po 5 (18) sierpniu, po 6 (20) wrześniu, po 21 październiku (3 listopada), po 19 listopada (8 grudnia),

ORIGINAL